

BUDSJETT 2026

OG ØKONOMI OG HANDLINGSPLAN
2027 - 2035

ØRLAND
KOMMUNE

Innhold

Innledning.....	4
Nasjonal økonomi.....	6
Kommunal planlegging og økonomisk styring.....	6
Statsbudsjettet	7
Kommunebarometeret 2025.....	7
Budsjett 2026.....	8
Rammene for 2026.....	8
Forklaring til tabellen.....	8
Tiltak for å komme ned på ramma:	9
Enhetsvise budsjett 2026.....	10
Renter	11
Gjeldsutvikling	12
Inndelingstilskudd.....	12
Differensiert arbeidsgiveravgift	12
Økonomiske måltall	12
Demografi	13
Kvaliteter i Ørland.....	17
Overordnet internkontroll	18
Sykefravær (<i>ressursgruppen HMS</i>)	19
Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS).....	19
Digitalisering og bredbåndsatsning	20
Vendepunktet (<i>utenforskinsprosjektet</i>).....	20
Økonomiske forutsetninger.....	21
Bevilgningsoversikt drift § 5-4 1. ledd	22
Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd	23
Økonomisk oversikt drift	24
Fondsoversikt	25
Klima og miljø.....	26
Klima.....	26
Miljø og naturmangfold.....	29
Økonomi og virksomhetsstyring.....	30
Status og utfordringer.....	30
Fokusområder for økonomi og virksomhetsstyring:.....	31
Økonomi og finans.....	31
Organisasjon og virksomhetsstyring.....	32
Beredskap og sikkerhet	36
Forutsetninger til budsjett 2026.....	37

Helse og familie	38
Forutsetninger til budsjett 2026.....	38
Mål og ambisjoner 2026.....	39
Status og utfordringer.....	40
Demografi.....	40
Tjenesteleveranse og behov.....	41
Bemannings- og rekrutteringsutfordringer:	42
Tiltak for reduksjon av tjenestene og ramme.....	42
Fokusområder for omstilling 2025	43
Investeringer.....	45
Oppvekst og utdanning	46
Forutsetninger til budsjett 2026.....	46
Barnehage.....	47
Private barnehager	48
Grunnskole	48
Lærernorm.....	49
Strukturelle endringer	51
PP-tjenesten	51
Barnevernstjenesten	52
Forebyggende arbeid/Kommunalt forebyggende team, KFT	53
Investeringsbehov i oppvekstsektoren.....	54
Tiltaksliste	54
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester.....	55
Forutsetninger til budsjett 2026.....	55
Mål og ambisjoner 2026.....	56
Status og utfordringer	57
Tiltak for å ytterligere redusere budsjettrammen for 2026.....	62
Prioriterte investeringer	63
NAV, kirke og kultur	64
NAV	64
Ørland kirkelige fellestråd.....	65
Kultur	65
Investeringsbudsjett	66
Kommentarer til investeringsbudsjettet.....	70
Tomtetekniske kostnader.....	72
Trafikksikkerhet og veg	73
Kultur/ idrett/ uteområder	74
Større utbygginger.....	78

Bevilgningsskjema økonomiplan	80
Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 første ledd	80
Bevilgninger til budsjettområdene drift jf. §5-4 andre ledd	82
Økonomisk oversikt drift	84
Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 første ledd	86
Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 andre ledd	88

Innledning

Budsjettet for 2026 bygger videre på økonomiprojektet 2024-2025, budsjettet for 2025 og økonomiplan for 2026-2035. Økonomisk kontroll og bærekraft står fortsatt som overordnede mål, både på kort og lang sikt. Kommunens økonomiske handlingsrom er begrenset, og det er nødvendig å se helheten i budsjettet for å sikre en forsvarlig og forutsigbar drift.

I budsjettet er det satt av midler til å bygge opp et disposisjonsfond. Et slikt fond er avgjørende for å dekke uforutsette utgifter, håndtere kortsiktige svingninger i inntekter og utgifter, og for å møte behovet for framtidige investeringer.

Ørland kommune står overfor økonomiske utfordringer knyttet til et høyt gjeldsnivå. Det nåværende rentenivået, kombinert med sterk lønns- og prisvekst, legger ytterligere press på driftsøkonomien. Samtidig drives kommunen effektivt, med lavere utgifter enn sammenlignbare kommuner i samme KOSTRA-gruppe og landet generelt. Dette gir et solid utgangspunkt, men er ikke tilstrekkelig for å sikre bærekraftig tjenestetilbud og økonomisk handlingsrom i møte med framtidige behov.

I budsjettforslaget for 2026 viderefører vi i hovedsak tjenestenivået fra 2025, men dette forutsetter innføring av eiendomsskatt. Det er ikke lagt opp til en samlet økning utover kommunal deflator, og flere tiltak innført i 2025 videreføres ikke. Selv med kommunal deflator på 3,5 % og innføring av eiendomsskatt, er det nødvendig med reduksjoner i tjenesteområdene på om lag 5 millioner kroner.

I budsjettet for 2026 prioriterer vi å sikre et minimumsnivå på lovpålagte tjenester innen skole, helse og eldreomsorg, i tråd med nasjonale krav. Samtidig er det avgjørende å oppnå en bærekraftig balanse mellom lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester. Mange av de ikke-lovpålagte tilbudene spiller en viktig rolle i å fremme forebygging, inkludering og livskvalitet, og er sentrale for å møte kommunens langsiktige utfordringer på en helhetlig og ansvarlig måte.

For å dempe utgiftsveksten innen helse og omsorg er det innført ny tildelingspraksis. Dette er et nødvendig grep, men det økende behovet gjør det krevende å oppnå ønsket effekt. På tross av stramme rammer velger vi å videreføre økt grunnbemanning i barnehagene. Dette er et strategisk valg for å kunne tilby flere opptak i året, møte økt tilflytting og sysselsettingsvekst, og samtidig prioritere barn, foreldre og lokalt næringsliv. Barnehagene utgjør en sentral del av kommunens infrastruktur og er viktige for samfunnsutviklingen.

Et vedvarende høyt sykefravær på ca 10 %, utfordrer både tjenestekvalitet og økonomisk kontroll. Når fraværet medfører behov for innleie for å sikre forsvarlig drift, fører det til økte kostnader, redusert kvalitet og bruk av arbeidskraft med annen kompetanse enn det tjenesten krever. Dette understreker behovet for målrettede tiltak for å redusere fraværet og styrke tjenestene på sikt.

Kommunens vedtatte samfunnsdel og kommunedelplaner gir retning for utviklingen, men det er utfordrende å møte lokalsamfunnets behov med dagens ressursgrunnlag. Vi må fortsette arbeidet med å se hele Ørland som én kommune, og videreutvikle eiendomsstrategien som et viktig verktøy for langsiktig økonomisk styring.

Folkehelseoversikten for Ørland kommune 2024-2028 viser at Ørland er en god kommune å bo i og at de fleste innbyggere har det bra. Den peker samtidig på tre hovedutfordringer: en aldrende befolkning med økt tjenestebehov, utenforskap og psykisk uhelse, levevaner og livsstilssykdommer. For å redusere sosial ulikhet i helse og livskvalitet kreves det målrettede tiltak og langsiktig innsats, noe som forutsetter stabile rammer og tilstrekkelig kapasitet i tjenestene.

Vi står i et krevende krysspress mellom behovet for kortsiktige innsparinger og hensynet til langsiktige konsekvenser. Selv om reduksjon eller avvikling av tjenester kan gi umiddelbare økonomiske gevinster, risikerer vi samtidig å svekke vår evne til å møte innbyggernes behov og opprettholde god folkehelse over tid.

Derfor er det avgjørende med god dialog med innbyggerne. De må vite hva de kan forvente av kommunen, og vi må forstå hvilke forventninger de har til oss. Gjennom åpenhet, medvirkning og god kommunikasjon kan vi skape forståelse for nødvendige prioriteringer, styrke tilliten og bygge et bærekraftig fellesskap. Et tett samarbeid med frivillige lag, organisasjoner og andre lokale ressurser er en viktig del av dette arbeidet.

I 2026 fortsetter arbeidet med å utrede muligheter for økt regionalt tjenestesamarbeid i Fosen, særlig innen felles stab- og støttetjenester, beredskap og sikkerhet, samt plan, forvaltning og landbruk. Fra 1. januar 2026 etableres et felles NAV for Fosenregionen. I løpet av første kvartal skal også høringen om barnehage- og skolestrukturen i Ørland kommune behandles.

Nasjonal økonomi

SSB har i sin siste prognose følgende:

Siden midten av 2022 har veksten i norsk økonomi vært beskjedne. Flere renteøkninger, høy inflasjon og lav internasjonal etterspørsel har dempet den økonomiske aktiviteten. Samtidig har arbeidsledigheten økt fra et lavt nivå og ligger for tiden nær gjennomsnittet på 2010-tallet.

Inflasjonen er mer enn halvert siden toppen på 7,5 prosent i oktober 2022, og har i løpet av sommeren kommet under 3 prosent. Framover ventes inflasjonen å falle videre, men i et mye lavere tempo enn vi har sett i år.

Aktiviteten i norsk økonomi vil trolig ta seg opp som følge av økt reallønnsvekst, høy aktivitet i offentlig sektor samt at fallet i boliginvesteringer snart snur til oppgang. Flere av våre handelspartnere har begynt å redusere rentene i takt med fallende inflasjon internasjonalt, og det ser ut til at styringsrenta vil bli senket også i Norge fra begynnelsen av neste år.

Krona er fremdeles svak i et historisk perspektiv og den har svekket seg rundt 3 prosent siden vår forrige konjunkturrapport i juni. Utviklingen i kronekursen er viktig for inflasjonen blant annet gjennom importpriser målt i norske kroner. Vi legger til grunn at kursen holder seg på nivået fra midten av september i årene framover.

I likhet med alle andre prognosemakere venter Finansdepartementet i Nasjonalbudsjettet for 2026 (NB25) et omslag til høyere vekst i verdiskapingen i Fastlands-Norge i 2026, uten at dette i særlig grad gjenfinnes i arbeidsmarkedet. Enkeltanslagene for 2024 og 2025 ligger ikke på noe område langt unna andre prognosemakere, men på en del punkter fremstår de som litt mer optimistiske. Dette medfører imidlertid ikke at hovedbildet av de økonomiske utsiktene blir et helt annet. For en av de viktigste velferdsindikatorerne, arbeidsledigheten, ligger de også midt i et veldig samlet felt.

Kommunal planlegging og økonomisk styring

Alle kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. De skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen skal også vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen bygger på. Den skal også vise utviklingen i kommunens økonomi, og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Samtidig skal den settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig.

Administrasjonen ønsker styring av ressurser mot de kommunale planer og mål Ørland kommune til enhver tid har. Vi vil i årene framover benytte kommuneplanene og knytte økonomiske disponeringer tettere opp mot målene som vedtas i kommuneplanarbeidet. Økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd og det legger administrasjonen opp til.

Kommuner er en nøkkelaktør for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling. De er nærmest befolkningen, lokale bedrifter og organisasjoner. Samtidig er de ansvarlig for mye av den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter. FN definerer bærekraftig utvikling slik; utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det er 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Målene skal vise veg mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt. Ørland kommune har innarbeidet bærekraftsmålene i de kommunale planene.

Statsbudsjettet

[Les Statsbudsjettet](#)

[Les KS sine kommentarer](#)

Kommunen havner på øverste halvdel av totaltabellen, uten å være nær de beste.
Ørland havner på en 145. plass i årets endelige utgave av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. Da har vi justert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 156. plass.

KATEGORI	ÅRETS ENDRING	RANGERING
Grunnskole	17 ↘	# 188
Pleie og omsorg	172 ↗	# 56
Barnevern	3 ↗	# 220
Barnehage	69 ↘	# 191
Helse	124 ↗	# 41
Sosialtjenesten	4 ↘	# 103
Kultur	38 ↘	# 99
Klima og natur	19 ↗	# 230
Saksbehandling	63 ↘	# 303
Vann og avløp	187 ↗	# 166
Økonomi	10 ↗	# 322
Kostnadsnivå	40 ↗	# 37

Kommunebarometeret 2025

Ørland kommune havnet i 2025 på plass nr. 145 av 356 kommuner på Kommunebarometeret.

Etter en større nedgang fra tidligere år i 2024, har kommunen en liten fremgang i 2025. Kommunens tidligere plasseringer er: nr. 185 i 2024 nr. 39 i 2023, nr. 105 i 2022, nr. 99 i 2021 og nr. 59 i 2020. Kommunebarometeret er en årlig måling utført av Kommunal Rapport, basert på 155 nøkkeltall fordelt på 12 ulike sektorer: grunnskole, pleie og omsorg, barnevern, barnehage, helse, sosialtjeneste, kultur, klima og natur, saksbehandling, vann/avløp/renovasjon, økonomi og kostnadsnivå.

Tallene som benyttes i målingen er hentet fra SSBs Kostra-database og statistikk fra kilder som Utdannings- og Helsedirektoratet. På de områdene som er vektet mest, som grunnskole, ligger Ørland kommune omtrent på landsgjennomsnittet. Innen pleie og omsorg ligger kommunen derimot under landsgjennomsnittet. Der kommunen har oppnådd best score er på områdene kultur, sosialtjenesten og kostnadsnivå.

Budsjett 2026

Rammene for 2026

Statsbudsjettet ga kommunen en samlet økning i skatteinntekter og rammetilskudd på 6% sammenlignet med budsjettet for 2025. Dette er høyere enn kommunedeflatoren på 3,5%, og innebærer en reell inntektsvekst. Samtidig bidro lavere rentekostnader til økt økonomisk handlingsrom. Dette gjorde det mulig å styrke sektorenes budsjetter og samtidig avsette kr 16 mill. til disposisjonsfondet.

Alle sektorene har fått en økning på 3,5% for å dekke pris og lønnsvekst. Det er i tillegg gjort ulike tilpasninger for å dekke utgifter som har over tid blitt budsjettert feil, eller har dukket opp i løpet av året eller kommer til neste år.

Linjenavn	Budsjett 2025	Endring i rammene	Budsjett 2026	Økning i %
Ørland kommune				
Økonomi og virksomhetsstyring	89 315	4 911	94 226	5,5 %
Oppvekst og utdanning	316 433	10 285	326 718	3,3 %
Helse og Familie	326 208	26 345	352 553	8,1 %
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	52 282	12 114	64 396	23,2 %
Finans	-784 238	-53 656	-837 894	6,8 %

Forklaring til tabellen

Økonomi og virksomhetsstyring har fått overført et årsverk fra Helse og familie og har fått dekt økte kostnader på politikk og økte lisenskostnader på dataprogrammer.

Oppvekst og utdanning har fått en økning i budsjettet for å dekke at kvalifiseringsenhetens mindreforbruk på kr 5 mill. er blitt flyttet over til Finans og at kostnaden til de private barnehagene har gått opp. Men har fått fratrekk pga. færre barn både på barnehagene og en nedgang i barnevernet pga. færre barn på større tiltak.

Helse og familie har fått økt rammen pga. feilbudsjettering på Familiehelse i 2025, samt økte lisenskostnader. I tillegg har Helse og familie gjort større interne korrigeringer ved å flytte alle lisens-, avtale- og kontingentkostnader over til et eget ansvar. Og en generell vekst pga. flere brukere i de fleste enheter.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester har et nedtrekk i rammen på kr 5 mill. som kommer av økte gebyrinntekter på VAR området for å dekke de økte finanskostnadene etter investeringene de siste årene. Avskrivningene legges nå på VAR i budsjettet og trekker opp budsjettet med ca. kr 15 mill. Avskrivningene er et nullspill, og inntekten legges på Finans.

Finans har fått korrigert rammen med økte inntekter fra eiendomsskatt på privat- og næringseiendom og administrasjonen har justert ned forventet inntekt fra havbruksfondet.

Tiltak for å komme ned på ramma:

Selv med økt budsjetttramme på de sektorene så har rammen vist seg vanskelig å nå for flere enheter. For å komme ned på rammen ble det jobbet frem ulike tiltak fra sektorene som hadde merforbruk. Nedenfor vises de tiltakene som er tatt inn, samt de tiltakene som administrasjonen ikke valgte å gå videre med i 2026. Tiltakene beskrives i eget vedlegg.

Tiltak	2026	2027	2028	2029
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	3 159 585	8 159 585	-9 340 415	659 585
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	0	0	0	0
Valgte driftstiltak	-3 159 585	-8 159 585	9 340 415	-659 585
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0
Valgte tiltak				
Økonomi og virksomhetsstyring	-944 194	0	0	0
Reduksjon i bemanning	-617 120	0	0	0
Reduksjon IKT	-327 074	0	0	0
Oppvekst og utdanning	-2 266 065	-2 266 065	-2 266 065	-2 266 065
BTS koordinator tas ut av driften og finansieres med prosjektmidler	-290 046	-290 046	-290 046	-290 046
Leder tiltakslederteam skole tas ut av driften og finansieres med prosjektmidler	-101 208	-101 208	-101 208	-101 208
Leder tiltakslederteam barnehage tas ut av driften og finansieres med prosjektmidler	-101 208	-101 208	-101 208	-101 208
Rådgiver oppvekst tas bort	-271 533	-271 533	-271 533	-271 533
Helårsåpen barnehage tas bort	-802 256	-802 256	-802 256	-802 256
Sommeråpen SFO tas bort	-699 814	-699 814	-699 814	-699 814
Helse og Familie	-1 699 436	-1 699 436	-1 699 436	-1 699 436
Bil i familiehelse	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Nedleggelse av aktivitetstua Bjugn helsesenter	-665 734	-665 734	-665 734	-665 734
Nedtak kartlegger helsetjenester og turnusplanlegger – til sammen 70%	-583 178	-583 178	-583 178	-583 178
Redusere ressurs på praktisk bistand (hjemmehjelp)	-350 524	-350 524	-350 524	-350 524
Finans	1 750 110	-4 194 084	13 305 916	3 305 916
Eiendomsskatt	-12 000 000	-19 000 000	-26 000 000	-33 000 000
Reduksjon i havbruksfond	9 500 000	2 500 000	9 500 000	2 500 000
Årets regnskapsmessige resultat	4 250 110	12 305 916	29 805 916	33 805 916
Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Økonomi og virksomhetsstyring	0	0	0	0
Reduksjon av tilskudd til Roret Ørland	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Kulturforetak KF				
Reduksjon i bemanning - økonomiavdelingen	0	-246 848	0	0
Økt tilskudd til Ørland Kirkelige fellesråd	935 000	935 000	935 000	935 000
Oppvekst og utdanning	0	0	0	0
Ta bort økt grunnbemanning i barnehagene	-4 026 871	-4 026 871	-4 026 871	-4 026 871
Helse og Familie	0	0	0	0
Avvikle tjenesten hukommelsesteam	-740 544	-740 544	-740 544	-740 544
Nedbemanning 347 Familie og forebygging	-819 535	-1 481 088	-1 481 088	-1 481 088
Nedbemanning 345 Helsestasjon og jordmor	-846 754	-1 552 382	-1 552 382	-1 552 382
Nedbemanning 347 Familieveileder	-786 013	-786 013	-786 013	-786 013
Nedleggelse av dagaktivitetstilbudet	-1 998 480	-1 768 480	-1 768 480	-1 768 480
Redusere antall sykehjemsplasser med 7	-3 085 600	-6 171 200	-6 171 200	-6 171 200

Enhetsvis budsjett 2026

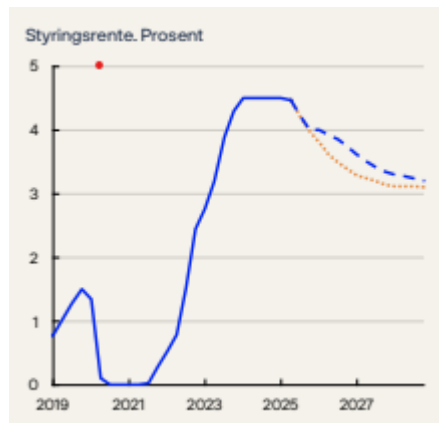
	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Ørland kommune	0	0
Økonomi og virksomhetsstyring	89 315	94 226
00 Politisk	6 785	7 248
10 Rådmann	2 493	2 609
11 HR og virksomhetsstyring	27 746	29 616
12 Dokumentforvaltning	6 343	7 629
13 Beredskap	796	1 610
14 Økonomi	7 752	7 983
15 Kultur	22 251	22 501
16 NAV	15 148	15 029
Oppvekst og utdanning	316 433	326 718
20 Administrasjon oppvekst og utdanning	1 953	2 015
22 Skole	142 821	152 647
23 Barnehage	128 176	129 566
25 Barnevern	43 483	42 490
Helse og Familie	326 208	352 553
30 Administrasjon Helse og familie	13 311	27 206
31 Sykehjem og heldøgns omsorg	74 975	74 423
32 Hjemmetjenesten	90 221	97 379
33 Oppfølgingstjenesten	93 697	96 789
34 Familiehelse	54 003	56 756
35 Forvaltning og administrasjon	0	0
36 DMS	0	0
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	52 282	64 396
40 Administrasjon samfunnsutvikling	1 680	1 718
41 Plan, forvaltning og landbruk	12 937	13 614
42 Samfunnsutvikling	3 742	3 444
43 Vannforsyning	-32 239	-27 193
45 Avløp	-8 688	-5 578
46 Kommunalteknikk	15 705	16 530
47 Fosen brann og redningstjeneste	15 114	16 600
50 Forvaltning og drift eiendom	44 030	45 260
Finans	-784 238	-837 894
70 Renter	59 062	53 552
71 Avdrag	63 700	63 800
72 Avskrivninger	0	-15 290
80 Skatt og rammetilskudd	-890 300	-951 706
90 Premieavvik	-16 700	11 750

Renter

Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet besluttet 17. september 2025 å sette styringsrenten ned fra 4,25 til 4,0 prosent. Prisveksten har avtatt, men ligger fortsatt over inflasjonsmålet på 2 prosent. Samtidig har arbeidsledigheten økt noe fra et lavt nivå, og kapasitetsutnyttingen i norsk økonomi vurderes nå som nær normalt nivå.

Renten har virket innstrammende de siste årene og bidratt til å dempe prisveksten. Komiteen forventer at prisveksten gradvis vil komme ned mot målet uten at arbeidsledigheten øker vesentlig. Prognosen tilsier en videre forsiktig reduksjon i styringsrenten til noe over 3 prosent mot slutten av 2028.

Internasjonalt har økonomisk vekst hos handelspartnerne vært noe sterkere enn ventet, mens inflasjonen i flere land har nærmet seg målene. Prisene på olje og gass har falt noe siden sommeren, og kronen har styrket seg noe etter svekkelsen tidligere i år.

Komiteen peker på flere usikkerhetsfaktorer fremover:

- Det er fortsatt usikkerhet om utviklingen i internasjonal handelspolitikk, selv om situasjonen har stabilisert seg noe.
- Lønnsveksten i Norge ligger høyere enn ventet, og det er usikkerhet om hvor raskt den vil avta.
- Den økte produktivitsveksten kan bidra til å dempe prispresset, men forskjeller mellom næringer gjør bildet ujevnt.
- Dersom prisveksten holder seg høyere enn anslått, kan det bli behov for høyere rente enn dagens prognose tilsier.

Aktiviteten i norsk økonomi har vært noe sterkere enn tidligere anslått, særlig innen foretaks- og boliginvesteringer, mens husholdningenes forbruk også har økt. Samtidig har boligprisene utviklet seg omtrent som ventet.

For kommunesektoren innebærer utviklingen en gradvis bedring i de økonomiske rammevilkårene, men rentenivået vil fortsatt ligge relativt høyt gjennom 2026. Det må forventes vedvarende press på kommunale driftskostnader gjennom høye lønninger, økte priser på varer og tjenester samt økende pensjonsutgifter.

Samlet vurderes den økonomiske utviklingen som moderat positiv, men fortsatt preget av usikkerhet. En gradvis normalisering av rentenivået og lavere inflasjon vil kunne bidra til mer stabile rammebetingelser for kommunal økonomi i årene fremover.

Forventet budsjettrente 2026-2028, Norges Bank (per september 2025):

År	Forventet 3 mnd. Nibor	Tillegg	Forventet rente
2026	4,00	0,6	4,60
2027	3,80	0,6	4,40
2028	3,70	0,6	4,30

Kommunalbanken har utarbeidet et anslag på renteutviklingen basert på å bruke Norges Banks egne anslag på utvikling i 3 mnd. Nibor framover. Dette er tall som er gjengitt i siste pengepolitiske rapport,

og som baserer seg på hvordan Norges Bank per september ser for seg reduksjon i styringsrenten i årene framover. Norges Bank legger til grunn et Nibor-påslag over styringsrenten på 0,3 prosentpoeng.

Gjeldsutvikling

	2025	2026
Lån 1/1	2 138 496	2 201 920
Avdrag	63 700	63 700
Avdrag startlån	9 400	9 400
Nye lån	136 524	117 500
Lån 31/12	2 201 920	2 246 320

Inndelingstilskudd

Kommuner som slår seg sammen, mottar et inndelingstilskudd når den nye kommunen formelt trer i kraft. Inndelingstilskuddet gir full kompensasjon for tap av basistilskudd og netto nedgang i distriktstilskudd som følge av sammenslåingen. Inndelingstilskuddet blir beregnet ut fra inntektssystemet det året sammenslåingen trer i kraft. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i 15 år etter sammenslåingen (2035), før det deretter trappes ned over fem år. Det må legges en plan for hvordan man ønsker å bygge opp en reserve/ buffer for å kunne gjennomføre denne reduksjonen i inntektene

Differensiert arbeidsgiveravgift

Nye EØS-regler for regional statsstøtte trer i kraft 1. januar 2022. Norge fikk gjennom ESA sitt vedtak 17. desember 2021 godkjent en videreføring av dagens ordning. Det medfører at det blir en sats for gamle Ørland kommune og en annen og lavere sats for gamle Bjugn kommune. Bakgrunnen for ordningen er et av de viktigste distriktspolitiske virkemidlene i Norge. Ordningen virker målrettet ved å stimulere sysselsetting i distriktene, noe som motvirker eller begrenser befolkningsnedgang i områder med særskilte utfordringer. Forslaget til DA-ordning for 2022 innebærer mindre justeringer i satsene for arbeidsgiveravgift for noen kommuner som følge av at behovet for støtte har endret seg. Ordningen varer ut 2027.

Økonomiske måltall

Kommunen har tre rene økonomiske måltall pluss ett måltall koblet opp mot vedlikehold av eiendom:

1. Driftsresultat: Netto driftsresultat på minst 1,75% av driftsinntektene
2. Disposisjonsfond: Fritt disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter på minimum 5,0%. Det opprettes et rentefond som skal være mellom 1 og 2% av renteutsatt langsiktig gjeld.
3. Låneopptak: Nye låneopptak skal ligge på maksimalt 35% av avdragsbeløpet det enkelte år i planperioden. Lån til vann, avløp og tomteopparbeiderer kommer i tillegg.
4. Eiendomsvedlikehold: Det er et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioritert eiendom på kr 200/m² innen budsjettåret 2023. Det er et mål at FDV-budsjett for bygg benyttet til kommunal virksomhet skal trappes opp til kr 900/m² i perioden fram til 2026.

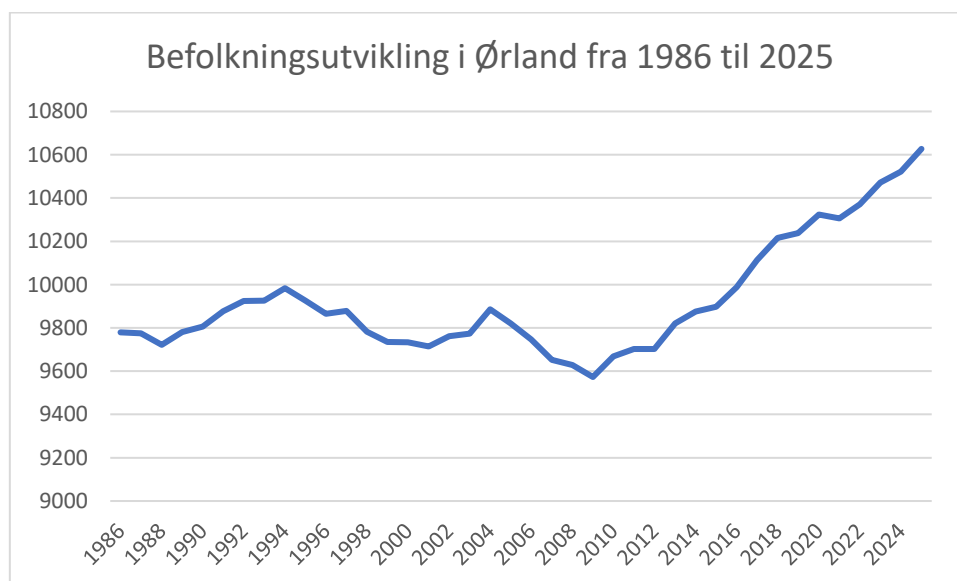
Bakgrunnen for innføringen av måltall er gjennomgang i NOUen, som var utgangspunktet for ny kommunelov. Vi har sakset følgende fra NOUen:

Forslaget innebærer at det lokalt må foretas nærmere vurderinger av hvilke måltall det er naturlig å legge til grunn for egen kommune. Valg av måltall og nivået på disse vil måtte være ulikt. Dette må vurderes individuelt ut fra situasjonen kommunen er i, økonomiske utsikter og lokale prioriteringer. Utvalgets forslag krever ikke at de finansielle måltallene skal være bindende for økonomiplanen og årsbudsjettene. Ambisjonen til den enkelte kommune bør like fullt være at de finansielle måltallene

etter hvert blir mer førende for de lokalpolitiske beslutningene, slik at den økonomiske handleevnen kan styrkes over tid. Finansielle måltall kan således være et grunnlag for kommuner til å etablere en lokal økonomisk politikk, der måltallene også blir lokale handlingsregler for økonomistyringen.

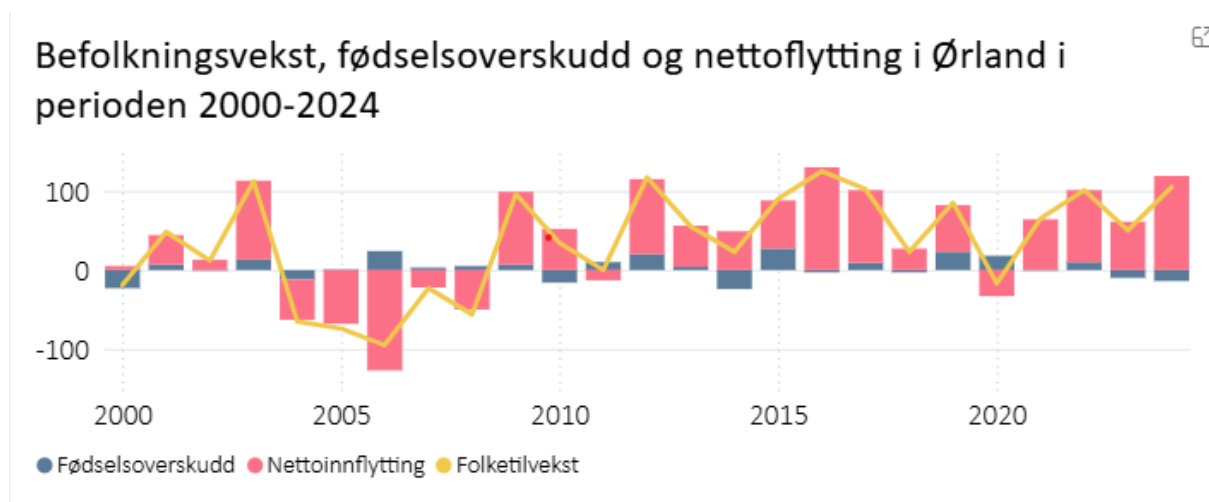
Demografi

Ørland kommune har gjennomgått betydelige demografiske endringer de siste tiårene, samtidig som antall innbyggere har hatt en stabil vekst siden 2009. I perioden fra 2009 til 2024 har befolkningen i Ørland kommune økt med nesten 10 prosent. Denne veksten er i stor grad knyttet til Ørland flystasjon, som etter vedtak om kampflybasen har tiltrukket militært personell og deres familier.

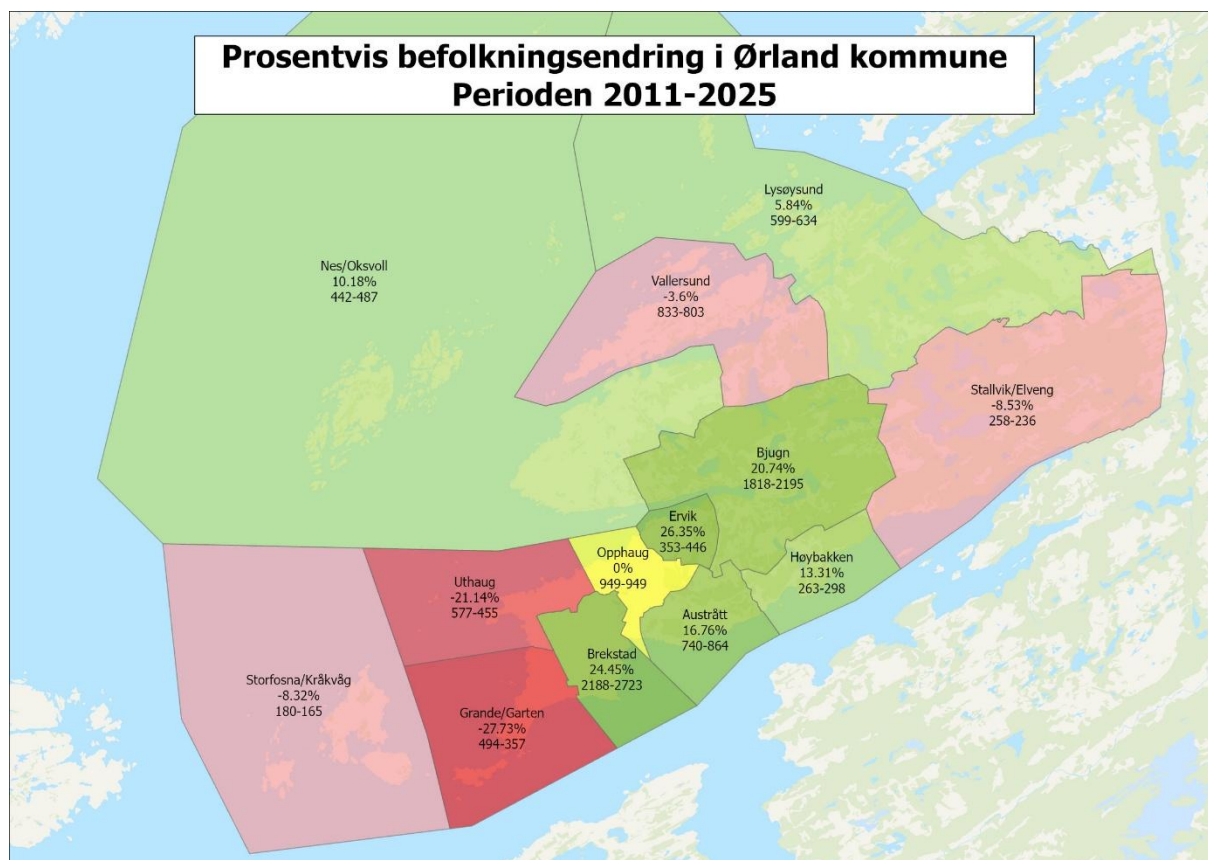
Figur: Befolkningsutvikling i Ørland kommune. SSB tabell 07459

Drivkraften bak befolkningsutviklingen i Ørland kommune er knyttet til netto innflytting, som beskriver inn- og utflytting internt i Norge. Innvandring utgjør også en jevn positiv tilstrømming. Fødselsoverskudd utgjør ikke en stor del av befolkningsutviklingen.

Figur: Folketilvekst fordelt på nettoinnflytting og fødselsoverskudd. Hentet fra Folketall og endringer i Trøndelag i tall (trondelagitall.no)

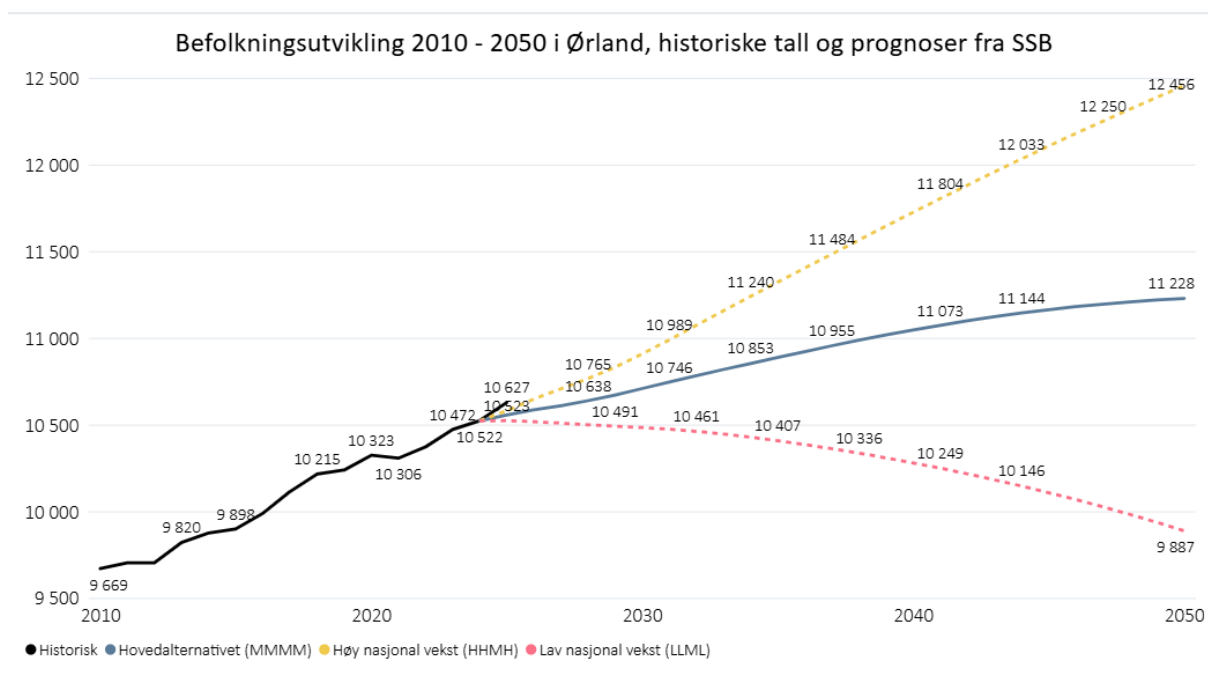
Befolkningsutviklingen varierer mellom de ulike delene av kommunen. Kartet nedenfor viser prosentvis befolkningsendring i perioden 2011-2025, fordelt på 13 hovedkretser.

Figur: Kart som viser prosentvis befolkningsendring for hovedkretsene i Ørland kommune. SSB tabell 04317

Befolkningsendringene internt i kommunen er preget av en tydelig sentralisering langs akse mellom Bjugn og Brekstad. Denne sentraliseringen har forsterket seg i perioden etter vedtaket om kampflybasen og etableringen av støysoner rundt den. Samtidig ser vi også at andre grender viser positiv befolkningsutvikling. I kontrast til dette har Uthaug og Grande/Garten opplevd en kraftig nedgang i befolkningstallet, noe som i stor grad skyldes fraflytting fra rød støysone rundt kampflybasen.

For å forstå hvordan befolkningsutviklingen kan komme til å se ut i fremtiden, benytter vi oss av prognoser. Hvert andre år utarbeider SSB regionale befolkningsframskrivninger som presenterer ulike prognoser for befolkningsutviklingen i fylker og kommuner. På kommunenivå tilbyr SSB ni ulike prognosealternativer, basert på hovedfaktorene "netto innvandring", "netto innflytting", "fruktbarhet" og "forventet levealder". Nedenfor ser vi tre prognoser basert på scenarioer med lav, middels og høy nasjonal vekst. Scenarioet hvor alle faktorene er satt til «medium» er SSBs hovedalternativ. Tallene fra SSB tar i større grad hensyn til lokale forhold de første årene, for så å legge generelle betraktninger til grunn lenger ut i tid.

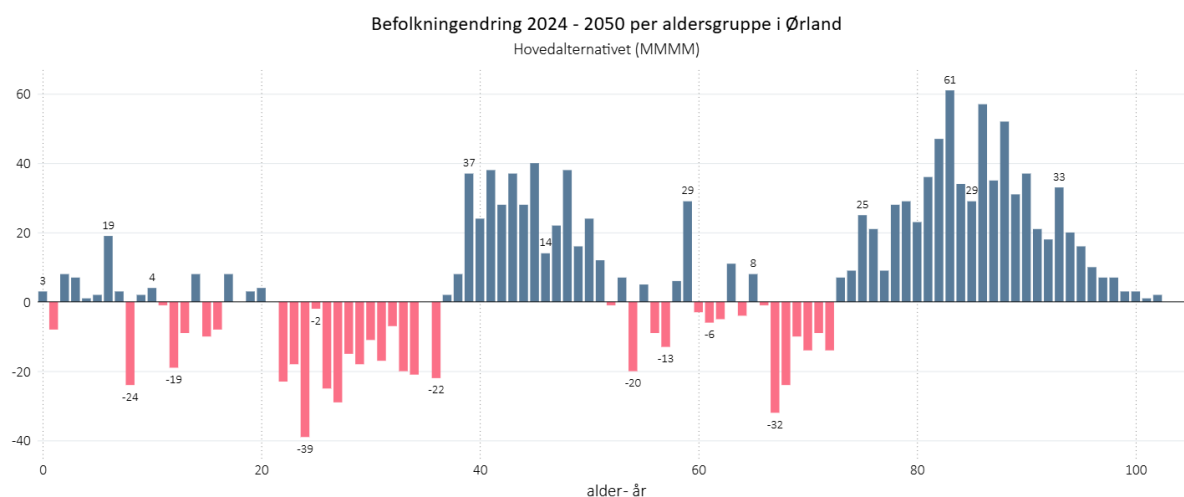
Figur: Diagram som viser historisk befolkningsutvikling og befolkningsframskrivninger for Ørland kommune. Hentet fra Befolkningsprognoser | Trøndelag i tall (trondelagitall.no)

SSBs hovedalternativ viser at Ørland forventes å ha en moderat befolkningsvekst på omtrent

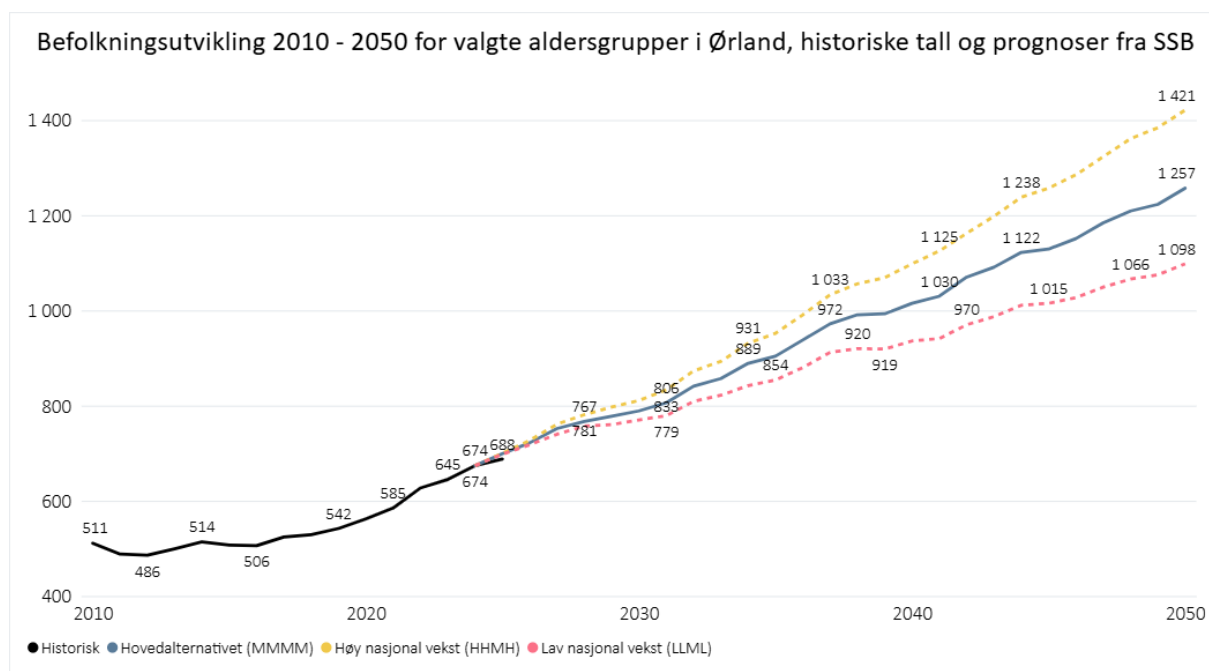
- 4,4 % (465 flere innbyggere) innen 2038
- 6,7 % (706 flere innbyggere) innen 2050

Basert på historisk utvikling ligger imidlertid Ørland kommune nærmere prognosen for høy nasjonal vekst. Det kan derfor være hensiktsmessig å ta utgangspunkt i denne prognosen i fremtidig boligbehovsplanlegging. SSBs prognoser for høy nasjonal vekst viser her en gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst på 0,68 % fram mot 2038, noe som tilsvarer 1043 nye innbyggere.

Et annet framtidstrekk er at andel eldre forventes å øke betydelig framover. I år 2038 ser en betydelig økning av andel personer over 65 år, samt en økning av aldersgruppen 38-50 år. De øvrige aldersgruppene forventes til 2038 å ha en stabil eller fallende befolkningsutvikling. Fødselsratene i Norge generelt har vært synkende. Dersom fødselsratene forblir lave, vil andelen barn sannsynligvis reduseres, med mindre tilflytting eller innvandring kompenserer for dette. Samtidig opplever Ørland kommune tilflytting av unge familier, som i hovedsak skyldes jobbmuligheter knyttet til Ørland hovedflystasjon og andre lokale næringer.

Figur: Diagrammet viser befolkningsframskrivninger etter alder for Ørland kommune. Hentet fra <https://trondelagitall.no/statistikk/befolkningsprognoser>

Figur: Diagrammet viser befolkningsframskrivninger for eldre (80+ år) for Ørland kommune. Hentet fra <https://trondelagitall.no/statistikk/befolkningsprognoser>

Kvaliteter i Ørland

Ørland kommune - Mellom himmel og hav og alle mulighetene imellom

Ørland kommune skal være et lokalsamfunn der vi snakker sammen, skaper livsglede og utvikler mangfold. Vi bygger på verdiene våre som er tillitsskapende og bærekraftig, med ambisjon om å bli klimanøytrale innen 2034.

Ørland sin styrke ligger i menneskene, kulturen og naturen. Vi skal skape et samfunn der alle føler seg sett, hørt og ivaretatt – uansett alder, bakgrunn eller livssituasjon. Historien vår gir oss retning, og sammen former vi en fremtid der livskvalitet og tilhørighet står sterkt. Ørland skal være et inkluderende samfunn.

Ørland har en unik kombinasjon av kultur, idrett, natur og historie, flystasjon, handel og service, samferdsel, industri, landbruk og havbruk. Den kystnære beliggenheten gir kommunen en særegen identitet og åpner for videre utvikling innen flere områder.

Ørland er porten til Trøndelag - der historie møter fremtid og himmel møter hav.

Bo i Ørland – nært, trygt og variert

Ørland tilbyr et variert botilbud, fra leiligheter og rekkehus til eneboliger, med nærhet til natur, friluftsliv og viktige tjenester. Kommunen har korte avstander og et bredt spekter av tilbud innen kultur, idrett, helse, oppvekst og fritid. Vi jobber målrettet for å sikre gode bo- og oppvekstvilkår, og for å skape et samfunn der alle kan delta, bidra og trives. Livsglede skal følge innbyggerne fra barndom til alderdom.

Opplev Ørland – natur, kultur og nærhet

Ørland byr på naturopplevelser og kulturhistorie i skjønn forening. Her kan vi padle langs kysten, vandre på historiske stier eller nyte roen ved sjøkanten. Kulturtilbudene er mangfoldige, fra konserter og festivaler til museer og lokale møteplasser. Med gode transportmuligheter og kort vei til både Trondheim og Oslo, er Ørland lett tilgjengelig og nær.

Jobb i Ørland – utvikling med bærekraft

Ørland skal være en attraktiv kommune for arbeid og verdiskaping. Vi legger til rette for et bærekraftig og variert næringsliv, der bedrifter og mennesker utvikler seg i takt med hverandre. Flystasjonen er regionens største arbeidsplass, og kommunen har et bredt spekter av næringer innen handel, service, landbruk, tekstil og blå sektor. Ørland tiltrekker seg også pendlere som verdsetter livskvalitet, trygghet og nærhet.

Overordnet internkontroll

Formålet med kommunens internkontrollsystem er at vi gjennom systematisk arbeid skal sikre at:

- Lov og forskriftskrav ivaretas
- Riktig faglig standard og mål oppnås
- Hindre feil og mangler i kommunens arbeidsprosesser

Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen, jfr. Kommunelovens § 25-1:

“Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a. utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- b. ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- c. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- d. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- e. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

Varslings- og avviksregistreringssystem, samt dokumentasjon av alle prosedyrer og styringsdokument skal være i kvalitetssystemet (Compilo) og tilgjengelig for alle ansatte.

Det er fortsatt enkelte enheter og avdelinger som ikke benytter det felles avvikssystemet fullt ut. For å sikre en helhetlig og systematisk tilnærming til avvikshåndtering, vil arbeidet med å øke tryggheten og kompetansen blant ansatte og ledere i bruk av systemet være en prioritert fremover. Dette er avgjørende for å styrke kvalitet, sikkerhet og kontinuerlig forbedring i organisasjonen.

Internkontrollmomenter som;

- økonomi med prognoser
- sykefraværsrapport og analyse
- avviksoversikt
- restanseliste
- tilsyns oversikt
- antall årsverk
- kostnader overtid
- kostnader innleie

Skal tas med på skjema for internkontroll, månedsrapportering, tertialrapport og i årsrapport. Tertialrapportering går fra enhetsleder til kommunalsjef og fra administrasjonen til kommunestyret.

Sykefravær (ressursgruppen HMS)

Formål:

- Gi støtte og verktøy som gjør det mulig for ledere, sammen med tillitsvalgte og verneombud, å analysere sykefraværet for å implementere relevante tiltak på systemnivå og individnivå. Synliggjøre sammenhengene mellom system- og individnivå uten å komme inn på individuelle sykmeldingsårsaker.
- Ressursgruppen skal bidra til å utvikle og implementere tydelige rutiner og føringer for oppfølging av ansatte. Disse skal være godt kjent og tilgjengelige for ledere, ansatte, tillitsvalgte og verneombud, og sikre at individuell oppfølging skjer i tråd med gjeldende krav i arbeidsmiljøloven og NAVs retningslinjer. Arbeidet har et overordnet forebyggende fokus, og skal bidra til å styrke kvaliteten og forutsigbarheten i oppfølgingsprosesser.

Deltakere i ressursgruppe HMS:

Representanter fra personal, BHT, NAV Arbeidslivssenter og NAV lokalt.

Lokal LTV gruppe trekkes aktivt inn i planleggingsarbeidet dersom ressursgruppen HMS skal yte bistand til den enkelte enhet. Dette for å sikre medvirkning og best mulig prosess og måloppnåelse.

Personal har ansvar for koordinering av ressursgruppen, samt rapportering til AMU.

Ved medisinsk faglig rådgivning kan kommuneoverlege kontaktes.

Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

Ørland kommune tar utgangspunkt i gjeldende HMS-lovgivning med tilhørende forskrifter og kommunale styringsdokument som bl.a. organisasjonspolitikken, overordnet internkontroll og kvalitetssystemet (ansatteportalen). I tillegg de satsninger som blir beskrevet i det årlige budsjettokumentet. HMS arbeidet må samordnes med andre aktiviteter/prosesser i Ørland kommune.

Ansvar

Kommunedirektør har som arbeidsgiver det overordnede HMS-ansvaret, og plikter å legge til rette for å sikre at HMS-arbeidet iverksettes. Overordnet HMS-ansvar kan ikke delegeres. Øverste leder har styringsrett og omsorgsplikt.

Alle ledere har ansvar for HMS-arbeidet innenfor sin/sitt enhet/avdeling/ansvarsområde.

Ansatte har plikt til å etterleve instruksjoner og pålegg som gis av arbeidsgiver. Videre har ansatte plikt og rett til å ta opp med sin nærmeste leder forhold som har betydning for egen eller kollegers arbeidssituasjon.

Arbeidsmiljøutvalg (AMU) skal ivareta samarbeidet mellom arbeidsgiver og arbeidstakerrepresentanter i saker som angår helse, miljø og sikkerhet (HMS). Utvalget har primært en rådgivende funksjon, men innehar beslutningsmyndighet på enkelte områder. AMUs arbeid er forankret i *Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning*, og utvalget har en sentral rolle i å sikre medvirkning og kvalitet i det systematiske HMS-arbeidet.

LTV-gruppene Leder, tillitsvalgt og verneombud (LTV-gruppen) har et felles ansvar for å sikre at arbeidsmiljø saker og det systematiske arbeidsmiljøarbeidet følges opp på enhets- og avdelingsnivå. Gruppen skal aktivt medvirke i planlegging og gjennomføring av relevante tiltak i egen enhet/avdeling. Arbeidet skal gjennomføres i tråd med gjeldende føringer og anbefalinger, og det vises til veileder for LTV-gruppene som beskriver roller, ansvar og arbeidsform.

Digitalisering og bredbåndsatsning

Digitaliseringsdirektoratet definerer digital transformasjon som “en prosess der virksomheten endrer hvordan den utfører sine oppgaver, tilbyr bedre tjenester, jobber mer effektivt eller skaper helt nye tjenester hvor brukerfokus og brukeropplevelsen er selve kjernen i endringen og at denne baserer seg på utnyttelse av digital teknologi”.

Digitaliseringsrundskrivet er en sammenstilling av pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvaret for rundskrivet, som gir et helhetlig bilde av hvilke føringer som gjelder for etatenes arbeid med digitalisering i kommunen.

Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet.

Ørland kommune vil i 2026 jobbe med arbeidsprosesser, samt prøve ut flere teknologiske verktøy for å redusere ressursbruk og øke effektiviteten for kommunens ansatte.

Link;

[Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019 - 2025](#)

[Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030](#)

Opplæring ledere

Ørland kommune gjennomførte en evaluering av lederstruktur og administrativ organisering tidlig i 2024, med iverksetting fra 1. juli samme år. Som oppfølging har intern lederopplæring vært et prioritert tiltak gjennom 2025, og det vurderes som nødvendig å videreføre dette arbeidet i 2026. Målet er å styrke lederkompetansen.

Vendepunktet (*utenforskinsprosjektet*)

Det er for mange som faller ut av både grunnskole og videregående skole og som ikke kommer inn i arbeidslivet. Ørland kommune har et større utenforskap enn sammenlignbare kommuner. Kommunen har også flere uføre og personer på arbeidsavklaringspenger (ofte grunnet psykisk helse) enn sammenlignbare kommuner, men ikke flere ordinære arbeidsledige.

Ørland kommune har nå startet opp prosjektet som har en varighet på tre år, med mål om å redusere utenforskap med kommunen som arbeidsgiver. Prosjektet ledes av prosjektleder som er tilsatt i NAV, men med sterk involvering av alle kommunens enheter. Bruk av de statlige virkemidlene i NAV vil være høyaktuell å bruke i denne sammenhengen med stor vekt på arbeidstrening, lønnsstilskudd, mentor og Trøndelagsmodellen (utdanning). Videre er det på kommunal side et aktivitetskrav knyttet til de under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp. Dette kan også brukes med tanke på utprøving i arbeid.

Økonomisk sett legger vi opp til en todeling av summen på to millioner kroner; halvparten til å drive prosjektet og den andre halvparten til lønn til deltagerne. Målsettingen er i utgangspunktet å få 10 personer i arbeid /utdanning per år. Administrasjonen betrakter dette som et innovasjonsprosjekt, slik at det er søkt om og innvilget kr 0,6 mill. i skjønnsmidler fra statsforvalteren. Det vil være en av målsettingene å få dette fra prosjekt over til vanlig drift.

Ved reduksjon av utenforskap får vi to resultat – bedre liv for den enkelte og vi vil få nye flotte arbeidskollegaer innenfor områder med stort behov for arbeidskraft i Ørland kommune som helse og oppvekst spesielt.

Økonomiske forutsetninger

- Renteutvikling i hht Norges Bank
- Avdrag er lagt på minimumsavdrag
- Det er lagt inn eiendomsskatt for hele kommunen fra 2026 med 1 promille for bolig og fritidsboliger og energianlegg og næringseiendom med 7 promille.
- Det er benyttet inntektsanslag fra statsbudsjettet for 2026 og KS sin beregningsmodell. Det har vært en endring av inntektssystemet og en endret modell for beregning av kommunens andel av skatteinngangen.
- Havbruksfondet er redusert ut ifra årets tildeling i det tildelingen er høy med år det auksjoneres ut konsesjoner. Denne auksjonen skjer annet hvert år og det var auksjon i 2026. Likevel reduseres inntekten med kr 9,5 mill. da inntekten for 2025 ser ut til å bli vesentlig under budsjett.
- Det er lagt inn produksjonsavgift fra vindmøller ut ifra oppgitt sats og produksjon i 2023.
- Ingen vesentlige endringer i fordelingen mellom enhetene, men en større andel går nå til Helse og familie for å opprettholde tjenestene.
- Avskrivninger lagt inn på VAR

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 1. ledd

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2026	Justert budsjett 2025	Vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2024
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-505 614	-486 900	-486 900	-450 731
Inntekts- og formuesskatt	-405 192	-381 500	-381 500	-343 698
Eiendomsskatt	-22 000	-500	-500	-9 809
Andre generelle driftsinntekter	-60 369	-68 189	-68 189	-77 308
Sum generelle driftsinntekter	-993 175	-937 089	-937 089	-881 546
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	865 954	834 380	834 380	830 053
Avskrivninger	83 670	0	0	83 651
Sum netto driftsutgifter	949 624	834 380	834 380	913 704
Brutto driftsresultat	-43 551	-102 709	-102 709	32 158
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-22 700	-21 200	-21 200	-23 639
Utbytter	-14 500	-14 500	-14 500	-13 133
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	89 112	93 122	93 122	103 792
Avdrag på lån	63 800	63 700	63 700	70 156
Netto finansutgifter	115 712	121 122	121 122	137 176
Motpost avskrivninger	-83 670	0	0	-83 651
Netto driftsresultat	-11 509	18 413	18 413	85 683
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	413	200	200	6 929
Bruk av bundne driftsfond	-11 501	-9 213	-9 213	-5 437
Avsetninger til disposisjonsfond	23 797	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 200	-9 400	-9 400	-87 175
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 509	-18 413	-18 413	-85 683
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0

Bruk av disposisjonsfond for 2026 gjelder et disposisjonsfond administrert av NAV. Budsjettet disposisjonsfond for 2025 gjelder både hovedfondet, men også mindre fond administrert av enhetene.

Inntekter fra havbruksfond og grunnrente vindmøller ligger i linjen «andre generelle driftsinntekter». Der ligger også integreringstilskuddet.

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2026	Justert budsjett 2025	Vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2024
Ørland kommune				
Driftsinntekter	-326 862	-285 156	-285 156	-364 508
Driftsutgifter	1 192 816	1 123 743	1 123 743	1 194 561
Netto	865 954	838 587	838 587	830 053
Økonomi og virksomhetsstyring				
Driftsinntekter	-15 582	-13 516	-13 516	-23 254
Driftsutgifter	112 935	104 662	104 662	109 969
Netto	97 353	91 147	91 147	86 715
Oppvekst og utdanning				
Driftsinntekter	-33 621	-19 627	-19 627	-57 666
Driftsutgifter	399 662	386 059	386 059	395 658
Netto	366 040	366 432	366 432	337 992
Helse og Familie				
Driftsinntekter	-128 266	-119 621	-119 621	-153 237
Driftsutgifter	480 977	447 909	447 909	479 541
Netto	352 712	328 288	328 288	326 304
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester				
Driftsinntekter	-148 798	-122 593	-122 593	-129 717
Driftsutgifter	205 007	181 673	181 673	190 674
Netto	56 209	59 080	59 080	60 958
Finans				
Driftsinntekter	-595	-595	-9 800	-635
Driftsutgifter	-5 765	-5 765	3 440	18 719
Netto	-6 360	-6 360	-6 360	18 084

Økonomisk oversikt drift

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2026	Justert budsjett 2025	Vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2024
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-505 614	-486 900	-486 900	-450 731
Inntekts- og formuesskatt	-405 192	-381 500	-381 500	-343 698
Eiendomsskatt	-22 000	-500	-500	-9 809
Andre skatteinntekter	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-60 369	-68 189	-68 189	-77 308
Overføringer og tilskudd fra andre	-151 684	-130 031	-130 031	-197 876
Brukerbetalinger	-33 136	-32 021	-32 021	-52 415
Salgs- og leieinntekter	-142 041	-123 104	-123 104	-114 217
SUM DRIFTSINNTEKTER	-1 320 036	-1 222 245	-1 222 245	-1 246 054
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	646 466	624 768	624 768	649 611
Sosiale utgifter	141 022	139 228	139 228	134 262
Kjøp av varer og tjenester	330 756	309 246	309 246	336 881
Overføringer og tilskudd til andre	74 572	46 294	46 294	73 807
Avskrivninger	83 670	0	0	83 651
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 276 486	1 119 536	1 119 536	1 278 212
Brutto driftsresultat	-43 550	-102 709	-102 709	32 158
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-22 700	-21 200	-21 200	-23 639
Utbytter	-14 500	-14 500	-14 500	-13 133
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	89 112	93 122	93 122	103 792
Avdrag på lån	63 800	63 700	63 700	70 156
Netto finansutgifter	115 712	121 122	121 122	137 176
Motpost avskrivninger	-83 670	0	0	-83 651
Netto driftsresultat	-11 508	18 413	18 413	85 683
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	413	200	200	6 929
Bruk av bundne driftsfond	-11 501	-9 213	-9 213	-5 437
Avsetninger til disposisjonsfond	23 797	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 200	-9 400	-9 400	-87 175
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 509	-18 413	-18 413	-85 683
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0

Fondsoversikt

Fond - disposisjonsfond	Revidert budsjett	Budsjett
	2025	2026
Beholdning 1/1	43 808	31 258
Avsetning	0	22 597
Bruk	-12 550	-1 200
Beholdning 31/12	31 258	52 655
Måltall rentesikring (2% av renteutsatt gjeld)	24 140	24 854
Måltall rentesikring (1% av renteutsatt gjeld)	12 070	12 427
Måltall ordinært fond (5 % av driftsinntekter)	42 608	47 690
Minimum fond	80 478	84 717

Klima og miljø

Klima

Kommunestyret i Ørland vedtok ny kommuneplanens samfunnsdel i januar 2023 (sak 23/004). I denne ble «Ørland 2034 er klimanøytral» valgt som overordnet prinsipp. For å få til bærekraftig utvikling og bidra til å nå internasjonale og nasjonale mål må man være bevisst den sterke sammenhengen mellom naturens tilstand og samfunnets sårbarhet for klimaendringer. Tiltak for klimatilpasning, utslippsreduksjoner og natur må sees i sammenheng.

Klima- og miljødepartementet har vedtatt 24 mål for miljøet fordelt på seks hovedområder. Klima, forurensning og naturmangfold er tre av disse områdene. De nasjonale klima- og miljømålene forteller hva Norge ønsker å oppnå innenfor hvert område, og hva som er ønsket tilstand for miljøet i Norge. De mest sentrale nasjonale målene for klima er:

- Redusere klimagassutslippene med 55 % innen 2030 sammenliknet med utslippsnivået i 1990 (klimaloven)
- Redusere klimagassutslippene i 2035 med minst 70-75 % sammenliknet med utslippsnivået i 1990 (klimaloven)
- Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050, noe som blant annet innebærer at klimagassutslippene skal reduseres i størrelsesordenen 90-95 % sammenliknet med utslippsnivået i 1990 (klimaloven)
- Innen 2030 skal Norge være klimanøytralt
- Utslippene i ikke-kvotepliktig sektor (transport, bygg, jordbruk og avfall) skal reduseres med 45 % innen 2030, sammenliknet med 2005-nivå
- Samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene

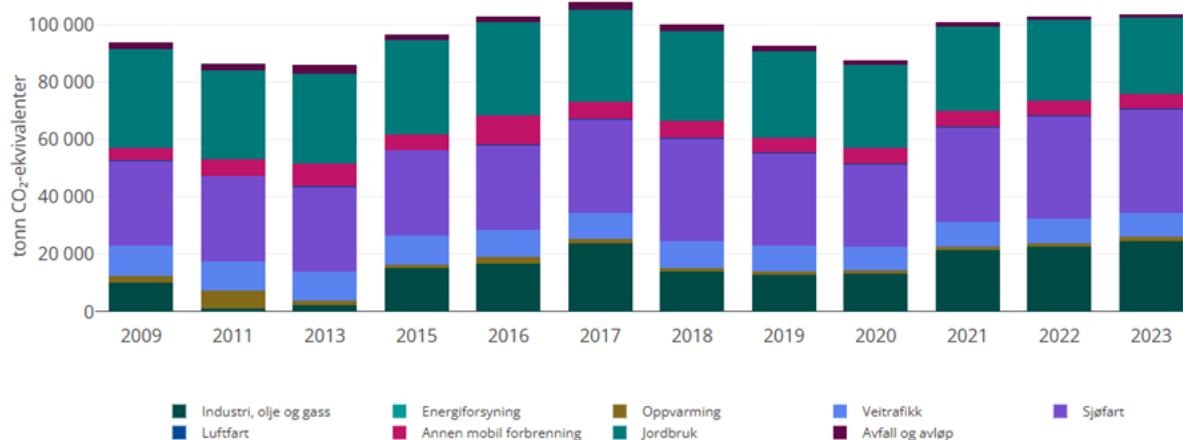
I tillegg til tallfestede mål for klimaarbeidet er det også satt mål om klimatilpasning av samfunnet. Manglende tilpasning til et endret klima medfører økonomiske utfordringer knyttet til de tre risikokategoriene fysisk risiko (kostnader knyttet til konsekvenser av eksempelvis flom, skred og havnivåstigning), ansvarsrisiko (erstatningskostnader som følge av forannevnte konsekvenser) og overgangsrisiko (økte kostnader eller verditap grunnet planlegging og investeringer som ikke er tilstrekkelig framtidsrettet).

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning tar utgangspunkt i ovennevnte klimamål og legger konkrete føringer for kommunens arbeid. I rollen som samfunnsutvikler, myndighetsutøver, tjenesteyter, innkjøper, eier og drifter har kommunen stor påvirkningskraft når det kommer til arbeidet med klimatilpasning og klimagassreduksjon.

I samfunnsdelen legges det vekt på at Ørland skal gå foran, være innovativ og se hvordan klimanøytralitet kan oppnås i en distriktskommune. Det er videre trukket fram at kompetansen i hele organisasjonen skal økes slik at det kan stilles ambisiøse klimakrav og tas i bruk klimagassreducerende løsninger i alle ledd av kommunens virksomhet. Gjennom formidling, kompetanseheving og forpliktende samarbeid skal kommunen være en motivator for grønn omstilling blant innbyggere, nasjonale og regionale myndigheter, Forsvaret, samt næringsliv og andre lokale aktører.

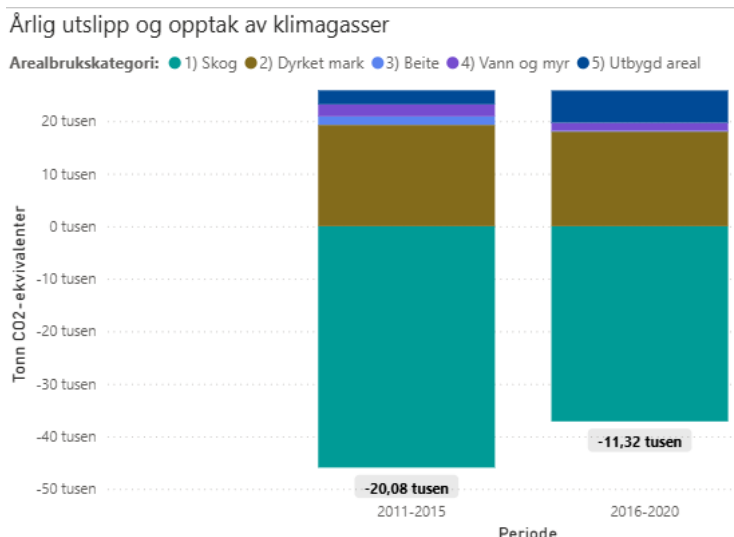
Operasjonalisering og konkretisering av målene og strategiene fra samfunnsdelen skal skje i klima- og miljøplanen, som ble vedtatt igangsatt av kommunestyret i juni 2023 (sak 23/078). Kommunestyret vedtok planprogrammet i sak 24/025 den 21.03.2024. Planen er under utarbeidelse med forventet ferdigstillelse i.a. Q1 2026. I den medfølgende handlingsdelen til klima- og miljøplanen vil det identifiseres og avklares hvilke tiltak og virkemidler som kan iverksettes og benyttes både for å redusere klimagassutslipp, og for å tilpasse samfunnet til et klima i endring. For å kunne arbeide mot å nå målet om klimanøytralitet i 2034 og bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn i 2050 må kommunen få på plass både budsjett og regnskap for klimagassutslipp. Klimabudsjett og -regnskap er sentrale som grunnlag for å kunne bestemme hvilke tiltak og virkemidler kommunen skal prioritere. I

tillegg muliggjøres sammenligning av utslippene fra år til år slik at effekten av iverksatte tiltak kan vurderes.

Figur. Sektorfordelte utslipp per år fra Ørland kommune. Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner/?area=738§or=-2>

Utslippsoversikten i figuren over viser direkte, fysiske utslipp som skjer innenfor Ørland kommunes geografiske grense. Som en utpreget kyst- og distriktskommune er det naturlig at størsteparten av utslippene er knyttet til sjøfart og jordbruk. I tillegg medfører spredt bosetning behov for veitrafikk og de utslipp som det fører med seg. For å få et helhetlig bilde av klimagassutslippene i en kommune må også opptak av klimagasser tas med i klimaregnskapet. Figuren under viser fordelingen av utslipp og opptak av klimagasser fra sektoren «skog og annen arealbruk». Opptakene som kommer frem av denne figuren viser ikke alle opptak av klimagasser som foregår i Ørland kommune, opptak av karbon til marin vegetasjon, og havbunn er eksempelvis ikke inkludert i disse dataene. For å jobbe målrettet mot klimanøytralitetsmålet er det nødvendig med en samlet og oppdatert oversikt over alle utslipp og opptak av klimagasser i kommunen. Kommunedelplanen for klima og miljø skal inneholde en avgrensning av klimaregnskapets omfang. Videre vil utarbeidelse av klimabudsjett tydeliggjøre hvordan ulike fremtidige tiltak og budsjettvedtak påvirker det totale klimagassutslippet fra kommunen.

Figur. Utslipp og opptak av klimagasser for periodene 2011-2015 og 2016-2020 i Ørland kommune for sektoren "skog og annen arealbruk". Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-arealbruk-kommuner/?area=738§or=-3>

I vedtatt økonomiplan for 2026-2035 er det for klimaarbeidet i kommunen valgt å fokusere på to av samfunnsdelens strategier under klimanøytralitetsprinsippet, og arbeidet videreføres i neste budsjettår:

- B. Øke kompetansen i hele organisasjonen slik at vi kan stille ambisiøse klimakrav og ta i bruk klimagassreducerende løsninger i kommunale tjenester og prosjekt.
- D. Samarbeide med Forsvaret, nasjonale og regionale myndigheter, forskningssamfunn, næringsliv og andre lokale aktører om kutt i klimagassutslipp og andre tiltak for å nå kommunens mål om klimanøytralitet.

Når det kommer til kommunens arbeid med reduksjon av klimagassutslipp har det vært, og vil fortsette å være, fokus på tiltak som kildesorteringsordning i alle kommunale bygg, elektrifisering av kjøretøyparken og reduksjon av energiforbruk i kommunale bygg. Ny ordning for avfallshåndtering som øker sorteringsgraden er satt i verk på flere skoler og kommunale bygg. Elektrifisering av kjøretøyparken er et tiltak som vil redusere de direkte utslippene av klimagasser, og status for kommunen er i dag at 50 av 90 biler er fullelektriske. Det er besluttet at alle nye biler som anskaffes skal være med elektrisk drift. Når det kommer til energibruk i kommunale bygg er det satt et mål om å redusere energibruken med 0,5 GWh/år de kommende årene. Dette skal hovedsakelig skje ved bruk av energiøkonomiseringstiltak som varmepumper og styringssystem de første årene, for så å se på mulighet for produksjon av energi gjennom f.eks. solcelleanlegg.

For å se utviklingen i Ørlands klimagassutslipp og kunne vurdere virkningen av igangsatte tiltak presiseres det igjen at et klimagassregnskap kan være et godt verktøy. Per nå har kommunen god oversikt over direkte utslipp av klimagasser fra kommunens virksomhet. Vi har også god oversikt over indirekte utslipp knyttet til energiproduksjon. De indirekte utslippene knyttet til innkjøpte varer og tjenester er det vanskeligere å få oversikt over og beregne. Tall fra andre kommuner viser at 90 % av klimagassutslippene må anses som indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer og tjenester, og det er derfor essensielt å få oversikt over disse utslippene i Ørland også. Det er behov for gode

styringsverktøy som inkluderer de indirekte utslippene for eksempel ved å hente data om innkjøpte varer og tjenester fra kommunens økonomisystem.

Miljø og naturmangfold

Nasjonale mål om bærekraftig utvikling, at forurensning ikke skal medføre skade på helse og miljø, at avfallsmengdene (inkludert massehåndtering) skal reduseres og materialgjenvinningen skal øke ligger til grunn for kommunens arbeid innenfor miljø. Kommuneplanens samfunnsdel legger også føringer for hvordan kommunen håndterer saker som omhandler miljøet, særlig er følgende strategier under målet «Ørland har et bærekraftig og mangfoldig næringsliv og arbeidsmarked i hele kommunen» viktige i denne sammenheng:

- 3B: Ivareta og begrense nedbygging, fragmentering og forurensning av viktige kultur- og naturlandskap, samt landbruks-, friluftsliv- og reinbeiteområder
- 3C: Bevare naturmangfold og økosystemer gjennom kunnskaps- og kompetanseutvikling, forvaltning og formidling

Kommunens arbeid med forhindring og reduksjon av forsøpling, forurensning og -spredning skjer i all hovedsak gjennom myndighetsutøvelse, på de områdene hvor kommunen har delegert myndighet etter forurensningslovverket. Det presiseres likevel at oppfølging er krevende med bakgrunn i begrensende ressurser. Den tidligere nevnte klima- og miljøplanen vil for miljøfeltet inneholde en avklaring av aktuelle virkemidler kommunen kan ta i bruk for å begrense nedbygging, fragmentering og forurensning. I tillegg kan planens handlingsdel medføre en avklaring av hvilke tiltak kommunen selv kan iverksette.

For å nå målet som følger av EUs vanndirektiv om at alle vannforekomster skal ha god kjemisk og økologisk tilstand arbeider kommunen for å redusere forurensning og fysiske inngrep i bekker, elver, innsjøer og kystområder. I denne sammenheng er videreføring av samarbeidet i Nordre Fosen vannområde viktig. Spredt avløp og avrenning fra landbruk utgjør i dag størst påvirkning på Ørlands vannforekomster. Kommunens landbruksavdeling har økonomiske virkemidler for å forhindre og redusere forurensning fra landbruksavrenning. Arbeidet med opprydding i spredte avløp har kommunen blitt pålagt gjennom nasjonale føringer. Dette arbeidet er intensivert fra 2023/2024, og har i 2025 fått betydelig prioritet. Det er blant annet gjennomført tilsynsrunder på private avløpsanlegg i områdene Høybakken, Duvika, Val og Sandnesvågen. Videre er det igangsatt tilsyn for anlegg med utløp til Eidsvatnet og tilhørende sidevassdrag. Det er i 2025 også gjort vesentlige investeringer av feltutstyr for å effektivisere tilsynsprosessen. Arbeidet vil fortsatt kreve betydelig arbeidskapasitet i årene som kommer.

Når det kommer til naturmangfold i kommunen, er ovennevnte strategi 3C utgangspunktet for det løpende arbeidet med å ivareta og sikre den varierte naturen i kommunen. For å styrke dette arbeidet er det utarbeidet en kommunedelplan for naturmangfold som ble politisk vedtatt 24. april 2025.

Planen gir et oppdatert kunnskapsgrunnlag som skal brukes i utarbeidelsen av ny kommuneplanens arealdel (KPA), i saksbehandling av plan- og byggesaker, landbrukssaker og i politiske vurderinger som berører naturmangfold. Den skal også fungere som et styringsverktøy i areal- og samfunnsplanlegging.

Økonomi og virksomhetsstyring

Linjenavn	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Reg budsjett 2025	Budsjett 2026
Økonomi og virksomhetsstyring	89 216	89 315	89 315	94 226
00 Politisk	6 456	6 785	6 785	7 248
10 Rådmann	1 983	2 493	2 493	2 609
11 HR og virksomhetsstyring	28 360	27 746	27 746	29 616
12 Dokumentforvaltning	6 736	6 343	6 343	7 629
13 Beredskap	-37	796	796	1 610
14 Økonomi	8 227	7 752	7 752	7 983
15 Kultur	23 126	22 251	22 251	22 501
16 NAV	14 364	15 148	15 148	15 029

Status og utfordringer

Økonomi og virksomhetsstyring er det kommunalsjefsområdet som ivaretar alle stab- og støttefunksjoner på vegne av kommunedirektøren. Dette inkluderer også arbeidet med og oppfølging av overordnet internkontroll og beredskap. Området består av to enheter: Økonomi og finans og Organisasjon og virksomhetsstyring.

Økonomi og virksomhetsstyring har som oppgave å bistå enhetene i å forstå og håndtere de endringene og omstillingsbehovene som vil oppstå som følge av endret ressurstilgang, nye teknologier og økt fokus på samskaping som arbeidsform i offentlig sektor. Kommunen må utvikle evnen til å forutse og forstå hvordan disse endringene, sammen med bærekraftstenkning i samfunnet, vil påvirke utviklingen av det kommunale tjenestetilbudet for å møte samfunnets forventninger.

En viktig forutsetning for å lykkes med nødvendig omstilling er at kommunens ansatte bidrar med forslag til løsninger og gjennomføring av endringene i praksis, samtidig som tjenesteproduksjonen opprettholdes. For å oppnå dette må flere forutsetninger være på plass i organisasjonen, spesielt innen ledelse, arbeidsmiljø og kompetanse.

Store deler av budsjettet til Økonomi og virksomhetsstyring er felleskostnader som i noen grad kunne ligget ut til enhetene/avdelingene. Valget om å samle det til en stab støttetjeneste handler om bedre kvalitet/fagmiljø for denne type oppgaver og mer tid til ledelse for de der ute. En annen stor kostnadsdriver er lisenser (kr 7,2 mill.) på fag- og dataprogrammer og medlemskap i ulike organisasjoner og kostnader knyttet til samarbeidsløsninger på Fosen (kr 10 mill.). Dette føres på administrasjon og gir et høyere bilde på administrasjonskostnader enn om det hadde vært ført på det enkelte tjenesteområde.

Dette er kostnader vi ville hatt i større omfang ved å bare hatt det for Ørland kommune og ikke i fellesskap.

Fokusområder for økonomi og virksomhetsstyring:

Digitalisering og teknologi:

- Utforske muligheter for å digitalisere flere prosesser for å øke effektiviteten og redusere manuelle oppgaver.
- Implementere nye teknologier som kan forbedre rekruttering, opplæring og medarbeiderengasjement.

Medarbeiderutvikling:

- Utvikle programmer for lederutvikling og mentorordning for å sikre at ansatte har muligheter for karriereutvikling.
- Fokuserer på kontinuerlig læring og utvikling gjennom e-læringsplattformer og workshops.

Mangfold og inkludering:

- Fremme en inkluderende arbeidskultur ved å implementere strategier for mangfold og inkludering.
- Arrangere opplæring og ha fokus på at alle ansatte føler seg verdsatt og inkludert.

Arbeidsmiljø og trivsel:

- Utarbeide avtaler og iverksette tiltak for å forbedre arbeidsmiljøet og øke trivselen blant ansatte, som blant annet fleksible arbeidstider og ulike arbeidsplasskonsepter.
- Gjennomføre refleksjon i enheter/avdelinger for å få innsikt i ansattes tilfredshet og identifisere områder for forbedring.

Kommunikasjon, samarbeid og beredskap:

- Styrke intern kommunikasjon ved å etablere klare kommunikasjonskanaler og regelmessige oppdateringer.
- Fremme samarbeid på tvers av avdelinger gjennom målrettede aktiviteter og felles prosjekter.
- Ha en operativ beredskap som kan iverksettes ved hendelser i fred og krig

Økonomi og finans

Enheten består av Fosen regnskap og økonomiavdelingen med 3 medarbeidere; controller, innkjøpsleder og økonomikonsulent. Disse ledes av økonomisjef.

Hovedansvarsområde er å bistå kommunedirektøren med utarbeidelse av budsjett og regnskap for Ørland kommune. I tillegg ha en aktiv rolle i analyse, veiledning og råd til ledere innen fagområdet økonomi. Dette for å bidra til gode rutiner og internkontroll.

En viktig del av økonomi sitt ansvarsområde er finansforvaltning.

Økonomi og finans sine hovedoppgaver og prioriteringer 2026:

- Skal sammen med områdene sikre at det foreligger riktig tallgrunnlag for budsjettering og regnskapsføring
- Innarbeide gode rutiner slik at regnskapet til enhver tid er mest mulig oppdatert
- Ha fokus på økonomirapportering slik at organisasjon har kontroll på økonomien
- Bistå ledere i analyse av situasjonen og veilede på tiltak for å være i balanse

- Bidra til at anskaffelsesprosesser i områdene gjennomføres i samsvar med gjeldende lov- og regelverk
- Veiledning i utarbeidelse av rutiner og prosedyrer innenfor innkjøpsområdet.
- Sørge for at en har gode faktureringsrutiner for å sikre at en får inn alle refusjoner og inntekter

Fosen regnskap

Fosen regnskap (9,3 årsverk) er et interkommunalt samarbeid om økonomitjenester på Fosen og de fører regnskap for 4 kommuner, samt kirkelige fellesråd, kommunale KF, IKS og AS.

I 2025 har det vært stort fokus på å se på rutiner og ta i bruk systemet på best mulig måte. Denne jobben vil fortsette i 2026, og det skal jobbes med en mer detaljert tjenesteavtale til våre kunder.

Fosen regnskap sine hovedoppgaver og prioriteringer 2026

- Sikre leveranse hvor en til enhver tid er ajour og har god kvalitet på regnskapsføring for kundene
- Levere regnskapsrapporter som kundene etterspør og trenger for intern oppfølging
- Effektivisere og utvikle regnskapsavdelingen

Organisasjon og virksomhetsstyring

Organisasjon og virksomhetsstyring består av avdelingene HR/personaltjenesten, kommunikasjon, IKT og dokumentforvaltningen. Disse ledes av enhetsleder for Organisasjon og virksomhetsstyring

Personaltjenesten/HR

Personaltjenesten/HR består av 5 ansatte (3,9 årsverk fom. 1. juli 2025). Innenfor budsjetttrammene til personaltjenesten har vi også utgifter til lønnskjøring som utføres av Fosen lønn, lovpålagt bedriftshelsetjeneste (Medco – din HMS), frikjøpte tillitsvalgte, lønn til lærlinger og tverrsektorielle opplæringstiltak.

Hovedoppgaver:

HR/personaltjenesten er en strategisk støttefunksjon som bistår ledere i utøvelsen av arbeidsgiverrollen. Gjennom rådgivning, veiledning, opplæring og aktiv deltakelse i møter og prosesser, bidrar HR til kvalitet og trygghet i personalarbeidet.

Kjerneområder for bistand inkluderer:

- Rekruttering og ansettelsesprosesser
- Lønnsfastsettelse og utforming av arbeidsavtaler
- Forhandlinger og drøftinger
- Oppfølging av sykefravær, HMS-arbeid og pensjon
- Håndtering av disiplinærsaker og konflikter
- Tolkning og anvendelse av lov- og avtaleverk

HR-funksjonen er sentral for å:

- Sikre enhetlig og korrekt praksis i personalforvaltningen
- Understøtte ledere i komplekse og krevende personalsaker
- Bidra til utvikling av felles kultur og profesjonell standard i HR-arbeidet

Prioriteringer 2026

- Fortsette arbeidet med digitalisering av lønns og personalprosesser (EveryOne m.m.)
- Kvalitetssikre rekrutteringsprosessen og ta i bruk allerede tilgjengelige digitale løsninger (KI) i rekrutteringssystemet.
- Implementere revidert lønnspolitisk plan (Ørlandsmodellen).
- Gjennomføre medarbeiderundersøkelse første halvår 2026. Gi lederopplæring for oppfølging og videre arbeid når rapportene foreligger.
- Koordinere arbeidet med kvalitet i tjenesten: Fremme heltidskultur og innholdet i heltidserklæringen for å nå målet om 70 % heltid i hele kommunen, samt videreføre en kultur for heltidsarbeid.
- Nærvær- og sykefraværarbeid: Ressursgruppe HMS skal videreføre og prioritere utvalgte områder knyttet til systematisk HMS arbeid og bistå med veiledning og råd innen sykefraværsoppfølging.
- Fortsatt prioritere god oppfølging og bistand på personalhjelp (tjenestens felles e-postkasse).
- Utvikle interne digitale opplæringspakker i kommunens e-læringssystem for alle ansatte. Hovedprioriteringer vil være ny ansatt og ny som leder i Ørland kommune. Videreføre arbeidet med en kompetansestrategi og kompetanseplan. Dette skal sees i sammenheng med innføring av nytt e-læringssystem og intern lederopplæring.
- Kvalitetssystem og internkontroll: Videreføre arbeidet med kvalitetssystemet og kommunens internkontrollsystem.
- Varslings- og avviksregistreringssystem: Innarbeide rutiner for varsling og avviksregistrering, samt dokumentasjon av alle prosedyrer og styringsdokumenter i kvalitetssystemet/ansatteportalen.
- Bistand og veiledning i personalsaker: Bistå og veilede ledere i prosesser knyttet til personalsaker.

Kommunikasjon

Kommunikasjon består av 2,5 årsverk. I budsjett for 2026 er det foreslått reduksjon av 0,5 årsverk.

I lys av og som en helhetlig vurdering i arbeidet med å evaluere organisasjonsformen til Roret KF, så ønsker administrasjon og se kommunikasjon i Ørland kommune i en helhet. Det betyr at man vil samle ressurser under Roret KF i dag og Ørland kommune til en kommunikasjonsenhet for Ørland kommune. Hvordan dette løses sees i sammenheng med valgt organisasjonsform av Roret KF.

Hovedoppgaver

Kommunikasjon har ansvar for innhold og utforming av kommunens hjemmeside og innbyggerdialog i sosiale medier som Facebook og Instagram. Kommunikasjon har også ansvaret for sentralbordet og ivaretagelse av besøkende og kunder som enten ringer eller besøker administrative bygg. Dette i tett samarbeid med Roret KF.

Prioriteringer 2026:

- Opprettholde god kvalitet på kommunens kommunikasjonskanaler
- Bistå utvikling av kurs i MERkompetanse
- Utvikle service- og mottaksfunksjon i kommunale bygg gjennom å ta i bruk Kommunevert som digital vert.
- Styrke intern kommunikasjon ved å etablere klare kommunikasjonskanaler og regelmessige oppdateringer.

IKT

Kommunens IKT-tjeneste har i 2025 bestått av 2,5 årsverk, som inkluderer 60 % ressurs til rollen som personvernombud og overordnet ansvar for informasjonssikkerhet i ØK. I budsjett for 2026 er det foreslått reduksjon av 0,5 årsverk IKT ressurs.

Hovedoppgaver

Avdelingen fungerer som lokal driftsenhet med ansvar for brukerstøtte og IKT-utstyr. Avdelingen understøtter og bistår Fosen IKT i drift av nettverk m.m.

Tjenesten bistår alle ansatte og enheter, og samarbeider tett med Fosen IKT, som har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens digitale systemer. For å ivareta informasjonssikkerhet i kommunen så er det nødvendig at kommunen har økonomisk handlingsrom til å følge med digital utvikling. Kostnader vil avhenge av antall ansatte i kommunen.

Digitaliseringsstrategi og mål for Fosen

«Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet. Digital transformasjon betyr å endre de grunnleggende måtene virksomhetene løser oppgavene på ved hjelp av teknologi. Det innebærer at virksomhetene gjennomgår radikale endringer med mål om bedre brukeropplevelser og smartere og mer effektiv oppgaveløsning. En slik tilnærming kan føre til at organisasjonen må endres, ansvar flyttes, regelverket skrives om, eller prosesser designes på nytt. Dette handler like mye om endringsledelse, kompetanse- og utviklingsutvikling, forvaltningspolitikk og forvaltningsutvikling som teknologi.»

1. Ørland kommune skal implementere nasjonale felleskomponenter i det tempoet de blir tilgjengelig.
2. Ørland kommune skal ha en-til-en relasjon med hver enkelt innbygger gjennom alle livets faser.
3. Tjenestene skal finne innbyggerne, ikke motsatt
4. Ansatte kan utføre alt administrativt arbeid digitalt, uavhengig av sted.
5. Elever kan gjennomføre all undervisning digitalt, uavhengig av sted

Prioriteringer 2026

- Administrere og koordinere; IKT utstyr, mobiltelefoniløsning, og investeringsprosjekt
- Prioritere oppetid og utvikling av nettverksarbeid på oppdrag fra Fosen IKT
- Jobbe aktivt for å tilrettelegge for utbygging innen mobil, fiber-/bredbåndsområdet
- Ha en aktiv tilnærming og arbeide målrettet for bedre kunnskap og bevissthet i forhold til informasjonssikkerhet og GDPR
- Utarbeide, ferdigstille og implementere styringsdokumenter knyttet til informasjonssikkerhet
- Bistå utvikling av kurs i MERkompetanse knyttet til informasjonssikkerhet
- Ferdigstille prosjekt knyttet til oppgradering av møterom på Ørland rådhus og Næringens hus
- Være ajour med Helpdesk- saker til enhver tid (system for håndtering av IKT-henvendelser)

Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen består av 7 faste ansatte med totalt 6,5 årsverk. Enheten har ansvaret for flere fagområder og ivaretar mange ulike interne og eksterne oppgaver, funksjoner og tjenester innenfor sitt ansvarsområde.

Dokumentforvaltningen jobber med lovpålagt dokument- og tjenesteforvaltning, kvalitetssikring av tjenester, dokumenter og informasjon, offentlighet og meroffentlighet. Dokumentforvaltningen er tjenesteleverandør for innbyggere, ansatte, politikere og ledere.

Dokumentforvaltningens hovedarbeidsoppgaver ligger innenfor;

- Dokumentforvaltning
- Informasjonsforvaltning (arkivtjeneste)
- Politisk sekretariat
- Valg
- Delegert saksbehandling
- Beredskap og krisestøtteverktøy
- Sikkerhetsloven

Hovedoppgaver

Det er i budsjettet for 2025 foretatt et nedtrekk på 100% stillingsressurs innenfor dokumentforvaltningen (*nærmere bestemt på arkivtjenesten*), noe som vil få konsekvenser for tjenestenivået og utførelsen av avdelingens arbeidsoppgaver. Avdelingen jobber kontinuerlig med digitalisering og innføring av automatiserte prosesser for å redusere den økte arbeidsbelastningen på de ansatte.

Ørland kommune scorer høyt på nasjonale tester når det gjelder offentlighet og åpenhet, og i 2023 (som i 2022 og 2018) gikk kommunen til topps og vant Pressens Offentlighetsutvalg og KF sin Åpenhetspris. Dokumentforvaltningen vil også i 2026 ha fokus på å heve nivået på saksbehandling og oppfølging av innsynskrav, å hurtigst mulig sikre publisering av fulltekstdokumenter og møtedokumenter for offentligheten, slik at publikum gis god informasjon om sine rettigheter.

Prioriteringer 2026

Stabil og utviklende drift av avdelingens oppgaver innenfor arkiv, politisk støttearbeid, delegert saksbehandling, med spesielt fokus på;

- Fortsette arbeidet med å utarbeide og utvikle gode rutiner for saksbehandling og dokumentforvaltning
- Utarbeide ny Plan for dokumentasjonsforvaltning og arkiv (arkivplan)
- Kontinuerlig bidra til økt dokumentfangst gjennom økt fokus og kompetanse for offentlig saksbehandling og dokumentforvaltning
- Deponere og avlevere bevaringsverdig arkivmateriale og fagsystemer
- Stadig fokus på digitale tjenester og offentlighet som igjen bidrar til økt tilgjengelighet og åpenhet ovenfor våre innbyggere

- Sikring av opplysninger i ACOS Websak
- Automatisering av rutinemessige arbeidsoppgaver og prosesser
- Kompetanseheving og tilbud om hospitering
- Ansvarlig Vertskap for skjenkebevilling i Ørland kommune
- Ny rusmiddel politisk Handlingsplan 2026
- Krise og beredskapssystemet Rayvn

Beredskap og sikkerhet

Ørland kommune har en særskilt rolle i Norges totalforsvar, som vertskommune for Norges kampflybasen og med nærhet til sentrale militære installasjoner. Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og globalt er skjerpet, og Totalberedskapsmeldingen 2024–2025 markerer et vendepunkt i norsk beredskapspolitikk. Kommunene er løftet frem som sentrale aktører i arbeidet med å styrke den sivile motstandskraften.

Hovedoppgaver

I tråd med meldingen og Totalberedskapskommisjonens anbefalinger, skal kommunen:

1. Styrke lokal beredskaps- og sikkerhets kapasitet
 - a. Oppdatere og øve helhetlige ROS-analyser og beredskapsplaner for krise og krig.
 - b. Etablere robuste EPS-funksjoner (Evakuerings- og pårørendesenter) og sikre tilstrekkelig bemanning og kompetanse.
 - c. Utarbeide retningslinjer som beskriver sikkerhetsorganisasjon
 - d. Etablere regionalt samarbeid innen området
2. Understøtte militær innsats
 - a. Planlegge for sivil støtte til Forsvaret, inkludert transport, infrastruktur, logistikk, oppvekst- og helseberedskap.
 - b. Samarbeide tett med Forsvaret og Statsforvalteren om mottak av allierte styrker og sivil-militær samhandling.
3. Bygge beredskapskultur og egenberedskap
 - a. Øke bevissthet og kunnskap blant innbyggere og ansatte om egenberedskap.
 - b. Samarbeide med frivillige lag, organisasjoner og næringsliv for å styrke lokal og regional beredskap.
4. Sikre kritiske samfunnsfunksjoner
 - a. Utarbeide og vedlikeholde tiltakskort for å ivareta kritiske funksjoner og leveranser innen; vann, avløp, strøm, helse og omsorgstjenester under krise og krig.
 - b. Etablere beredskapsavtaler og sikre forsyningslinjer.
5. Digital og informasjonsberedskap
 - a. Beskytte kommunens digitale infrastruktur.
 - b. Utvikle og vedlikeholde kommunikasjonsstrategier for krisehåndtering og desinformasjon.

Prioriteringer 2026

For å møte kravene i Totalforsvarsmeldingen og styrke Ørlands beredskapsevne, foreslås følgende prioriteringer i budsjettet for 2026:

- Etablere arenaer for lokalisering av kriseledelse, EPS og digital infrastruktur som er ROS.
- Øke beredskapskompetanse gjennom opplæring, trening og øvelser
- Utvikle og ferdigstille beredskap og sikkerhetsorganisasjon, når det gjelder rigg, retningslinjer og prosedyrer.
- Styrke sivil-militært samarbeid gjennom faste kontaktpunkter og deltakelse i felles øvelser med Forsvaret og Statsforvalteren.
- Investere i kritisk infrastruktur med fokus på strømforsyning, vannberedskap og nødkommunikasjon.
- Utvikle lokal beredskapsplan for mottak av allierte styrker, i tråd med nasjonale føringer og Forsvarets behov.
- Etablere beredskapslager for mat, vann, drivstoff og medisinsk utstyr i samarbeid med regionale aktører.

Ørland kommune tar sitt ansvar i totalforsvaret på største alvor. Gjennom målrettede investeringer og styrket samhandling skal vi bidra til et robust lokalsamfunn som er forberedt på krise og krig, og som kan støtte opp under nasjonale sikkerhetsinteresser.

Forutsetninger til budsjett 2026

Økonomi og virksomhetsstyring har fått overført et årsverk fra Helse og familie som har systemansvar for personellstyringssystem (GAT), kvalitetssystemet Compilo og systemadministrator for MERkompetanse.

En har også lagt inn økte kostnader på politikk med bakgrunn i for lite avsatt 2025, etablert beredskap som fagområde, samt økte lisenskostnader på arkivering og dataprogrammer.

Det er en del usikkerhet knyttet til om en har full dekning på lisenskostnader, da dette styres av store selskaper med stor markedsandel på sitt produkt og som endrer prissetting på eget grunnlag.

Det er i tillegg redusert budsjettering på generelle tiltak til ansatte i Ørland kommune som f.eks på opplæring, bedriftshelsetjeneste og abonnement.

Tabellen nedenfor viser ytterligere tiltak for å redusere driftskostnader eller øke inntekter for å holde seg innenfor budsjettrammen for 2026. Det understrekes at disse tiltakene vil ha konsekvenser på saksbehandlingstid, kvalitet og verktøy for ansatte, mindre kvalitetskontroll og risiko for lovbrudd.

Tiltak	2026	2027	2028	2029
Økonomi og virksomhetsstyring	-944 194	0	0	0
Reduksjon i bemanning	-617 120	0	0	0
Reduksjon IKT	-327 074	0	0	0
Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Økonomi og virksomhetsstyring	0	0	0	0
Reduksjon av tilskudd til Roret Ørland	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Kulturforetak KF				
Reduksjon i bemanning - økonomiavdelingen	0	-246 848	0	0
Økt tilskudd til Ørland Kirkelige fellesråd	935 000	935 000	935 000	935 000

Helse og familie

Linjenavn	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Reg budsjett 2025	Budsjett 2026
Helse og Familie	327 815	326 208	326 208	352 553
30 Administrasjon Helse og familie	12 423	13 311	13 311	27 206
31 Sykehjem og heldøgns omsorg	98 356	74 975	74 975	74 423
32 Hjemmetjenesten	95 916	90 221	90 221	97 379
33 Oppfølgingstjenesten	64 281	93 697	93 697	96 789
34 Familiehelse	54 829	54 003	54 003	56 756
35 Forvaltning og administrasjon	2 010	0	0	0

Forutsetninger til budsjett 2026

Helse og familie står overfor betydelige utfordringer knyttet til både økonomi, kapasitet og fremtidig tjenestebehov. Demografiske endringer, økende levealder og flere brukere med sammensatte behov medfører et økt press på kommunens tjenester. Samtidig må tjenestene utvikles i tråd med nasjonale føringer og reformer, som Bo trygt hjemme-reformen, uten at det følger tilstrekkelige økonomiske ressurser.

Helse og familie har fått en økning i budsjetttrammen for 2026 utover kommunal deflator. Økningen skyldes i hovedsak behov for å korrigere budsjettfeil fra 2025 og for å dekke manglende avsetninger til lisenskostnader. Samtidig har kommunalrådet et merforbruk i 2025, som også får konsekvenser for budsjetttrammen i 2026. Til tross for økte midler og interne omprioriteringer for å opprettholde tjenestetilbudet, er tildelte ressurser ikke tilstrekkelige til å opprettholde tjenestenivået fra 2025. Det er derfor gjennom budsjettarbeidet iverksatt tiltak for å redusere tjenesteproduksjon og kostnader så langt det er mulig i alle enheter, men dette er ikke tilstrekkelig for å nå budsjetttrammen. Derfor foreslås det i tillegg varige driftstiltak som innebærer reduksjon eller avvikling av enkelte tjenester. Budsjettet for 2026 gir heller ikke særlig rom for økt tjenesteproduksjon, til tross for at kommunen forventer en økning i antall innbyggere med behov for helse- og omsorgstjenester. Det er blant annet ikke økonomisk handlingsrom til å styrke hjemmetjenesten i tråd med satsningene i Bo trygt hjemme-reformen og den forventede utviklingen i tjenestebehov basert på befolkningssammensetningen.

KOSTRA-analysen viser at Ørland kommune allerede driver de fleste tjenestene på en kostnadseffektiv måte. Samtidig fremgår det at kommunen har lavere dekningsgrad av institusjonsplasser for innbyggere over 80 år enn sammenlignbare kommuner. De demografiske endringene og det økende behovet for helse- og omsorgstjenester vil kreve at kommunen tilpasser både tjenestetilbud og ressursbruk for å møte fremtidige utfordringer på en bærekraftig måte. For å imøtekomme dette må kommunen planlegge for økte utgifter innen helse og omsorg, investere i infrastruktur og teknologi, samt legge til rette for kompetanseutvikling og rekruttering av fagpersonell. I budsjettet for 2026 er det imidlertid begrenset handlingsrom, og kommunen har ikke økonomisk kapasitet til å gjennomføre nødvendige utviklingstiltak i ønsket tempo. Samtidig viser budsjetttrammen at det allerede er utfordrende å dekke dagens tjenestebehov. Dette innebærer at kommunen må foreta prioriteringer som kan få konsekvenser for kvaliteten og omfanget av tjenestene som tilbys innbyggerne. Det er heller ikke avsatt tilstrekkelige midler til innkjøp, utvikling og drift av velferdsteknologiske løsninger – tiltak som på sikt kan bidra til å redusere presset på de menneskelige ressursene i helse- og omsorgssektoren.

Budsjett og tjenesteproduksjon 2026

For 2026 er en del utgifter som tidligere lå hos den enkelte enhet samlet under administrasjon, noe som forklarer økningen på området. Til tross for overføring av budsjett fra enhetene, har det vært nødvendig med en justering på 3,8 millioner kroner for å samsvare med forventede utgifter. Dette

innebærer at en større andel av kommunalområdets budsjett går til kjøp av fagprogram, tjenester og interkommunale samarbeid, noe som reduserer rammen tilgjengelig for direkte tjenesteyting til innbyggerne. Hovedposter inkluderer Fosen helse IKS (4.2 mill), DMS og KAD (6 mill), legevakt (6 mill), Senter mot seksuelle overgrep (85.000 kr), kjøp av plasser på SAVA (750.000 kr) og krisesenter (800.000 kr), samt videreføring av BPA-tjenester (6,5 mill) og enkelte private institusjonsplasser (10 mill).

Budsjettet legger stramme rammer for hele tjenesteproduksjonen, og grunnbemanningen ligger på et minimumsnivå. Fravær må i stor grad dekkes med innleie, og det er ikke rom for å øke tjenestene. Alle oppgaver må prioriteres nøye, noe som øker arbeidsbelastning og risiko for avvik. Kompetanseheving, forebygging og habilitering må i stor grad nedprioriteres, samtidig som akutte situasjoner og komplekse behov håndteres innenfor begrensede ressurser. Presset på ansatte og tjenestene gjør det nødvendig å balansere lovpålagt tjenesteproduksjon med økende behov og stramme budsjettammer.

Samlet innebærer dette at kommunalområdet må arbeide svært effektivt og fleksibelt, samtidig som ressursene må utnyttes på tvers av fagområder. Kommunen må prioritere oppgaver som direkte ivaretar innbyggernes grunnleggende behov, og velferdsteknologiske løsninger og forebyggende tiltak får begrenset rom i driften. Dette setter press på både kvalitet og kapasitet i tjenestene og krever tydelig styring og prioritering gjennom året.

Mål og ambisjoner 2026

Kommunen har ansvar for å sikre gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som har behov for det, uavhengig av alder og diagnose. Tjenestene skal holde høy faglig kvalitet og oppfylle krav fastsatt i gjeldende lover og forskrifter for sektoren. Samtidig skal kommunalområdet bidra til videreutvikling av fremtidens helse- og familietjenester i Ørland kommune, i tråd med mål og strategier i kommunedelplan for helse og familie.

I 2025 har Helse og familie et merforbruk, og budsjettet for 2026 viser et tjenestenivå som ikke er forenlig med den økonomiske rammen. For å holde seg innenfor tildelte midler kreves det inngripende tiltak som vil ha direkte konsekvenser for tjenesteleveransen. På grunn av både merforbruk og økende etterspørsel etter tjenester er det nødvendig å omstille og tilpasse sektoren slik at tjenestene kan leveres innenfor de økonomiske rammene. Grunnbemanningen er allerede redusert til et minimum i alle tjenester, og foreslåtte driftstiltak vil derfor medføre merkbare reduksjoner eller bortfall av konkrete tjenester.

Selv om det ikke finnes en fast bemanningsnorm for helse- og familietjenestene, er sektoren underlagt en rekke lover og forskrifter som stiller tydelige krav til tjenestetilbudet. Dette omfatter blant annet **Helse- og omsorgstjenesteloven, Pasient- og brukerrettighetsloven, Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten, Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten, Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten og Forskrift om en verdig eldreomsorg**. Disse regelverkene stiller krav om at tjenestene skal være forsvarlige, individuelt tilpasset, sikre brukermedvirkning og ivareta brukernes psykososiale behov. I tillegg kommer **arbeidsmiljøloven**, som pålegger arbeidsgiver å sørge for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for de ansatte.

Det planlagte tjenestenivået og grunnbemanningen for 2026, kombinert med planlagte reduksjoner, øker risikoen for brudd på lov- og forskriftskrav. Dette kan føre til at kommunalområdet ikke klarer å levere tjenester som fullt ut oppfyller kravene til kvalitet, forsvarlighet og arbeidsmiljø.

Status og utfordringer

Kommunalområdet helse og familie består av administrasjon/koordinerende enhet og fire tjenesteenheter: **Sykehjem og heldøgns omsorg, Hjemmetjenesten, Oppfølgingstjenesten, og Familiehelse og legetjenesten**. Selv om enhetene retter seg mot ulike pasient- og brukergrupper, står de overfor felles utfordringer. Dette gjelder særlig konsekvensene av den demografiske utviklingen, økt tjenestebehov blant innbyggerne, samt vedvarende bemannings- og rekrutteringsutfordringer.

Resultatet av disse forholdene, sett opp mot avsatte budsjettmidler, er at kommunalrådet må prioritere både omfang og innretning av tjenestetilbudet. Det er ikke tilstrekkelige økonomiske rammer til å møte de samlede utfordringene.

Demografi

Økningen i andelen eldre i befolkningen skyldes både høyere levealder og store fødselskull som nå nærmer seg pensjonsalder. Dette vil føre til at flere innbyggere får behov for helse- og omsorgstjenester. Eldre vil i større grad trenge hjemmebaserte tjenester, sykehjemsplasser og spesialiserte helsetjenester for kroniske sykdommer og demens.

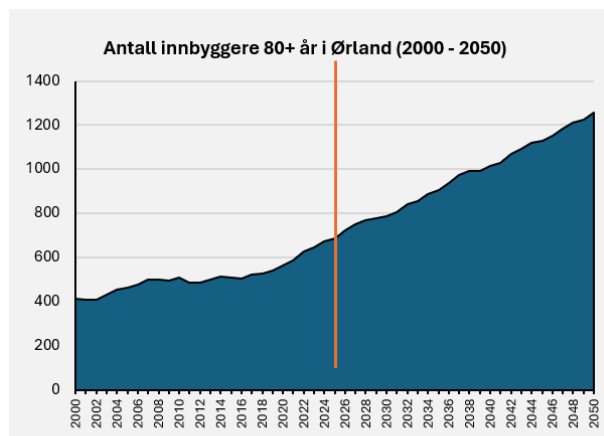
Denne utviklingen vil kreve betydelige ressurser og tilpasninger i kommunens tjenestetilbud.

Samtidig er eldre i dag generelt friskere og mer funksjonsdyktige enn tidligere, og representerer en viktig ressurs i lokalsamfunnet. Nøkkeltall fra

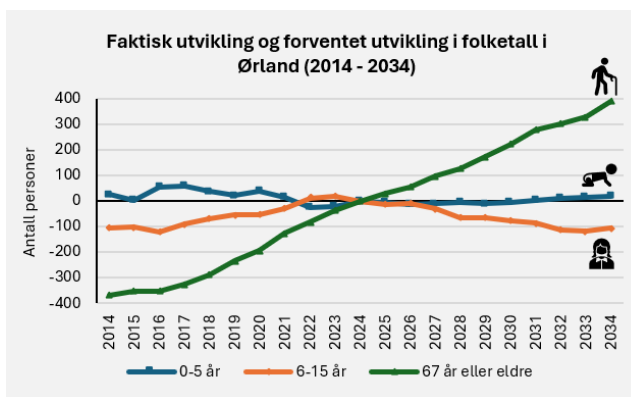
Helsedirektoratet viser at 44 % av befolkningen mellom 80–89 år mottok kommunale helse- og omsorgstjenester i 2024, mens andelen for personer over 90 år var 88 %. I Ørland kommune har andelen eldre økt de siste fem årene, og framskrivninger viser en markant økning fram mot 2050. Dette vil utfordre kapasiteten og kreve strategisk planlegging for å sikre bærekraftige tjenester på alle nivå.

Det er også forventet vekst i antall yngre brukere med sammensatte behov, inkludert barn og unge voksne innen psykisk helse, rus, rehabilitering og habilitering. For å møte disse behovene må kommunen satse på forebyggende arbeid og tidlig innsats. Innenfor budsjettet for 2026 er det imidlertid begrenset mulighet til å ivareta det forebyggende perspektivet. Tiltak må derfor i større grad ses i sammenheng med eksisterende tilbud i samfunnet utenfor helse- og familietjenesten.

Befolkningsframskrivninger viser at folketallet i Ørland forventes å vokse fram mot 2050, som følge av både naturlig tilvekst og innflytting. Veksten vil gi behov for utvidede helsetjenester, både grunnleggende og spesialiserte. Samtidig vil **aldersbæreevnen** – forholdet mellom yrkesaktive og eldre – reduseres. Dette skaper økte økonomiske utfordringer, da færre yrkesaktive må forsørge en økende andel eldre. Konsekvensen er også færre ansatte tilgjengelig i helse- og omsorgstjenesten, noe som fordrer nye måter å organisere og levere tjenester på.

Figur 1. Cirka 40% av befolkningen over 80 år mottar kommunale helse- og omsorgstjenester. (Hovedalternativet (MMMM). Kilde: SSB tabell 07459 og 13600)

Figur 2. Utvikling i folketall 0-5 år, 6-15 år og 67 år+ i Ørland. (2024=0, SSB MMMM-alternativ). Kilde: SSB tabell 07459 og 13600

Tjenesteleveranse og behov

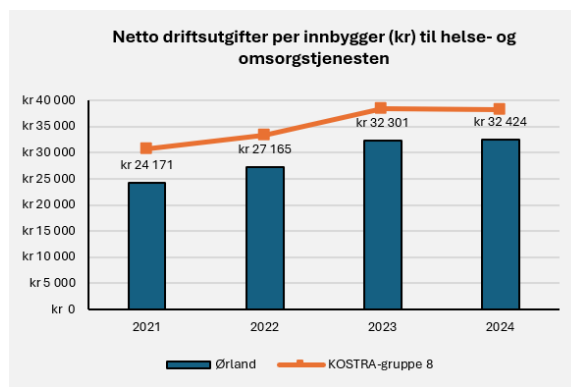
Alle tjenesteområder opplever økende etterspørsel, både i antall brukere og i omfanget av tjenester. Det er behov for flere timer bistand per bruker og for mer komplekse, tverrfaglige tjenester. Erfaring viser at faktisk tjenestenivå gjennom året overstiger det som er lagt til grunn i budsjettet. Nye behov oppstår fortløpende, og dette medfører økte kostnader.

Budsjettet for 2026 gir ikke rom for vesentlige omprioriteringer eller utvidelser av driften. KOSTRA-tall viser at Ørland kommune, i likhet med andre kommuner i gruppe 8, har økende utgifter til helse- og omsorgstjenester. Likevel er Ørland blant de mest kostnadseffektive kommunene i gruppen. Dette begrenser mulighetene for ytterligere reduksjon i årsverk uten at det får direkte konsekvenser for tjenestenivå og kvalitet. Kommunen har klart å opprettholde omtrent samme kostnadsnivå i 2024 som i 2023, til tross for økt tjenestebehov og bruk av vikarbyrå for å dekke kompetansemangel.

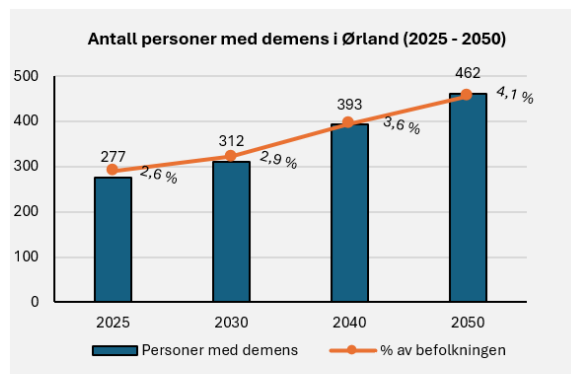
Dekningsgraden for sykehjemsplasser i prosent av befolkningen over 80 år holder seg stabilt lav, samtidig som antallet eldre med demensdiagnose øker jevnt (figur 4). Det fører til økt press på både institusjon og hjemmetjenester, og fordrer kompetanseheving, bedre tilrettelegging av boliger og styrket samarbeid med pårørende. Den største kostnadsøkningen er i hjemmebaserte tjenester, dette inkluderer alle tjenester som leveres i hjemmet.

Folkehelseoversikten fra Ørland (2024) viser en økning i psykiske symptomer og lidelser blant unge mellom 15 – 29 år (figur 5). Tilstandsrapporten fra Fosen barnevernstjeneste viser at en stor andel av sakene omhandler rusutfordringer hos omsorgspersoner, noe som understreker betydningen av tidlig innsats og tett samarbeid mellom helsestasjon, psykisk helse og rus, barnehager, skoler og barnevern. Økningen i psykiske helseutfordringer blant både ungdom og foreldre viser at kommunen står overfor en todelt utfordring: å sikre tidlig hjelp og forebygging, samtidig som behovet for langvarig og sammensatt oppfølging øker.

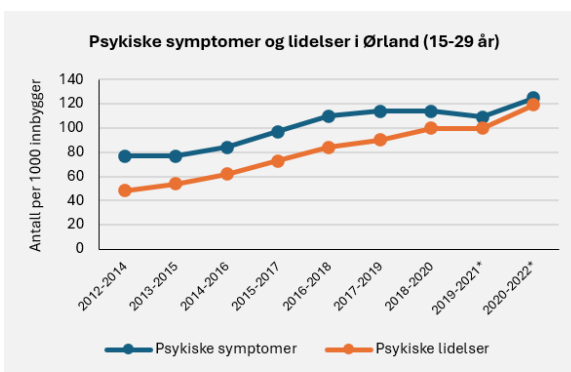
Kommunalområdet består hovedsakelig av lovpålagte oppgaver. Der det er etablert ikke-lovpålagte tjenester, er disse ment å utsette eller redusere behovet for mer ressurskrevende tiltak. På grunn av økonomiske rammer må flere av disse tjenestene likevel reduseres eller avvikles. Det vil også være nødvendig å begrense tilgjengeligheten i enkelte lovpålagte tjenester der dette er mulig. Samtidig øker forventningene fra innbyggerne. Det forventes høyere kvalitet på tjenestene, raskere tilgang til helsehjelp og mer individualiserte tjenester. Dette stiller større krav til kommunens evne til å levere effektive og brukervennlige tjenester. For å møte forventningene må kommunen investere i teknologi og innovative løsninger som kan effektivisere arbeidsprosesser og forbedre

Figur 3. Driftsutgifter til helse og omsorg per innbygger (kr) i Ørland, sammenlignet med KOSTRA gruppe 8.

Figur 4. Anslått antall personer og prosent av befolkningen med demens i Ørland (2025 – 2050). Kilde: Demenskartet.no

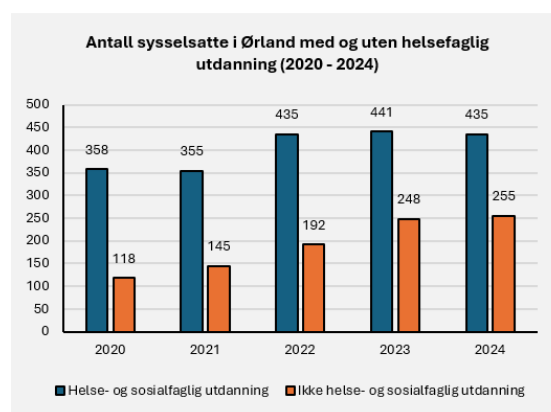
Figur 5. Antall unike personer i kontakt med fastlege eller legevakt per 1000 innbyggere per år for psykiske plager og psykiske lidelser. Kilde: KHS, hentet fra folkehelseoversikt Ørland (2024)

tjenestetilbudet. Kommunen må også styrke informasjonen til innbyggerne om egne muligheter for å ivareta helse og livskvalitet, og om hvilke kommunale tjenester som er tilgjengelige.

Bemannings- og rekrutteringsutfordringer:

Bemanning er kommunalområdets største utfordring. Rekruttering, sykefravær og turnover skaper ustabilitet og presser tjenestene. Ørland kommune forventer, i likhet med nasjonale prognoser, en dramatisk økning i behovet for helsepersonell frem mot 2040. Økt tjenestebehov kan ikke løses kun ved flere ansatte; kommunen må finne nye løsninger i tråd med **NOU 2023:4 “Tid for handling – personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste”**, som understreker behovet for faglig utvikling og effektiv oppgavedeling og at befolkningens/ pasientens forventninger, samt politiske intensjoner og vedtak må oppfylles uten vesentlig flere ansatte. Budsjettet for 2026 gir imidlertid begrensede muligheter for fagutvikling, da fristilling av ansatte til deltakelse i utviklingsprosjekter medfører økte kostnader til innleie.

Rekrutteringsutfordringene er omfattende og komplekse, og mangelen på kvalifisert helsepersonell forventes å øke fram mot 2040. Deltid, høyt sykefravær og turnover svekker kontinuiteten i tjenestene. Selv om rekrutteringen til stillinger som pleiemedarbeider og postvert har økt noe, er andelen ansatte uten helsefaglig utdanning stigende. Dette øker belastningen på faglærte ansatte, som får større ansvar for pasientoppfølging og kvalitetssikring. Andelen ansatte med helsefaglig utdanning i Ørland kommune (inkludert DMS) har gått ned fra 75 % i 2020 til 63 % i 2024.

Figur 6. Antall sysselsatte i Ørland med og uten helse- og sosialfaglig utdanning. Kilde: SSB tabell 07940

For å sikre kvalitet og forsvarlighet er det avgjørende å styrke helsefaglig kompetanse, både gjennom rekruttering og målrettede kompetansehevende tiltak. Økt observasjonskompetanse og riktig bruk av fagkompetanse vil være sentralt for å opprettholde kvaliteten i tjenestene framover.

Tiltak for reduksjon av tjenestene og ramme

Kommunalområdet har flere driftstiltak for å ta ned tjenesteproduksjon med mål om å nå avsatt budsjettramme. For beskrivelse av tiltakene og oversikt over tiltak som ikke er tatt inn i budsjett, se vedlegg.

	2026	2027	2028	2029
Helse og Familie	-1 699 436	-1 699 436	-1 699 436	-1 699 436
Bil i familiehelse	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Nedleggelse av aktivitetsstua Bjugn helsesenter	-665 734	-665 734	-665 734	-665 734
Nedtak kartlegger helsetjenester og turnusplanlegger – til sammen 70%	-583 178	-583 178	-583 178	-583 178
Redusere ressurs på praktisk bistand (hjemmehjelp)	-350 524	-350 524	-350 524	-350 524

Fokusområder for omstilling 2025

I tillegg til foreslåtte tiltak for å redusere tjenestenivået i 2026, har kommunalområdet flere områder som krever utvikling og omstilling. Hovedprioriteringene fremover må knyttes til implementering av reformen **“Bo trygt hjemme”**, som skal sikre at eldre kan bo trygt hjemme gjennom bedre planlegging, forebygging og målrettede tjenester. Tiltakene bygger på mål og strategier i kommunedelplanen for helse og familie, samt anbefalingene i **NOU 2023:4 “Tid for handling”**, som beskriver personellutfordringene i fremtidens helse- og omsorgstjeneste. 2025 vil preges av både omstilling og tilpasning av tjenestenivå.

Figur 1.4 Tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene
Kilde: Helsepersonellkomisjonen.

Tjenestetildeling – pasientforløp

Høsten 2024 ble ny tildelingspraksis innført med fokus på brukermedvirkning og tverrfaglig kartlegging. Målet er å sikre at tjenester gis på riktig nivå og fremmer brukernes egenmestring. Etter en utfordrende periode med fravær vil implementeringen fortsetter i 2026. Med vekt på mestringstrapp og tjenestebeskrivelser, samt reduksjon av utskrivningsklare pasienter gjennom **Rett hjem – forsterket utskrivningsteam**, som er et prosjekt for styrket samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen i arbeidet med utskrivningsklare pasienter. Deltakere i prosjektet i tillegg til Ørland kommune og St. Olavs hospital er Melhus kommune og Trondheim kommune. Prosjektet har som hovedmål å utvikle en ny tverrfaglig tjeneste på tvers av tjenestenivåene i helsefelleskapet i Søndre Trøndelag. Dette skal bidra til bedre samhandling mellom sykehus og kommune, både for innlagte pasienter og når pasientene er hjemme. Det overordnede effektmålet er å redusere antall liggedøgn for utskrivningsklare pasienter (UKP), øke andelen pasienter med 0-døgnsopphold, samt sikre god kvalitet i overgangene mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten, og internt i kommunen mellom institusjon og hjemmetjenesten.

Økt samarbeid med frivillighetssentralen

I 2025 ble en av Frivillighetssentralene knyttes tettere samarbeidsånd med helse og familietjenesten. Målet er tettere samarbeid for økt lavterskeltilbud til innbyggerne. Samarbeidet vil også bidra til økt kunnskap over alle aktiviteter som er gjennom frivilligheten og hva en i fellesskap skal satse på i tiden fremover for å nå mål og satsningsområder beskrevet i kommunedelplan for helse og familie. Dette arbeidet må fortsette og styrkes i 2026. samt avklaring hvilke oppgaver helse kan få bistand fra frivilligheten til å løse.

Oppgaveforskyving og mulighet for endret arbeidsplan

Flere av enhetene er allerede i gang med prosesser som omhandler oppgaveforskyvning og bruk av riktig kompetanse til riktig pasient og riktig tid. Det er naturlig i disse prosessene og også se på alternativ organisering av arbeidstid. I denne prosessen vil det være naturlig å se på økt tverrfaglighet, og hvordan en kan bruke ressurser på tvers til det beste for innbyggerne. I 2026 deltar Ørland kommune i prosjekt heltidspotten, for å øke andel heltid med fokus på bærekraftige turnuser. En avdeling ved sykehjemstjenesten deltar i KS nettverket Tørn for ny oppgavedeling, dette prosjektet skal i egenregi tas videre til andre avdelinger og enheter.

Forskningsprosjekt: Brukere og pårørendes medvirkning og samskaping av kommunale helse og omsorgstjenester

Ørland kommune eier forskningsprosjektet “brukere og pårørendes medvirkning og samskaping av kommunale helse og omsorgstjenester”. Studiens hovedmål er å utvikle forskningsbasert kunnskap om hvordan den systemiske tilnærmingen kan benyttes til å samskape gode bærekraftige helse- og omsorgstjenester for fremtiden. Gjennom å utvikle og gjennomføre forskning i tett samarbeid med brukere, pårørende og tjenesteutøvere vil studien bidra til å styrke kommunenes utviklingsarbeid.

Digital hjemmeoppfølging og digitale tilsyn

For å kunne møte fremtidens behov på en bærekraftig måte er vi avhengig av å fortsette satsningen på velferdsteknologiske løsninger. Målet med teknologi er blant annet å styrke pasientsikkerheten, fremme selvstendighet slik at pasienten kan bo lengre hjemme og bruke tilgjengelige ressurser riktig. Innenfor dette området er det helt nødvendig å utarbeide en strategisk plan som gir oss en tydelig retning på utviklingen.

Konsekvenser av omstilling på tjenestenivå

Helse- og familietjenesten har i 2025 et merforbruk som ikke lar seg dekke inn. Tiltak i budsjett 2026 innebærer reduksjon eller avvikling av tjenester for å nå budsjetttrammen. Kombinasjonen av økende behov hos innbyggerne og begrensede ressurser krever omorganisering og tilpasning i alle tjenesteområder.

Pasientbehandling og Forsvarlighet

- Flere pasienter behandles i grupper, noe som kan redusere individuell omsorg.
- Fysiske aktiviteter, sosiale møteplasser og fellesmåltider nedprioriteres, med risiko for redusert trivsel og livskvalitet.
- Forebygging, habilitering, avlastning og støttekontakt reduseres, noe som kan øke belastningen på pårørende.
- Miljøterapeutiske oppgaver, som ADL-trening, prioriteres ned, noe som kan redusere pasientenes selvstendighet.
- Økt arbeidsbelastning for ansatte kan føre til avvik og redusert pasientsikkerhet.
- Redusert tilgang til møte med pårørende og personsentrert omsorg kan svekke brukermedvirkning og livskvalitet.
- Begrenset tilgang til sykehjemsplasser øker presset på hjemmetjenesten

Nedskalering av tjenestenivå

- Tjenester som dusj, utkjøring middag og trening kan måtte gjennomføres sjeldnere, noe som påvirker helse og trivsel.
- Økt press på hjemmetjenesten og korttidsavdelingen gir redusert kvalitet på tjenester.
- Mindre mulighet for behandling hjemme kan øke sykehusinnleggelser.
- Forebyggende tiltak reduseres, noe som kan øke sykdomsrisiko.
- Pasienter som trenger to i hjelp kan risikere og ikke kunne bo hjemme, noe som øker behovet for institusjonsplasser.
- Muligheten for hjemmedød for den som ønsker, kan bortfalle.
- Ernæringskartlegging og administrative oppgaver reduseres, med mulig konsekvens for helse og kvalitet.

Arbeidsbelastning og Pasientsikkerhet

- Økt arbeidsbelastning og redusert tid til pasienter kan svekke kvaliteten på omsorg.
- Redusert kompetanseheving og kurs begrenser faglig utvikling.
- Økt risiko for avvik og lovbrudd kan medføre flere klagesaker og behov for administrativ oppfølging.
- Økt fysisk og psykisk belastning på ansatte kan føre til økt sykefravær og rekrutteringsutfordringer.

Investeringer

Kommunalområdet har behov for store og små investeringer, som alle har som mål å bidra til bedre tjenesteleveranse.

Velferdsteknologi

Fortsetter utvikling og innkjøp av hensiktsmessig velferdsteknologi. Dette skaper en tryggere hverdag for pasientene gjennom økt opplevelse av frihet, mestring, selvstendighet, verdighet og fleksibilitet i hverdagen. Velferdsteknologi bidrar også til å friggi menneskelige ressurser til å dekke andre behov. Ørland kommune har søkt og fått midler til et prosjekt digitale tilsyn i hjemmetjenesten. investering i 2025 er satt på vent til 2026 grunnet ny rammeavtale.

Lokaler til dagaktivitetstilbudet

Lokaler til dagaktivitetstilbudet for hjemmeboende med kognitiv svikt. Leieavtale for lokaler som benyttes i dag er sagt opp med virkning fra 1.6.25. Aktivitetssenteret ved Trygdepensjonatet vil bli ny lokasjon, og det trenger noen tilpasninger for at det skal være mulig å drifte dagaktivitetstilbudet.

Avlastningsbolig for Barn og Unge

I 2025 ble ny avlastningsbolig fase to iverksatt, der arbeidsgruppa har jobbet med å avklare mulig gjenbruk av kommunale bygg eller nybygg. I 2026 vil en jobbe videre med planlegging av ny avlastningsbolig for barn og unge, med mål om bygging etter investeringsplan i økonomiplan.

Fremtidens helebygg

Planlegges i tråd med vedtak i kommunestyre 19.6.25, 25/093. Det må i budsjett 2026 settes av midler til videre planlegging.

Hjelpemiddellager

Dagens hjelpemiddellager er i en kaldgarasje bak legekontolet på Brekstad. Dette tilfredsstiller ikke kravene til arbeidsmiljø for ansatte. Det er heller ikke tilfredsstillende for de hjelpemidler som ikke tåler å bli utsett for temperatursvingninger. Dette medfører at hjelpemidler må lagres på forskjellige tilgjengelige plasser og en bruker unødige ressurser på mottak, flytting mellom lager og utkjøring. Det må ses på muligheten for nytt lager som tilfredsstiller kravene både i forhold til hjelpemidlenes behov, men også gir et arbeidslokale som tilfredsstiller ansattes behov for et godt arbeidsmiljø.

Medisinteknisk utstyr og utstyr til avdelinger

Vi får i dag utskrevet pasienter til korttidsavdeling, ambulerende sykepleiertjeneste og hjemmesykepleie som har avansert behandling og hvor man er avhengig av nytt medisinsk teknisk utstyr. I tillegg høyere krav til observasjonskompetanse krever utstyr for å ivareta dette.

Oppvekst og utdanning

Linjenavn	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Reg budsjett 2025	Budsjett 2026
Oppvekst og utdanning	298 021	316 433	316 433	326 786
20 Administrasjon oppvekst og utdanning	1 799	1 953	1 953	2 015
22 Skole	135 328	142 821	142 821	152 647
23 Barnehage	115 892	128 176	128 176	129 566
25 Barnevern	45 002	43 483	43 483	42 490

Forutsetninger til budsjett 2026

Budsjettrammen for sektoren er en videreføring av driftsnivået for 2025 medregnet deflator på 3,5%. Det betyr en stagnasjon og et generelt nedtrekk, da lønns- og prisvekst ikke blir fullt ut finansiert. I tillegg er det foreslått tatt bort tiltak beregnet til kr 2 266 065.

Mål og ambisjoner

Oppvekst og utdanningsfeltets viktigste oppgave er å gi barn og unge den kompetansen de trenger for å få et godt liv og kunne delta i samfunnet. De trenger verdier og ferdigheter som kan hjelpe dem til dette, og det sentrale satsningsområdet for oppvekst i planperioden vil derfor være å legge til rette for at alle barn og unge i Ørland kommune opplever inkludering, læring og lærelyst.

Oppvekstsektoren jobber ut fra gjeldende lovverk på området, og kommunens samfunnsplan danner overordnet ramme for arbeidet. Kommunedelplanen for oppvekst utdyper hvordan vi skal løse oppdraget. Økonomiplan og budsjettokument er viktige styringsverktøy som beskriver vårt handlingsrom.

Kommunedelplanens satsingsområder:

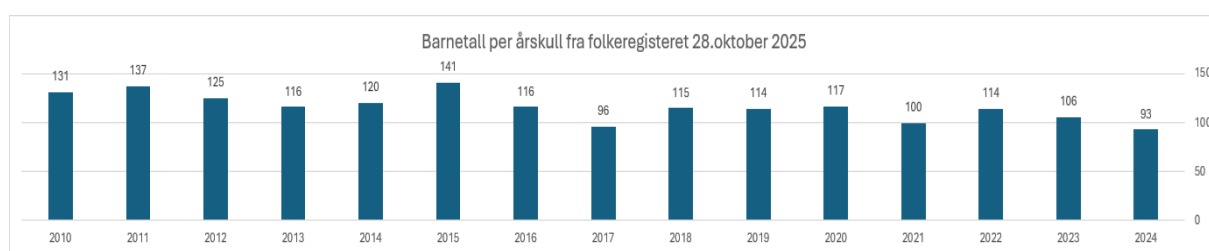
- Inkludering, læring og lærelyst
- Det profesjonelle fellesskapet
- Godt lederskap på alle nivå
- Foresatte som ressurs
- Ørland klimanøytral i 2034

Status og utfordringer

Barnehage

Det er 5 kommunale barnehager fordelt på 6 lokasjoner. Det er 4 private barnehager i kommunen. Barnehagen er en viktig samfunnsinstitusjon og pedagogisk virksomhet. Barnehagen er våre barns første møte med det lange læringsløpet og skal gi trygghet, omsorg og utviklingsmuligheter for alle. Barnehagen fremmer tilhørighet, vennskap og inkluderende fellesskap. Barnehagen er en viktig arena for forebyggende virksomhet og sosial utjevning. Gode barnehager er en sentral faktor for bo- og blilyst i kommunen, og gir foreldrene anledning til deltakelse i arbeidslivet.

Barnetallet i kommunen viser en svak nedgang etter 2015. Samtidig viser erfaringen at antallet barn i barnehage er høyere enn fødselstallene tilsier. Tilflytting og økt bosetting i kommunen er årsaker til dette. Fødselstallet i 2025 er høyere enn de forrige årene, og det blir et stort kull som skal ha barnehageplass fra høsten 2026.

Data hentet fra Folkeregisteret, antall barn som bor i Ørland kommune.

Lovkravet om barnehageopptak er 1 opptak i året. Dette skal ivareta alle barn med rett til plass som fyller 1 år fra august til og med november inneværende år. Barn født i desember til juli vil ha rett til barnehageplass i august påfølgende år, etter at de har fylt 1 år. Ørland kommune har valgt å ha et tilbud utover lovkravet på 4 opptak i året. Dette gir positive synergier i lokalsamfunnet vårt. Det gir foreldrene mulighet for yrkesdeltakelse etter fullført fødselspermisjon, og fremmer bo- og blilyst i kommunen. Samtidig er 4 opptak i året, med i praksis løpende opptak, ressurskrevende både økonomisk og bemanningsmessig. Det påvirker stabiliteten og dermed også kvaliteten i tjenesten.

Det ble innført helårsåpen barnehage fra sommeren 2025 for de kommunale barnehagene. Tilbudet gis på de to største barnehagene, Bekkfare og Futura. Etter en gjennomføring sommeren 2025 har utvalget for oppvekst evaluert ordningen og vil sende den til kommunestyret for ny vurdering. Det var få familier som benyttet seg av tilbudet og kostnadene for barnehagene er relativt store. Ut fra foreslått budsjettramme for 2026 foreslås det at helårsåpen barnehage avvikles i sin helhet.

Det foreligger nasjonale føringer om minimumskrav til grunnbemanning i ordinære barnehager jf. Barnehageloven §26. Det stilles krav om en grunnbemanning som tilsvarer minimum 1 voksen per 3 barn under 3 år, og 1 voksen per 6 barn over 3 år. Pedagognormen regulerer antall pedagoger med 1 pedagog per 7 barn på småbarn, og 14 for store barn.

Siden 2022-2023 har vi hatt økt grunnbemanning i barnehagene med i gjennomsnitt 1 voksen per 5,5 barn i stedet for minimumskravet på 1 voksen per 6 barn. Formålet har vært å øke kvaliteten i barnehagen ved å styrke forutsigbarheten i ansattes arbeidshverdag og sikre at ansatte får gjennomføre lovfestet plantid og nødvendig møtevirksomhet. Både ansattes og foresattes tilbakemeldinger er at økt grunnbemanning har styrket kvaliteten i barnehagetilbudet. Det å ha flere voksne på avdeling gir økt mulighet for god tilrettelegging både for det enkelte barn, og for den enkelte barnegruppe. Økt grunnbemanning er også et tiltak som skal bidra til å redusere sykefraværet. Sykefraværet er høyt i barnehagene.

Regjeringen har gjennom strategien *Barnehagen for en ny tid* ambisjoner om å øke kvaliteten i barnehagesektoren og sikre likeverdige vilkår i alle barnehager i landet. Økt grunnbemanning er en faktor for å kunne innfri dette. Regjeringen signaliserer også i Statsbudsjettet for 2026 betydningen av at kommunene styrker bemanningen i barnehagene.

[Barnehagen for en ny tid](#)

Økt grunnbemanning vil for 2026 utgjøre kr 4 mill. og tilsvare 7,8 årsverk. Ved å ha økt grunnbemanning styrker vi barnehagene utover det lovpålagte. Hvis dette tas bort til fordel for andre prioriteringer vil konsekvensen være økt sårbarhet ved fravær og mindre pedagogisk handlingsrom, samt uforutsigbarhet i forhold til gjennomføring av plantid og deltakelse på møter og fagsamlinger. Det betyr færre voksne til å følge opp barnegrupper og enkeltbarn og det forebyggende perspektivet blir utfordret. Tilbud om mat i barnehagen blir vanskelig å gi ut fra dagens praksis. Kvaliteten i tjenesten vil med andre ord bli redusert og ved fravær vil avdelinger få redusert åpningstid eller måtte stenges. Det blir lengre ventetid på barnehageplass og plass utenom opptakene blir svært vanskelig å innfri.

Toppet bemanning er en tilskuddsordning fra Utdanningsdirektoratet hvor kommunene kan søke om tilskuddsmidler til å styrke eller avlaste ansatte i barnehagen. Ørland kommune har søkt om tilskuddsmidler og har fått tilsagn på til sammen kr. 387 961 samlet for både de kommunale og private barnehagene. Midlene kan ikke brukes på eksisterende ordninger og kan uansett ikke erstatte økt grunnbemanning, da rammen for tilskuddet ikke dekker denne kostnaden.

Det er nedgang i søkertall til barnehagelærerutdanningen, og vi opplever få søkere til pedagogstillinger i barnehagene våre. Det er utfordrende å sikre tilstrekkelig kompetanse og bemanning i alle barnehagene. De minste barnehagene er mest sårbare og har minst handlingsrom med tanke på fleksibilitet.

Vi er avhengige av å ha sterke fagmiljøer for å sikre en god og likeverdig kvalitet i barnehagene tuftet på pedagogisk virksomhet og forebyggende arbeid, i tråd med lokale og nasjonale føringer.

[Private barnehager](#)

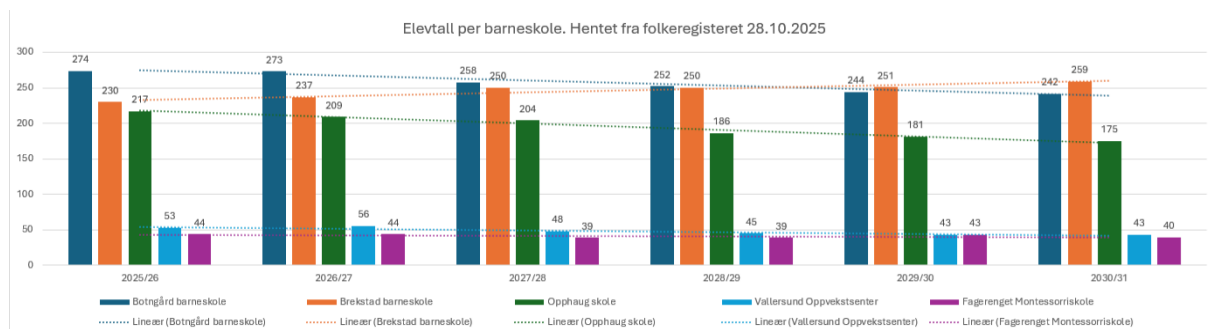
Beregningen til de private barnehagene gjøres på bakgrunn av samlede kostnader til de kommunale barnehagene 2 år i forveien. Overføringen til de private barnehagene for 2026 utgjør kr 39,6 mill. Dette er en økning fra 2025. Årsaken er hovedsakelig kompensasjon for lavere foreldrebetaling og lønns- og prisvekst. Satsen per barn i Ørland er gjennomsnittlig sammenlignet med nasjonalt nivå.

[Grunnskole](#)

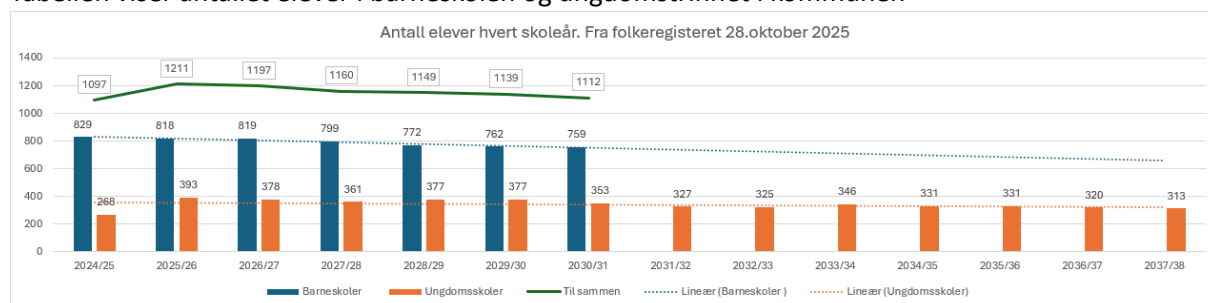
Det er 4 barneskoler og 2 ungdomsskoler, samt en privat barneskole i kommunen. Skolen er en viktig samfunnsinstitusjon. Skolen skal gi danning og utdanning, bygge inkluderende fellesskaper og virke sosialt utjevne. Fellesskolen er en avgjørende faktor for demokratiutvikling og videreføring av velferdssamfunnet vårt.

I grunnskolen i Ørland har vi rundt 1200 elever og tallet holder seg nokså stabilt. Fordelingen mellom skolekretsene holder seg også ganske uendret. På sikt vil det bli noen færre elever i grunnskolen, pga. nedgang i fødselstall. Erfaringstallene tilsier derimot at forventet nedgang blir mindre enn forespeilet, pga. tilflytting og bosetting av barnefamilier i kommunen. Samtidig vil det bli en endring i elevtallet mellom skolekretsene frem mot 2030. Brekstad barneskole får en økning i antall elever, Botngård barneskole holder et stabilt nivå, mens det er forventet en nedgang på Opphaug og i Vallersund.

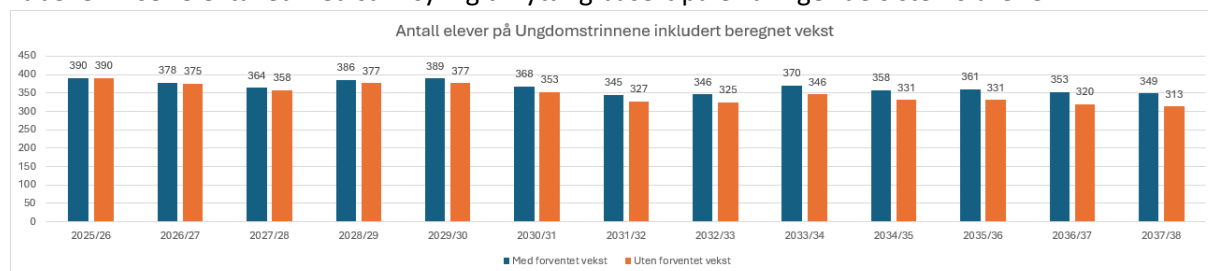
Tabellen under viser antallet barn i kommunen fordelt på barneskolene, gitt at elevene i Lysøysundet begynner på Fagerenget Montessoriskole. Her er det ikke tatt hensyn til den tilflyttingen vi erfaringsvis opplever.

Tabellen viser antallet elever i barneskolen og ungdomstrinnet i kommunen

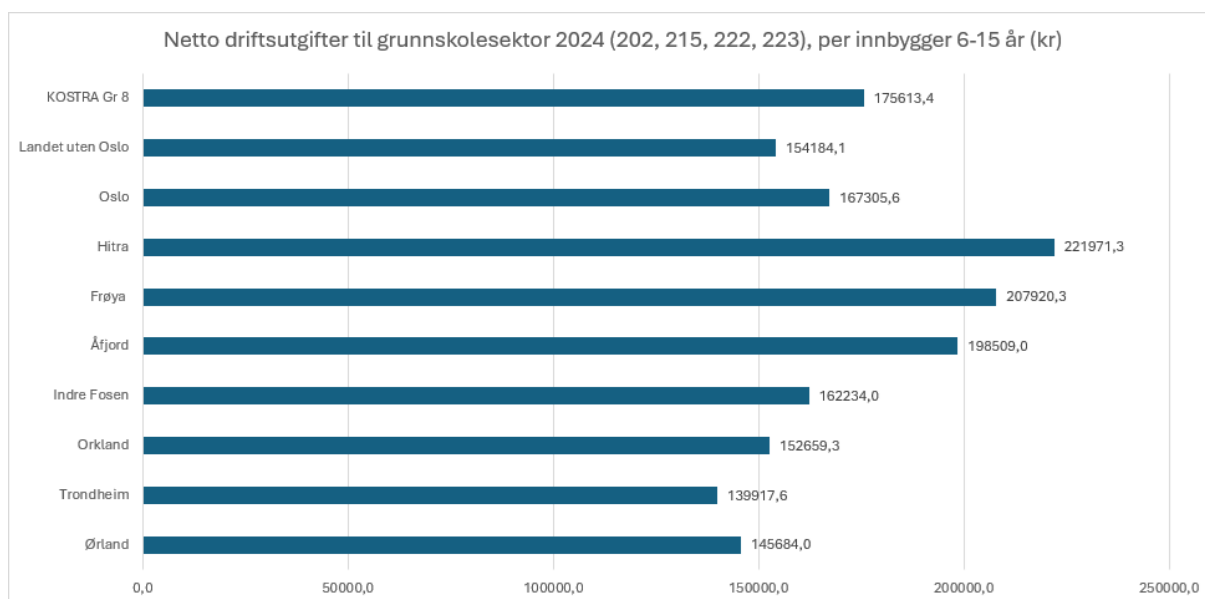
Tabellen viser elevtallet med sannsynlig tilflytting basert på erfaringer de siste 20 årene.

Lærernorm

Det er nasjonale føringer for pedagogtetthet i skolen jf. Forskrift til Opplæringsloven §14-3. Lærernormen tilsier at det maksimalt skal være 15 elever per lærer på 1.–4. trinn, og 20 elever per lærer i 5.–10. trinn. Normen viser til minimumsgrensen for lærertetthet på de enkelte hovedtrinn, det vil si 1.- 4. trinn sett under ett, 5. 7. trinn sett under ett, og 8. - 10. trinn sett under ett. Organisering av opplæringen er det imidlertid opp til skolene å avgjøre. Det betyr at det for eksempel på 1.- 4. trinn kan være flere enn 16 elever i timene noen ganger, og færre elever andre ganger.

Skolene i Ørland kommune driftes svært kostnadseffektivt sammenlignet med andre kommuner i samme Kostragruppe, i Trøndelag og i landet ellers. Dette gjør skolene svært sårbare for nedtrekk, særlig når elevtallet er stabilt og det er en økning i elever med særskilte og vedvarende behov.

Skolene balanserer per i dag i forhold til lærernorm. Med en videreføring av driftsnivået for 2025 vil mest sannsynlig noen av skolene komme under lovkravet.

Konsekvensen av rammen for 2026 er redusert pedagogisk og organisatorisk handlingsrom for skolene våre. Det vil gi redusert oppfølging av elevgruppene og den enkelte elev, både faglig og sosialt. Tidlig innsats gjennom det forebyggende arbeidet blir også utfordret. Det kan på sikt føre til reduserte læringsresultater, økt behov for spesialundervisning, flere skolemiljøsaker og økt skolefravær. Ulike aktiviteter og tiltak må vurderes for å balansere budsjettet til skolene. Tilbud om skolemåltid er allerede per i dag vanskelig å få til. Det å drive en mer praktiskrettet skole med elevaktive metoder vil også bli vanskeligere. Det er klare nasjonale føringer om en mer praktisk opplæring. Det er noe vi ønsker å fremme, men det krever flere delingsgrupper og dermed flere lærere for å kunne gjennomføre.

Ny opplæringslov presiserer at skolen skal levere en opplæring av høy kvalitet, og det er skjerpet krav til nettopp oppfølging av skolens læringsmiljø og den enkelte elevs læringsprosess og trivsel.

Det er en økning i bekymringsfullt skolefravær og utenforskap blant unge både nasjonalt og i kommunen vår. Skolen som et inkluderende fellesskap, hvor opplæringen er tilpasset den enkelte, er viktige for å fremme nærvær, læring og positiv utvikling. Stadig flere elever har behov for særskilt oppfølging av skolens ansatte, av skolehelsetjenesten og tilbud fra familie og forebygging. Dette er lavterskeltilbud som utgjør en forskjell, og som sikrer at elever både i grunnskolen og på videregående opplæring opplever mestring i skolen, sosial utjevning og det å komme seg gjennom utfordringer i hverdagen.

Det er viktig at helsesektoren ved familie og forebygging og oppfølgingstjenesten også har rammer til å sikre videre drift av sine tjenester inn mot barn og unge og deres familier.

Skolefritidsordningen, SFO

SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos elever. SFO skal gi omsorg og tilsyn. Rammeplanen for SFO presiserer regelverket, verdigrunnlaget og beskriver innhold og arbeidsmåter. Lovkravet er at kommunen skal ha et tilbud om SFO, før og etter skoletid for 1. – 4. årstrinn og for barn med særskilte behov for 1. – 7. årstrinn. Kommunens plikt til å ha SFO er begrenset til skoleåret. Det er ingen plikt for kommunene om å ha et SFO-tilbud i ferie, og opplæringsloven gir ikke elevene rett til plass i SFO.

I Ørland kommune får alle tilbud om plass og vi har tilbud i skoleferier også. Det må imidlertid være 5 eller flere påmeldt i skoleferier for at en SFO-avdeling skal være åpen. Det betyr at SFO-avdelinger kan bli slått sammen for å sikre et tilbud. Tilbudet gir barnefamilier handlingsrom og mulighet for å være i arbeid utover skoletiden.

Det ble vedtatt sommeråpen SFO i budsjett 2025. Ordningen ble gjennomført sommeren 2025 og er et tilbud til alle elever med SFO-plass. Tilbudet gis på Brekstad barneskole og Botngård barneskole. Ordningen er evaluert i utvalget for oppvekst og vil bli sendt til kommunestyret for vurdering. Det var få som benyttet seg av tilbudet og kostnadene for skolene er relativt høye. Med utgangspunkt i budsjett for 2026 foreslås sommeråpen SFO avviklet i sin helhet.

Strukturelle endringer

Vi skal gi et barnehage- og skoletilbud med god kvalitet som ivaretar og utvikler tjenesten i tråd med nye føringer og behov i samfunnet. Det er stadig nye oppgaver som legges til barnehagene og skolene, samtidig som vi er i en tid med trangere kommuneøkonomi og mindre overføringer fra staten. Mangel på kompetanse og tilstrekkelig ansatte er også en utfordring. For å sikre en fortsatt bærekraftig oppvekstsektor med god kvalitet foreslås det strukturelle endringer.

Det ble gjennomført en utredning av barnehage- og skolestrukturen i kommunen i 2022 (sak 22/1370). Rapporten konkluderte med trinnvise endringer over flere år for å komme på et nivå tilpasset kommunens demografi og økonomi. Kommunens kapasitet ble beregnet til 4 barnehager og 2 skolesentre, ett på Brekstad og ett i Bjugn. En oppdatert rapport med forslag til endringer i barnehage- og skolestrukturen ble lagt frem til politisk behandling i mars 2025 (sak 25/039). Rapporten er på høring høsten 2025, og skal til politisk behandling våren 2026 (sak 25/039).

PP-tjenesten

PPT er en pedagogisk tjeneste, som veileder og støtter barnehager og skoler med kompetanseheving og organisasjonsutvikling, samt tilrettelegging rundt enkeltbarn og ungdom. PPT er også en sakkyndig instans for barn, unge og voksne med behov for spesialpedagogisk hjelp i førskolealder og i skole. Tjenesten er lovpålagt og hjemlet i både Barnehageloven og Opplæringsloven. PPT har en sentral rolle som pådriver i utviklingsarbeidet på oppvekstfeltet. Nasjonale myndigheter har en ambisjon om å ta ned omfanget av spesialundervisning. Det er både dyrt og kan være stigmatiserende for den det gjelder. Flere barn og unge skal få hjelp i fellesskapet og oppleve seg inkludert. Gjennom satsingen Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksiser bidrar PPT til å øke kompetansen til de ansatte i oppvekstsektoren, slik at de settes i bedre stand til å inkludere alle barn i fellesskapet.

Kvalifiseringsenheten

Kvalifiseringsenheten har ansvar for innvandringstjenester og opplæringstilbud for voksne deltakere i Ørland kommune. Vi tilbyr modulbasert opplæring for voksne (FOV) og tilrettelagt undervisning i tråd med opplæringsloven. I tillegg gir vi opplæring i norsk og samfunnskunnskap for minoritetsspråklige i henhold til integreringsloven. Enheten har hovedansvar for bosetting og integrering av flyktninger i kommunen. Kjerneoppgaven er å følge opp tidligere bosettinger, forberede nye, og tilrettelegge for tilpassede skole- og arbeidsløp basert på målgruppens behov og den enkeltes rettigheter. Kvalifiseringsenheten deltar aktivt i kommunens satsing på inkluderende praksiser innen oppvekstfeltet. Sammen med voksenopplæringen og innvandringstjenestene på Fosen deltar vi i utviklingsarbeidet SAMM – som står for mestring, medvirkning og motivasjon i voksenopplæring og integreringsarbeid. For å sikre en trygg og effektiv bosetting samarbeider vi tett med NAV, helsetjenesten, oppvekstsektoren og frivillighetssentralen/Roret. Dette tverrfaglige samarbeidet er avgjørende for å kunne tilby et helhetlig og godt tjenestetilbud til nyankomne. Spesielt viktig er samarbeidet med NAV for å lykkes med at flest mulig i arbeidsdyktig alder kommer seg ut i arbeid.

Bosettingssituasjonen 2025–2026

I 2025 ble det opprinnelige vedtaket om bosetting av 50 flyktninger redusert til 35, som følge av en nedjustert anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Årsaken var en generell nedgang i antall flyktninger som ankom Norge. Det er usikkerhet rundt hvor mange flyktninger som vil komme og søke asyl/opphold i Norge i 2026, kommunen mottar som regel IMDi's anmodning om bosetting først i midten av november. Kvalifiseringsenheten har allerede tilpasset tjenestetilbudet i tråd med redusert bosetting og lavere elevtall gjennom 2025. Ved behov vil avdelingen justere tjenestenivået basert på situasjonen i 2026. De stramme rammevilkårene innen oppvekst og helse innebærer at kommunen ikke har kapasitet til å bosette like mange flyktninger som tidligere år.

Barnevernstjenesten

Fosen barnevernstjeneste er en interkommunal tjeneste med Indre Fosen som vertskommune.

Barnevernets kjerneoppgaver kan deles inn i tre hovedområder:

1. Mottak og vurdering av meldinger og gjennomføring av undersøkelser ved bekymring for barns omsorgssituasjon.
2. Igangsette og følge opp barn med hjelpetiltak i hjemmet.
3. Oppfølging og tilsyn av barn med tiltak utenfor hjemmet (fosterhjem, institusjon og ettervern).

Ørland ligger stabilt høyt på antallet bekymringsmeldinger selv om det er en liten nedgang i 2025 sammenlignet med 2023 og 2024. Det meldes om saker av høy alvorlighet. Voksnes rusbruk og vold i nære relasjoner er årsaker som går igjen.

Samordning og samarbeid er essensielt for å gi barn og familier rett hjelp til rett tid. Fosen barnevernstjeneste deltar i kommunalt forebyggende team og på flere møter i de ulike tiltaksteamene på skoler og barnehager. I tillegg er det statusmøter mellom leder av barnevernstjenesten, politikkontakt, enhetsleder familiehelsetjeneste og kommunalsjef for oppvekst og utdanning.

Fosen barnevernforum er et strategisk forum for samhandling og utvikling av området mellom tjenesten og eierkommunene. Her deltar kommunalsjefer innen oppvekst og helse fra hver kommune, samt barnevernleder og nestleder fra barnevernstjenesten.

Hovedfokus på universelle forebyggingstiltak og tidlig innsats skal ligge i kommunen, mens barnevernet skal i hovedsak drive med kjernebarnevern, det betyr de alvorlige sakene hvor barn blir utsatt for alvorlig omsorgssvikt og overgrep og trenger beskyttelse. Tiltak som fosterhjem, spesialiserte fosterhjem og institusjonsplasseringer har etter innføring av barneverns/oppvekstreformen blitt betraktelig mer kostbare.

Barnevernstjenesten påpeker noen områder som må ha fokus fremover:

- Mangel på fosterhjem og institusjonsplasser
- Sikre kompetanse og tilstrekkelig tjenestenivå i kommunens områder som familie og forebygging, oppfølgingstjenesten og barnehage og skoler
- Bekymringsmeldinger som omhandler barn som vokser opp med foreldre som ruser seg
- Nasjonalt forløp; Oppmerksomhet på barnets helse i undersøkelsen. Hvis barnevernstjenesten i undersøkelsesfasen finner grunn til å tro at barnet har behov for helsehjelp, og barnet/familien samtykker, skal barnevernstjenesten kontakte helse- og omsorgstjenesten.

Budsjettrammen for 2025 med 3.5% deflator videreføres også for barnevernstjenesten. Det betyr at tjenesten må redusere driftsnivået og på tiltakssiden. Budsjettrammen er beregnet ut fra dagens tiltak. En buffer for nye plasseringer i fosterhjem og institusjoner er ikke lagt inn i budsjettet.

Forebyggende arbeid/Kommunalt forebyggende team, KFT

Forankring og koordinering av systemrettet forebyggende arbeid gjøres i kommunens overordnede strategisk samhandlingsarena KFT. Mandatet er å sikre tverrfaglige strukturer, kompetanseutvikling og konstruktiv samhandling mellom tjenesteområdene innenfor oppvekst og helse samt eksterne samarbeidsparter som Fosen vgs., politi, barnevern, NAV og Roret.

I 2026 vil KFT fortsette søkelyset på utenforskap og forebygging av ufrivillig skolefravær i hele grunnskoleløpet. Frafall i skolen, samt manglende gjennomføring av videregående opplæring er både et samfunnsproblem og en utfordring for den enkeltes liv og fremtid.

Det er utarbeidet en felles rutine for hvordan jobbe både med forebygging og med tiltak innenfor de ulike områdene. Rutinen er tverrfaglig og omfatter både helse og oppvekst.

Foreldre som ressurs og bygging av foreldrenettverk står sentralt i KFTs arbeid. Aktuelle tema i samhandlingen med foreldre er felles bevissthet rundt skjermbruk og sosiale medier, hvordan inkludere og motvirke mobbing og krenkelser, og hvordan fremme gode holdninger i forhold til rus.

Det blir i 2026 opprettet et skolemiljøteam. Dette finansieres med midler fra Utdanningsdirektoratet over en 3-årsperiode. Formålet er å sikre kompetanse- og ressurspersoner som ivaretar og utvikler forebyggende strukturer og planer i kommunen, samt fungerer som et innsatsteam i konkrete skolemiljø saker på individnivå.

Rollen som BTS-koordinator og leder av tiltakslederteam for barnehage og skole legges inn i skolemiljøteamet. Det betyr at midlene til disse funksjonene tas ut av driften og finansieres av prosjektmidlene.

Inkluderende praksiser

Oppvekstsektoren har flere styrkingstiltak og utviklingsforløp, og Inkluderende praksiser er vår største satsing i økonomiplanperioden. Utviklingsarbeidet foregår i et læringsfellesskap mellom Fosen-nettverket og Dronnings Maud Minne Høgskole (DMMH) og Senter for praktiskrettet utdanningsforskning (SePU) ved Høgskolen i Innlandet.

Kompetanseheving innen Inkluderende praksiser er et bevisst valg da temaet er sentralt i forhold til intensjonen i barnehagens rammeplan, Læreplanverket LK20, Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, Oppvekstreformen og ny opplæringslov.

Inkluderende praksiser er en videreføring av prioriteringen Fosen-nettverket har hatt over flere år med utvikling av voksenrollen, relasjonskompetanse og relasjonsarbeid i barnehage og skole. Målsettingen er at barnehagen og skolen skal gi et inkluderende tilbud til alle barn og unge uavhengig av bakgrunn og forutsetninger. Inkluderingsprinsippet vil sette føringer for hvordan vi skal innrette det allmennpedagogiske tilbudet til alle våre barn og unge i barnehage og skole.

Mesteparten av utviklingstiden i 2026 er satt av til arbeid med Inkluderende praksiser. Inkluderende praksiser er forankret i satsingsområdene i kommunedelplanen, og innebærer derfor også en realisering av denne.

Overordnet språkplan

Både nasjonalt og lokalt ser vi behovet for en mer bevisst satsing på lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter. Vi vil i 2026 ferdigstille prosessen med en overordnet språkplan som skal vise retning og gi prinsipper for arbeidet med å stimulere til og utvikle barn og unges motivasjon og glede for skriving og lesing. Språkplanen skal innbefatte alle som jobber med barn og unge og som kan være gode ambassadører på området. I tillegg til barnehage og skole er PP-tjenesten, kulturskolen, helsestasjon og biblioteket med i utvikling av en felles språkplan i samarbeid med Skrive- og lesesenteret ved NTNU i Trondheim. Språkplanen vil bli en av kommunedelplanens temaplaner.

Investeringsbehov i oppvekstsektoren

IKT

Oppvekst har utarbeidet en digital plan for barnehage og skole. I tillegg til kompetansemål for opplæringen beskriver også planen det årlige investeringsbehovet for digitale verktøy i sektoren. For å kunne følge opp planen må det avsettes kr 3,4 mill. årlig til innkjøp av nettbrett til alle elever på 1. trinn og bærbar pc til alle elever på 6.trinn. I tillegg er det årlig behov for utskiftning av pc til noen ansatte, samt påfyll av headset og digitale tavler etter behov. Hvis rammen blir redusert så må planen justeres, og ansattes og elevenes tilgang til digitale verktøy reduseres. Dette vil gi konsekvenser for den delen av opplæringen og informasjonsflyten som skal foregå på digitale flater.

Bygg

Det vil være behov for oppgradering av Botngård barneskole, da skolen er lite tilpasset dagens pedagogiske drift. Bygningsmassen består av lange korridorer, lite hensiktsmessige garderobeløsninger og slitte undervisningsareal.

Kvalifiseringsenheten som har lokaler på øvre internat, har mangel på klasserom, gruppe- og arbeidsrom og garderobeløsninger.

Solkysten barnehage, avdeling Lysøysund har ikke tilfredsstillende lokaler verken for barna eller ansatte. Det gjelder kjøkken, fellesrom, arbeidsrom og garderober. Inneklime er ikke tilfredsstillende.

Tiltaksliste

Tiltak	2026	2027	2028	2029
Oppvekst og utdanning	-2 266 065	-2 266 065	-2 266 065	-2 266 065
BTS koordinator tas ut av driften og finansieres med prosjektmidler	-290 046	-290 046	-290 046	-290 046
Leder tiltakslederteam skole tas ut av driften og finansieres med prosjektmidler	-101 208	-101 208	-101 208	-101 208
Leder tiltakslederteam barnehage tas ut av driften og finansieres med prosjektmidler	-101 208	-101 208	-101 208	-101 208
Rådgiver oppvekst tas bort	-271 533	-271 533	-271 533	-271 533
Helårsåpen barnehage tas bort	-802 256	-802 256	-802 256	-802 256
Sommeråpen SFO tas bort	-699 814	-699 814	-699 814	-699 814
Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Oppvekst og utdanning	0	0	0	0
Ta bort økt grunnbemanning i barnehagene	-4 026 871	-4 026 871	-4 026 871	-4 026 871

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

Linjenavn	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Reg budsjett 2025	Budsjett 2026
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	126 533	52 282	52 282	64 396
40 Administrasjon				
samfunnsutvikling	2 481	1 680	1 680	1 718
41 Plan, forvaltning og landbruk	10 031	12 937	12 937	13 614
42 Samfunnsutvikling	4 083	3 742	3 742	3 444
43 Vannforsyning	-14 044	-32 239	-32 239	-27 193
45 Avløp	-4 163	-8 688	-8 688	-5 578
46 Kommunalteknikk	21 834	15 705	15 705	16 530
47 Fosen brann og redningstjeneste	16 029	15 114	15 114	16 600
50 Eiendom	89 703	44 030	44 030	45 260

Forutsetninger til budsjett 2026

Den totale budsjettrammen for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester ligger på samme nivå som driftsnivået for 2025 medregnet deflator på 3,5%. To forhold er ikke kompensert for i budsjettet:

- Fosen brann og redning IKS var ikke lagt inn med en økning i budsjett for 2025. Budsjettøkningen er derfor ca. 700 000 kroner høyere enn deflatoren.
- Leieinntekter for Hannah Ryggen-senteret har vært 700 000 kroner årlig til avdeling Eiendom. Denne avtalen er sagt opp fra 2026.

Totalt betyr dette et reelt nedtrekk for de kommunale enhetene innenfor Samfunnsutvikling og tekniske tjenester på til sammen 1,4 millioner kroner som er dekket innenfor den totale budsjettrammen.

Nedtrekket er gjennomført med følgende:

- Reduksjon i en byggdrifter på avdeling Eiendom: 600 000 kroner
- Reduksjon lønnskostnader innenfor enhet Samfunnsutvikling: 400 000 kroner
- Reduksjon i energi, drift og vedlikehold Nedre Internat: 400 000 kroner

Avdeling Eiendom har et behov for å øke vedlikeholdsnivået på bygg. I de økonomiske måltallene er det et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioritert eiendom på kr 200/m² innen budsjettåret 2023. Ørland kommune ligger på mellom 1/3 og 1/4 av dette vedlikeholdsnivået og med budsjettet for 2026 vil en ikke nærme seg dette målet. Samtidig øker prisen på energi, men dette kompenseres gjennom at det de siste årene er redusert energiforbruket gjennom strategisk satsing på dette. Uten denne satsingen vill behovet for økte kutt vært enda større.

For å oppnå budsjetttrammene er en i 2026 avhengig av eksterne midler. Enhet for plan, forvaltning og landbruk vil i 2026 benytte cirka kr 2 mill. i eksternt tildelte midler. Budsjetttrammene for enhet Samfunnsutvikling er også avhengig av eksterne midler ut over budsjettet for kommunen. Samtidig ligger utbetalinger til Fosen regionråd, forsvarskoordinator og andre eksterne kostnader innenfor enhetens budsjettamme.

I 2025 ble det bevilget ekstra midler til grøftetilskudd og veterinærtjenester. Det er ikke funnet rom for å videreføre disse midlene i budsjett for 2026.

Mål og ambisjoner 2026

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester skal ha et stort fokus på å oppnå mål som er satt i kommuneplanens samfunnsdel.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester gikk gjennom en større administrativ endring i 2024. I 2025 har enhetene innen Samfunnsutvikling og tekniske tjenester hatt fokus på å implementere endringer i forhold til ny organisasjonsstruktur. Det meste er nå på plass, og det forventes at gevinstene ved organisasjonsmodellen realiseres i enda større grad i budsjettåret 2026:

- Samfunnsutvikling: Samhandling og sikre eksterne midler til utvikling
- Plan, forvaltning og landbruk: Sikre høyt nivå og effektivitet på forvaltningsoppgaver og lovpålagt planlegging
- Tekniske tjenester: Sikre optimal forvaltning, drift, vedlikehold og investeringer på kommunale bygg og infrastruktur.

Under er det satt overordnede mål og ambisjoner sett opp mot kommuneplanens samfunnsdel for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester:

Ørland 2034 er klimanøytral

- Redusere kommunens energiforbruk med 10 % i 2026
- Legge til rette for klimavennlig el-biler med tilhørende ny ladeinfrastruktur
- Legge til rette for redusert bilbruk
- Gode miljø- og klimatiltak i planlegging og i anbud for kommunale investeringer
- Klimatilpassing i form av overvannshåndtering
- Tydeliggjøre prioritering av klima, miljø og naturmangfold i forvaltningsoppgaver som berører eller direkte påvirker klima og miljø

Ørland snakker sammen!

- Være pådriver for samhandling mellom kommune, frivillighet, næringsliv, innbyggere og andre aktører
- Fokus på næringsarbeid/-utvikling og samarbeide med flere aktører for å sikre attraktivitet for bo- og blilyst
- Påvirke og prioritere oppgaver som gir merverdi for næringsliv og innbyggernes folkehelse
- Arbeide med internkontrollsystemet for å sikre rettferdig og forutsigbar saksbehandling, samt å sikre helhetlig styring og riktig utvikling i tråd med mål og ambisjoner
- Implementering av kommunens styringssystem og arbeid med LTV grupper for å sikre gode styringslinjer og avklart rollefordeling

Ørland skaper livsglede!

- Bidra til å sikre ekstern finansiering til trafikkisikkerhetstiltak, klimatiltak, naturmangfold, idrett- og nærmiljøanlegg, utvikling av havner og andre næringsrelatert investeringer og andre tema som ofte har sammenheng med FN's bærekraftsmål
- Trygge skoleveg i nærmiljøet gjennom satsing på gang- og sykkelveger, samt å tilrettelegge nærmiljø, møteplasser og aktiviteter slik at de er inkluderende for eldre

Bidra til sikkert vannmiljø i kommunen iht. gjeldende lovverk og forskrifter

Ørland utvikler mangfold!

- Helhetlig arbeid med kommuneplanens arealdel
- Ferdigstille kommunedelplan for klima og miljø
- Fokus på inkludering av barn og unge i planprosess
- Utarbeide kommunal jordvernstrategi og gjennomføre fase 1 av prosjektet med gjennomgang av eldre reguleringsplaner
- Ferdigstille beitebruksplan Fosen og kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø
- Utarbeide trafiksikkerhetsplan
- Samordne og videreutvikle den kunnskap og kompetanse som ligger hos ansatte i dag
- Utvikle et tett samarbeid mellom de tre enhetene

Status og utfordringer

Eiendom og eiendomsstrategi

Kommunen har hatt et energiforbruk i kommunale bygg på ca. 17 GWh. Dette fordeler seg på cirka 12 GWh strøm og 5 GWh fjernvarme. Gjennom energiøkonomiseringstiltak som varmepumper og styringssystem er det vært et mål om å redusere energibruken med 0,5 GWh/år de første årene. Gjennom tiltak energibruken redusert med 1 – 2 GWh. Det er et mål at energibruken skal reduseres ytterligere i 2026, for så å se på mulighet for produksjon av energi gjennom solcellepanel utover i økonomiplanperioden.

Konsekvens av at det ikke er avsatt midler til strukturelt vedlikehold er at etterslepet har til 2022 steget til et kalkulert omfang av 852 MNOK. Dette inkluderer økt akkumulert etterslep (25 MNOK), prisstigning (100 MNOK) og kostnadsutvikling (19 MNOK). Det tilsvarer en tredjedel av totale verdi på eiendomsporteføljen.

Spesielt innen helse merkes etterslepet godt. I 2023 og 2024 har det vært behov for å gjøre akutttiltak på barne- og avlastningsboliger, og på arbeidsplasser for hjemmetjenesten på Brekstad. I 2025 var det registrert vesentlige avvik for arbeidsplassene Soltunet og Hildatunet og det ble igangsatt akutttiltak. Det ble i 2025 kartlagt arbeidsmiljø på flere bygg og det er behov for flere tiltak, blant annet på hjelpemiddelsentralen. Det er behov for investeringer her, men det er ikke satt av midler til dette i 2026.

Det er nye krav til både klima og miljø for bygg. Eiendomsavdelingen har ansvar for å legge til rette for kildesortering i alle kommunale bygg. Dette skjer i samarbeid med Fosen renovasjon. Lysrør er i ferd med å bli forbudt å selge, dette betyr at overgangen til LED-lys må gå raskere. Dette vil gi både en miljøgevinst og vil være et energisparende tiltak. Behovet for investering i tiltak er større enn det som er mulig innenfor investeringsbudsjettet.

Eiendom har en meget stram økonomi og må prioritere sine aktiviteter strengt. Forventinger fra brukere til drift/vedlikehold/service, er høyere enn det som kan innfris. Fokuset er å ha god dialog med brukere slik at brukere er også klar over hva de kan forvente av avdelingen.

I 2024 og 2025 har eiendom fått nye utgifter ut over lønnskostnader. Dette inkluderer høyere kommunale avgifter, nye brakker for barne- og avlastningsboliger, Soltunet og Hildatunet. Dette medfører større behov for kutt innen andre tjenester og bygg i tillegg til allerede igangsatte kostnadsreducerende tiltak.

Kommunen har gjennom eiendomsstrategien hatt et mål om å redusere antall kommunale bygg. Innen sektorer som administrasjonsbygg har kommunen redusert mengden bygg vesentlig. For andre bygg er det opprettet avtaler om drift og vedlikehold av bygg sammen med frivillige. De neste årene vil det være store behov for økte drift og vedlikeholdstiltak innen flere bygg og det må gjøres tydelige prioriteringer.

Drift og vedlikehold kommunal infrastruktur

I driftsbudsjettet er det innlagt nødvendige kostnader med å drifte vannforsyningen. For å sikre at vannet kommer frem, jobbes det kontinuerlig med vedlikehold av renseanleggene, ledningsnett og pumpestasjonene rundt om i kommunen. Dette gjøres blant annet ved bruk av nye teknologier som gir oss bedre oversikt og som igjen fører til mer lønnsom økonomisk drift. Fokusområdet er lekkasjesøking på drikkevannsnett og utskifting av gamle rørledninger. Drikkevannsforskriftens krav om farekartlegging og dokumentasjon skal det jobbes videre med, samt vurdere behovet for kommunedelplan vannforsyning.

Vinterdrift av veger og parkeringsplasser mm. gjennomføres av leverandører iht. kontrakter med Ørland Kommune. I 2022 og 2023 ble det gjennomført en offentlig anskaffelse, som har en kontrakts varighet til 26/27. Kommunalteknikk vil ha fokus på å redusere kostnader ved å følge opp kontraktsforpliktelsene med leverandørene. Kommunalteknikk har også startet prosessen med å se på muligheten for ett samarbeid med Trøndelag Fylkeskommune når det gjelder vinterdrift, en mer kostnadseffektiv drift for begge parter.

Kommunen har flere kaianlegg. Tilstanden på flere av disse anleggene er slik at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungere som forutsatt. Her må det sees på mulighet for finansieres blant annet gjennom statsbudsjett, spesielt til kommunale havner på Uthaug og Valsneset. Det jobbes med å øke inntektene slik at kommunen får mulighet for videre tilrettelegging for blå næring.

Kommunen har store grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd. Fokuset på grønt og parkanlegg i kommunen har gitt mange positive tilbakemeldinger. Drift av kunstgressbanene skjer i samarbeid med fotballklubbene som utfører for den ukentlige driften, mens det årlige vedlikeholdet gjennomføres av kommunen. De siste 2 sesongene er Mebostad grøntanlegg og Ørland stadion vært klippet med robotklippere. Dette har resultert i noe besparelse i driftsutgifter og økt kvalitet på plenarealene.

Transport

Klimavennlige transportmetoder vil være viktig i årene som kommer. I 2022 brukte kommunens kjøretøy 38 000 liter bensin og 28 000 liter diesel. Dette tilsvarer et utslipp på 164 tonn CO₂. Kommunen startet i 2024 ny anbudsrunde for kommunens kjøretøy. Her vil det være en avveining mellom elektrifisering av kjøretøyparken og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap i samarbeid i forhold til bortfall av strøm. Elektrifisering av kjøretøyparken kan reduserer klimagassutslippene i de kommende årene med 150 tonn CO₂. Elektrifisering av kjøretøyparken vil fortsette inn i 2026.

Reduksjon av bilbruk vil også kunne være et tiltak for å redusere utslipp av CO₂, spesielt i forhold til kommunens innbyggere. Det er viktig er det tilrettelegges for at barn og unge kan ferdes trygt på skoleveg og i nærmiljøet gjennom satsing på gang- og sykkelveger, samt å tilrettelegge nærmiljø, møteplasser og aktiviteter slik at de er inkluderende for eldre. Dette vil også kunne redusere biltrafikken. For å oppnå dette må det samarbeides på tvers av enheter både innenfor Samfunnstunsvikling og tekniske tjenester, andre enheter i kommunen, samt eksterne parter.

Videre vil det på sikt være aktuelt at en el-buss mellom Brekstad og Bjugn kan avlaste biltrafikken og øke mobiliteten spesielt for barn og unge mellom disse tettstedene. Økt mobilitet vil også bidra til at alle kan delta i arbeidsliv, fritidstilbud og det sosiale livet, uavhengig av forutsetninger.

I løpet av 2023 og 2024 er ble det satt i gang flere fellesprosjekter med både fylkeskommune, AtB og Forsvaret for å redusere klimautslipp. Det første er sammen med fylkeskommunen og AtB, som i løpet av 2025 skulle igangsetter et nytt anbud med elektrifisering av hurtigbåt og Ørland kommune samarbeidet for at dette skulle la seg realisere. Disse planene er nå utsatt.

Ørland kommune er et sentralt knutepunkt i Trøndelag og på Norskekysten, med havner som gir store muligheter for utvikling innen havbruk, fiske, industri og transport/logistikk. Innrapportering til SSB (2020) viser at over 1 mill. tonn gods fraktes årlig inn og ut av kaianlegg i Ørland på havneanlegg i Lysøysundet, Valsneset, Bjugn fjorden, Uthaug og Ottersbo. Det må utarbeides en strategi for hvordan man kan utvikle våre havner som et verktøy til vekst og utvikling.

Planlegging

I 2025 er det arbeidet helhetlig med kommuneplanens arealdel. Det er mottatt over 100 arealinnspill, med en stor mengde dokumentasjon. I den forbindelse er det gjennomført en grovsiling av innspill som går videre til konsekvensutredning (KU). Dette er også et tiltak i forhold til fremtidig ressursbruk da KU-prosessen er arbeidskrevende.

Det presiseres at arbeidet med KPA er omfattende, og planarbeidet har tatt lenger tid enn forventet. Dette henger sammen med omorganisering, rekrutteringsbehov, samt tilgjengelige midler og ressurser. Avdeling plan og miljø står i en kompleks situasjon med flere statlige planer uten mulighet for inntjening på selvkost, flere komplekse private plansaker i tillegg til at det er et vesentlig koordineringsbehov mot stat og departement. Det er i 2025 iverksatt tiltak i forhold til omstrukturering av arbeidsmodell, omprioritert bruk av ressurser, samt at vakante stillinger nå er besatt.

Det understrekes at kommuneplanprosessen er svært viktig for den nye kommunen med tanke på samfunnsutvikling, da spesielt mot bosetting og næringsutvikling. I kommuneplanens arealdel legges de arealmessige rammene både for kommunen og privat næringsliv. På grunn av kapasitetsutfordringer, omfang og økonomiske tiltak forventes det at det blir utfordrende å opprettholde fremdriften. Planarbeidet kan derfor ta lenger tid.

Med store landbruksområder, rikt naturmangfold, forsvaret som signaliserer behov for store arealer, store aktører innenfor blå næring, attraktiv fritidskommune og en kommune i vekst, har Ørland kommune stort press på sine disponible arealer. Det er derfor sentralt at kommunen i sin planlegging har oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Prosjektet med gjennomgang av eldre reguleringsplaner startet også opp i andre tertial 2025, og gjennomføres med bruk av omsøkte midler. Prosjektet er påstartet med grunnlag i nasjonale og regionale forventninger til kommunal planlegging, og er sentralt å se i sammenheng med KPA-prosessen. Kommunen har blant annet en stor arealreserve av både bolig- og næringsarealer (større enn det kartlagte behov for de neste 10 årene), herunder rundt 600 dekar boligreserver på dyrka og dyrkbar jord. Det er derfor nødvendig å ta en revurdering av de arealene som er avsatt til utbyggingsformål. Grunnet ressursutfordringene har prosessen med gjennomgang av eldre reguleringsplaner måtte prioriteres ned, men det tas sikte på politisk forankring høsten 2025, mens gjennomføring vil skje parallelt med produksjon av arealdelen i 2026. Dette forutsetter bruk av konsulenter, og disse finansieres av midlene som er bevilget fra Miljødirektoratet for gjennomføring av prosjektet. Det er også omsøkt og innvilget midler til utarbeidelse av egen jordvernstrategi for kommunen. Denne kan ses i sammenheng med planvaskprosessen, men bevilgning forutsetter politisk forankring ila. oktober 2025.

Kommunal planstrategi ble vedtatt i 2024. I henhold til kommunal planstrategi skal det i 2026 utarbeides en områdeplan for Bjugn. Budsjettet gir ikke mulighet for å gjennomføre dette. I første omgang arbeides det for ferdigstilling av KPA, og det er for ressurskrevende for avdelingen å starte opp reguleringsarbeid i Bjugn i 2026.

Kommunedelplan for klima og miljø startet opp i andre tertial 2025, og forventes ferdigstilt i Q1 2026. Arbeidet med klima- og miljøplanen gjennomføres av avdeling plan og miljø, og finansieres ved bruk av tilskuddsmidler. I planen blir det et spesielt fokus på klimatilpasning, overvann, vannkvalitet,

samt skred- og flomvurderinger som kunnskapsgrunnlag til forvaltningen. Det vil bli et spesielt fokus på bebygde områder og områder for fremtidig utbygging, og skredproblematikk og samfunnssikkerhet står sentralt. Det er også fokus på ytre miljø og klimagass. For sistnevnte tema arbeides det mot konkrete anbefalinger ift. eiendom og teknisk, samt at det legges opp til et samarbeid med næringen ift. anbud og evne til omstilling i markedet. Planen ender opp i en handlingsplan som viser mål og retning for kommunen fremover, samt en anbefaling om tiltak ift. fremtidige investeringer. Kartlegging og tiltak innen bygg, transport, mobilitet og landbruk er sentralt (ikke uttømmende). Et eksempel er utbedringer ift. fjernvarmenettet og kjent effekttap. Arealbruk og samarbeid er også hovedtema i planen, og det er sentralt at Ørland kommune styrker samarbeidet på tvers av sektorer, med næringsliv og innbyggere, slik at klima- og miljøtiltak forankres og gjennomføres effektivt.

I 2026 vil det bli gjennomført digitalisering av eldre ortofoto. Totalkostnaden fordeles på selvkostområdene byggesak, oppmåling, spredt avløp, plan og oppmåling. Ved digitalisering bevares og tilgjengeliggjøres informasjon som muliggjør effektiv saksbehandling. Dette muliggjør også historiske sammenligninger, og gir informasjon om eks. terrengendring, byutvikling og miljøforandringer over tid, noe som er verdifullt i planlegging og forvaltning.

I 2026 vil administrasjonen utarbeide forslag til endring av «forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering» og sende på høring, jamfør kommunestyrevedtak 25/112. I den forbindelse legges det opp til innføring av eByggesak, en digital byggesaksløsning som vil bidra til forbedret kvalitet på innkomne søknader, og dermed redusert saksbehandlingstid. eByggesøk er tilgjengelig for kommunens innbyggere allerede fra Q4 2025. Målsetningen med revidering av forskriften er å styrke planprosessen, øke saksbehandlingskapasiteten og bidra til å sikre en mer bærekraftig og transparent utvikling i Ørland kommune.

Spredt avløp prosjektet, som omhandler kartlegging, tilsyn og utbedring av private avløpsanlegg vil foregå frem til 2033. Arbeidet med opprydding i spredte avløp har kommunen blitt pålagt gjennom nasjonale føringer. Dette arbeidet er intensivert fra 2023/2024, og har i 2025 fått betydelig prioritet. Det er blant annet gjennomført tilsynsrunder på private avløpsanlegg i områdene Høybakken, Dunvika, Val og Sandnesvågen. Videre er det igangsatt tilsyn for anlegg med utløp til Eidsvatnet og tilhørende sidevassdrag. Det er i 2025 også gjort vesentlige investeringer av feltutstyr for å effektivisere tilsynsprosessen. Arbeidet vil fortsatt kreve betydelig arbeidskapasitet og fokus i årene som kommer. Prosjektet finansieres hovedsakelig innenfor selvkost. Det er behov for tilstrekkelig kapasitet innenfor kompetanseområdet for klima og miljørådgiver for gjennomføring.

Arbeidet med ny Kommunedelplan Avløp og vannmiljø ble påstartet i 2025 og skal ferdigstilles første del av 2026.

Prosjekt

Bygg- og anleggsbransjen i Norge står for 15 % av Norges klimagassutslipp. Kommunens målsetting vil derfor være en viktig føring for kommunens bygg- og anleggsprosjekter, men også for kommunens planlegging. Utslipp skal være på agendaen i alle prosjekt, og da særlig i større prosjekter. Vi vil bruke forskjellige styringsmuligheter for å redusere utslipp. Hvilke vi bruker, vil være avhengig av prosjektets art og omfang. Gjennom god planlegging og valg av løsninger kan vi redusere utslipp, eksempelvis kan vi justere terrenghøyder for å redusere behov for massetransport. Gjennom valg av løsninger kan vi velge materialer som har lave eller redusert utslipp. I tildelingskriteriene vil vi kunne vektlegge utslipp fra anleggsmaskiner for å stimulere overgang til maskiner med lavere utslipp. Gjennom kvalifikasjonskrav vil vi kunne stille absolutte krav.

Det kommunale kloakkavløpsnettet har store utfordringer med fremmedvann som trenger inn på rørnettet. Fremmedvann skaper store driftsutfordringer og økte driftskostnader og ikke minst fare for

tilbakeslag ved store nedbørsmengder. Det er et stort behov for å kartlegge og planlegge utbedring av ledningsanlegg noe som er tidkrevende arbeid.

Avløp har behov for å gjennomføre flere store prosjekt i årene framover og det er stort behov for å se på arbeidskapasiteten på området.

Eksterne utgifter

Fosen Brann og Redning IKS (FBRT) er et interkommunalt selskap eid av Åfjord og Ørland kommune. Det drives forebygging, beredskap og feiing innenfor de to kommunene. Det har de siste årene vært en vesentlig kostnadsøkning grunnet utskifting av utsyr og nye tariffavtaler innenfor dette området. I tillegg har man gått over til den kostnadsdelingen som er vedtatt i Fosensamarbeidet. Det medførte en ekstra kostnadsøkning for Ørland kommune. I tillegg medfører vertskapet for hovedflybasen ekstra kostnader for FBRT. I budsjettet for 2025 ble ikke rammene for Fosen brann og redning økt, men dette er kompensert for i 2026. For å holde seg innenfor rammene er blant annet drift og vedlikehold av kommunale bygg ytterligere redusert.

Ørland kommune er, jfr. dyrehelsepersonellovens bestemmelser, pliktig til å sørge for tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester fra dyrehelsepersonell og å organisere en klinisk veterinæravakt utenom ordinær arbeidstid. Det skal være en forsvarlig veterinærdekning hele døgnet. Det er nødvendig å utvikle veterinærtjenesten i Ørland slik at det blir mulig å rekruttere. Det må arbeides med å utvikle en bærekraftig veterinærtjeneste, ellers risikerer man å miste dagens veterinærer og det vil være umulig å rekruttere nye til dagens ordning. Det er høyst usikkert om det i det hele tatt er mulig å få tak i vikarer. Det ble bevilget 1 million kroner til dette i 2025, men innenfor budsjettet i 2026 er det ikke funnet midler til at Ørland kommune finansierer dette behovet.

I tillegg til å bidra til å skaffe eksterne midler har enhet for Samfunnsutvikling ansvar for drift av den kommunale lufthavna. Det forutsettes at alle utgifter til drift av lufthavna dekkes over statlige/fylkeskommunale tilskudd og inntekter fra avgifter. Flytilbudet mellom Ørland og Oslo er viktig både for reiselivet, for Ørland flystasjons drift, for næringslivet og for den jevne innbygger. Det jobbes med at strekningen Oslo - Ørland blir en nasjonal FOT-rute.

Nærings- og samfunnsutvikling

Med et begrenset kommunalt budsjett vil det bli viktig at kommunen sikrer ekstern finansiering for å følge opp de satsingsområdene som er valgt til kommuneplanens samfunnsdel. Det ligger flere muligheter for finansiering av bo- og bilyst utenfor det kommunale budsjettet. Dette gjelder blant annet trafiksikkerhetstiltak, klima- og miljøtiltak, naturmangfold, idrett- og nærmiljøanlegg, og andre tema som ofte har sammenheng med FN's bærekraftsmål.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester vil ha en sentral rolle i å legge til rette for boligsosialt arbeid. Å sikre tilstrekkelig kvalitet på kommunale boliger vil være en sentral oppgave. Gjennom salg av de dårligste boligene de siste årene har kapitalkostnadene blitt redusert, men mangel på nye investeringer i boliger er en stor utfordring og reduserte inntekter på eiendomsforvaltning.

Næringsens Hus på Brekstad skal være en arena for næringsutvikling. I 2025 ble enhetene Plan, forvaltning og landbruk sammen med enhet for Samfunnsutvikling på Næringsens hus. I tillegg boligkontor etablert her. Her er det tilgang til møterom, enkeltkontor, kantine, og andre fellesfasiliteter. Det å samle flere ressurser på ett sted vil føre til økt samarbeid og knoppskyting både mellom de som har fast tilhold på huset og de som benytter det som pendlerkontor, gründerkontor eller annet.

Det oppleves at ansvars- og oppgaveporteføljen til kommunene er økende innen landbruk, men med mindre økonomiske rammer. Dette gjør at kommunen har fokus på rasjonelt og strukturert samarbeid mellom enheter. Regionsamarbeidet er viktig for videre kompetansebygging og bygdeutvikling. Landbrukskontoret har fokus på nærings- og bygdeutvikling, bolyst og miljø lokalt og regionalt.

Mange gårdsbruk står foran et generasjonsskifte. De økonomiske rammene i næringen er marginale, og det lokale landbruket opplever sterk konkurranse om arbeidskrafta. Kommunen bør fortsatt ha fokus på blågrønne muligheter og produksjonsmuligheter mellom fiskeri/havbruk/landbruk. Det samme gjelder innenfor reiseliv, mat og kulturlandskap. Nasjonal interesse for historiske, marine, biologiske og kulturlandskapsmessige verdier, for eksempel Utvalgte kulturlandskap (UKL) på Austrått og Tarva, gir muligheter som kommunen og lokalsamfunnet må ha sterkt fokus på i årene framover.

Miljø- og klima vil få enda større fokus i årene framover innen landbruk. Å holde matjorda i god hevd betyr i praksis å opprettholde god dreneringstilstand på jorda. Grøfting og kanalisering er svært dyrt, men absolutt nødvendig. Ørland har i flere år yta kommunalt dreneringstilskudd, men administrasjonen har ikke funnet rom for dette innenfor budsjettet. Avrenningsproblematikk fra landbruket, å holde drenering i hevd, samt landbruksarealer som bufferområder ift. klimatilpasning adresseres i klima- og miljøplanen.

De siste års positive utvikling innen «Blå sektor» i Ørland kommune fortsetter. Innen fiske planlegger og gjennomfører flere bedrifter utvidelser og utbygging av nye produksjonsanlegg. Dette vil gi fiskerne bedre mulighet til leveranse av fangst, og Ørland kommune har nå en økende andel yngre fiskere som satser på fiske som levebrød. Utviklingen fører til et større press på Ørland kommune for å legge til rette for vekst innen denne sektoren. Dette gjelder særlig utbygging av næringsarealer, infrastruktur (strøm/vann/avløp/vei etc.) og kaier/havneanlegg, noe som er utfordrende i en kommune med pressede økonomiske rammer. Her må det også tas hensyn til at vekst kan gi økte inntekter (havbruksfond, skatteinntekter, salg av arealer, utbygging innen VAR områder etc.).

Nasjonale ambisjoner og siste års utvikling, tilsier at maritime næringer vil være et av de viktigste områdene for Ørland når det gjelder fremtidig næringsutvikling og vekst i sysselsetting i kommunen. Gjennom generasjoner har våre hav- og sjøområder vært forvaltet på en bærekraftig måte. Statsforvalteren og Miljødirektoratet er innstilt på å innføre marint vern av store deler av våre sjøarealer, med bakgrunn i de verdier som ligger her. For å sikre både bærekraftig næringsutvikling og bærekraftig utvikling av naturkvaliteter, er det viktig at kommunen fortsatt har rollen med forvaltning av områdene gjennom plan- og bygningsloven, og at dette ikke sentraliseres gjennom maritimt vern.

Å oppnå synergi mellom forsvaret, lokal og regional næringsutvikling er viktig. Kommunen har regulert og opparbeidet areal for forsvarsrelatert næringsutvikling nær Ørland flystasjon. Det må jobbes aktivt videre for økt verdiskaping relatert til aktiviteten på kampflybasen. Finansiering til Forsvarskoordinator ligger inne i budsjettet for Næring.

Tiltak for å ytterligere redusere budsjetttrammen for 2026

For å komme innefor budsjetttrammen er det gjennomført tiltak, men det ved ytterligere tiltak vil det være aktuelt å redusere kvaliteten på tjenester ytterligere.

Tiltak nr 1	Redusere renhold oppvekst
Beskrivelse	Redusere frekvens renhold innenfor oppvekstsektoren. Forutsetter sommerstengte SFO og barnehage.
Konsekvenser for innbyggere/brukere	Barn og unge vil oppleve redusert renhold. Det er behov for tydeligere koordinering med blant annet skoleklasser på tur og stengning av skoler og barnehager.
Konsekvenser for ansatte	Redusert frekvens på renhold og høyere krav om koordinering når rom, på skoler og barnehager ikke er i bruk.
Kan gjennomføres fra	2026

Økonomisk effekt 2026	Kr. 600 000,-
Økonomisk effekt senere år	Kr. 600 000,-
Krever politisk behandling	Ja
Medvirkning	Drøftet med HTV

Prioriterte investeringer

De største nye investeringene er innenfor selvkostområde vann. Investeringene frem til de siste 10 årene har vært svært lave. Dette må kompenseres for å sikre alle innbyggere et trygt drikkevann som tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften, på en slik måte at ikke kvaliteten forringes.

I henhold til drikkevannsforskriften skal vannverkseieren sikre at vannforsyningssystemet er utstyrt og dimensjonert samt har driftsplaner og beredskapsplaner for å kunne levere tilstrekkelige mengder drikkevann til enhver tid.

Samfunnsutviklingen i vårt distrikt har i de senere årene vært preget av høy etableringsaktivitet både innen forsvaret og det private næringsliv. Dette har i sin tur resultert i høy kommunal aktivitet, ikke minst i vannforsyningssammenheng. Man har sett at en god og stabil vannforsyning med høy kvalitet på vannet, har vært en av forutsetningene for at næringsetablering skal finne sted. I årets budsjett og langtidsplan vil man fortsatt ha fokus på å tilrettelegge og utvikle vannforsyningen slik at etablering av nye næringer og utvidelser av eksisterende næringer kan fortsette. Sammen med strømforsyning og fibernett-tilgang, er tilfredsstillende vannforsyning en viktig premiss for at man skal lykkes med dette arbeidet.

Eksisterende anlegg har en maksimal kapasitet i dag på ca. 120 l/s. Dette er omtrent det samme som dagens forbruk i maks døgn. Midlere forbruk av rent vann i dag er ca. 75 l/s. Nye Ørland VBA er dimensjonert for å kunne levere 200 l/s. Kommunen har vurdert dette til å være maks døgn forbruk i framtidig situasjon. Økningen på ca 60 % fra i dag, er spesielt for at ny vannkrevende industri skal kunne etablere seg i kommunen.

Innen avløps-området er lekkasjetetting og utskifting av avløpsledninger et prioritert område. Kommunen må tilpasse seg nye klimautfordringer. Avløpsledninger må dimensjoneres opp for å ha kapasitet til økt nedbørsmengder/intensivnedbør.

Det er vektlagt flere tiltak for å styrke forhold for gående og syklende i sentrumsområder i 2023-2024. I 2025 blir det fokus på å få gjennomført de igangsatte prosjektene. I 2026 er det prioritert prosjekt i Bjugn for utvikling av områder mot Bjugn fjorden og gang- og sykkelveg i Arnfinn Astads veg. På Brekstad er det foreslått avslutte tiltak rundt knutepunktet på Brekstad for parkeringsplasser.

For bygg er det i hovedsak avsatt midler til behov for strakstiltak i forhold til HMS- tiltak og strakstiltak på taket Opphaug skole. Det er behov for tiltak på flere bygg innen helse, men større tiltak her er det ikke funnet rom for.

NAV, kirke og kultur

Linjenavn	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Reg budsjett 2025	Budsjett 2026
15 Kultur	23 126	22 251	22 251	22 501
156 Kirkelige formål	7 360	7 315	7 315	7 565
158 Overføring kultur KF	15 715	14 936	14 936	14 936
16 NAV	14 364	15 148	15 148	15 029

NAV

Etablering av NAV Fosen

2026 markerer en ny epoke for arbeids- og velferdstjenestene på Fosen med etableringen av NAV Fosen – en felles enhet for Indre Fosen, Osen, Åfjord og Ørland kommuner, med Åfjord som vertskommune. Etableringen er forankret i kommunestyrevedtak og bygger på en felles forståelse av at innbyggerne på Fosen skal ha tilgang til likeverdige og profesjonelle tjenester, uavhengig av bostedskommune.

NAV Fosen skal bidra til å samle kompetanse, styrke fagmiljøene og sikre bedre ressursutnyttelse. Samtidig skal lokal tilgjengelighet og medvirkning fra ansatte og brukere ivaretas. Prosjektet legger til rette for en strukturert og trygg overgang til ny organisering, med felles ledelse.

NAV Fosen går inn i sitt første driftsår i 2026, og det må derfor påregnes en viss usikkerhet knyttet til hvordan budsjettet vil treffe de faktiske behovene og forutsetningene i praksis.

Overordnede ambisjoner og strategisk retning

NAV Fosen vil i 2026 videreføre arbeidet i tråd med NAVs virksomhetsstrategi – NAV 2030. De fire strategiske ambisjonene ligger til grunn for all planlegging og prioritering:

- Vi mobiliserer arbeidskraft i et arbeidsliv i omstilling
- Alle får pengene de har krav på – enkelt og forutsigbart
- Sammen finner vi løsninger med dem som trenger det mest
- Sammen løser vi samfunnsoppdraget

Lokale mål og prioriteringer

Virksomhetsplanen for 2026 skal bygge videre på mål og føringer fra mål- og disponeringsbrev og kommuneplanens samfunnsdel for de 4 kommunene på Fosen. Kommunene på Fosen er tydelig på satsningsområdene som ønsker prioritert:

- Arbeidslinjen
 - Nærværarbeid
 - Utsatte barn og unge.
- Digitale tjenester skal utnyttes best mulig for å frigjøre ressurser til brukere med sammensatte utfordringer.

- Det er fortsatt mange som har utfordringer knyttet til personlig økonomi. Arbeidet med økonomisk råd og veiledning, samt tett oppfølging av brukere med langvarig stønad, videreføres.
- Prosjektmidler muliggjør tett oppfølging av brukere som gjentatte ganger søker nødhjelp gjennom prosjektet "Tett på" og prosjektmidler knytta til Vendepunktet muliggjør ekstra tett oppfølging av brukere som ønsker jobb Ørland kommune.
- Samarbeidet med Kvalifiseringsenheten, barneverntjenesten og Familie, forebygging, psykisk helse og rus blir viktig også i 2026 under mottoet "Ørland snakker sammen".
- Spesielt viktig vil det også bli å jobbe tett med ungdom og flyktninger som to prioriterte grupper. Tilknytning til arbeidslivet vil gi økt mestring og livskvalitet for den enkelte og redusere utgifter til økonomisk sosialhjelp for kommunene.

Ressurssituasjon og gevinstrealisering

NAV Ørland har redusert bemanningen med 100 % i perioden 2024-2025 og reduserer nå med kr 0,5 mill. i 2026. Dette krever tydeligere forventninger til brukerne, mer effektiv bruk av digitale løsninger og justering av tjenestenivået.

Samarbeid og stordriftsfordeler

Med etableringen av NAV Fosen som en realitet, forplikter kommunene på Fosen seg til et tettere og mer strukturert samarbeid. Det legges til rette for å oppnå betydelige faglige og økonomiske gevinster. Vi vil styrke kompetanseutviklingen på tvers av kontorene, samordne tiltak og etablere felles prioriteringer. Dette gir oss mulighet til å utnytte ressursene bedre, bygge robuste fagmiljøer og sikre mer helhetlige og likeverdige tjenester for innbyggerne i hele regionen.

Ørland kirkelige fellesråd

Samarbeidsavtale mellom Ørland kommune og Ørland kirkelige fellesråd ble vedtatt i kommunestyret 18.11.2021. Ørland kommunes økonomiske ansvar etter Trossamfunnsloven ytes som årlige drifts- og investeringsstilskudd i kommunes budsjett og økonomiplan. Det årlige driftstilskuddet fra kommunen er å betrakte som en rammebevilgning og disponeres fullt ut av fellesrådet. Investeringsmidler disponeres i henhold til vedtatte prosjekt.

Den administrative kontakten mellom Ørland kirkelige fellesråd og Ørland kommune skjer mellom kirkeverge og den kommunalt ansatte med ansvar for det aktuelle tjenesteområde for gjensidig informasjon om samfunnsmessige oppgaver, og budsjett og økonomiplan. Det holdes minimum ett møte i året mellom kommunens og fellesrådets administrative ledelse slik trossamfunnsloven legger opp til.

I henhold til samarbeidsavtalen er Ørland kirkelige fellesråd ansvarlig for anlegg, drift og vedlikehold av kirkegårdene, kirkelige bygg med tilhørende eiendommer og områdene rundt kirkebygg og kirkegårder. Fellesrådet har egne maskiner/anleggsmidler. Fellesrådet er ansvarlig for større bygg- og anleggsarbeider (rehabiliteringstiltak av kirkebygg og kirkegårder)

Kultur

Roret KF utarbeider eget budsjett for 2026. Viser til egen sak om evaluering av organisasjonsformen.

Investeringsbudsjett

Investeringsbudsjett			
(Tall i 1000 kroner)	Regnskap	Revidert budsjett	Budsjett
Investeringsutgifter	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	133 759	287 430	161 500
Tilskudd til andres investeringer	1 500	1 800	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 546	2 800	3 000
Utlån av egne midler	4000	0	0
Avdrag på lån	196395	0	0
Sum investeringsutgifter	338 199	292 030	164 500
Investeringsinntekter			
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 908	-11 676	-6 500
Tilskudd fra andre	-3340	0	0
Salg av varige driftsmidler	-11 490	-5 000	-5 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-171395	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-26006	-1076	0
Bruk av lån	-108 740	-281 406	-153 000
Sum investeringsinntekter	-332 880	-299 158	-164 500
Videreutlån			
Videreutlån	22 325	35 000	35 000
Bruk av lån til videreutlån	-22 325	-35 000	-35 000
Avdrag på lån til videreutlån	6 160	8 000	8 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-15 120	-8 000	-8 000
Netto utgifter videreutlån	-8960	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger			
Overføring fra drift	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	9653	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-2500	0	0
Fremført til inndekning i senere år			
	0	0	0

(Tall i 1000 kroner)	Revidert	
	budsjett	Budsjett
Investeringsutgifter	2025	2026
VANN		
Reservevannforsyning	0	
Renovering vannledninger	15 000	15 000
Nytt renseanlegg (vann)	177 000	90 000
Nytt høydebasseng Breiskaret		18 000
Vannkiosker		1 500
Sikring av vannanlegg		3 000
Utkjøp av leiebiler		1 000
Doblering vannledning Lysøysund	250	
Anskaffelse vannmålere	1 500	
Storfosna - vann	10 000	
Nytt høydebasseng Stallvika	3 500	
AVLØP		
Sæterfjæra Kulvert og VA-anlegg	2 000	
Renovering avløp	5 600	3 000
Forlengelse av utslippsledning i Bjugn fjorden.		1 000
Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad	0	
Oppgradering silanlegg Hovdetåa	1 500	
Mebostad pumpestasjon	4 000	3 000
Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate	1 500	
Renovering kloakkpumpestasjoner	4 000	
Silanlegg Botngård		
TOMTETEKNISK		
Tomteteknisk arbeid boligområder Mebostad	0	
Mebostad - B14	300	
Brekstad næringsmiddlepark	600	
Innledende arbeid reguleringsplan Uthaug	200	
Plastring Sæterfjæra	400	
Igangsetting av planarbeid Myran	800	
Avtale med Bygg Bjugn/bygging offentlig infrastruktur	0	
Tomteteknisk		3 000
Planarbeid vann Myran industriområde	900	
Skipsleia næringspark	0	
Brekstadbukta flytteprosjekt	4 300	
Flytting av jordmasser parkeringsplass ved ferjeleie på Brekstad	400	
Allmenningskai Uthaug	0	
Reguleringsplan Uthaug	800	
TRAFIKKSIKKERHET OG VEI		
Trafikksikkerhetstiltak	4 400	
Fergekai Dybfest og Tarva	12 400	

Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei/gang- og sykkelvei	630	3 800
Oppgradering Alf Nebbsgate	2 700	
Bygging av kommunal vei Sæterfjæra.		2 300
Utbedring kommunale veier	300	500
Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad	0	1 000
Grunnundersøkelser gangfelt Vallersund	500	
Gang og sykkelvei langs Vestråttvegen	0	
Utbedring kommunale kaier	2 000	
KULTUR/IDRETT/UTEOMRÅDER		
Skatepark Botngård ungdomsskole	1 300	
Dagsturhytte Koet	250	
Sæterfjæra - gang og sykkelvei fra fylkesvei til lagunen	900	
Waadeparken		100
Kunstgressbane Bjugn		200
Generelt kultur/idrett/uteområder		
MINDRE BYGNINGSMESSIGE TILTAK		
Ørland Rådhus - nye kontorplasser	0	
HMS og klimatiltak bygg	2 500	3 000
Nytt tak Opphaug skole		4 000
ØMS/Bjugn Helsesenter	1 700	
Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter	0	
Utbedring Ørland legekantor	0	
Takbytte ØMS/Ørland sykehjem	1 200	
SD system næringens hus/Ørland kultursenter	0	
Lekeapparat skole	0	
Matkjøling Bjugn Helsesenter	0	
Oppgradering omsorgsboliger	400	
Ladeinfrastruktur	800	
Oppgradering garderobes Bjughallen	0	
Utbedring arbeidsplass og arbeidslokaler for hjemmetjenesten Brekstad	700	
Ombygging varmeanlegg ØMS	1 500	
Ombygging fra 3 til 2 administrasjonsbygg	0	
Sliping/lakking av gulv Roret Ørland Kultursenter	0	
Midlertidige tiltak Soltunet, Hildatunet og hjelpemiddelsentralen	1 000	
STØRRE UTBYGGINGER		
Avlastningsbolig barn og unge fase 1 - avsluttet i 2024	1 000	
Planlegging barnehage Lysøysund/barneskole Bjugn	400	
Planlegging helseprosjekt Ørland	1 200	500
Kjøp av omsorgsboliger	10 700	
Borettslag for ungdom med funksjonsnedsettelse		100
Utredning bygg oppvekstsektoren		

ANDRE INVESTERINGER		
IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	4 000	3 500
Velferdsteknologi og varsling	2 300	1 000
IKT oppvekst	3 000	3 000
Mobilmast	1 500	
Utstyr Langtidsplasser sykehjem	1 600	
Startlån - utlån	0	
Startlån - avdrag	0	
Egenkapitaltilskudd KLP	2 800	
Overføring kirkelig fellesråd	500	
Investering - overføring til Roret KF	1 300	
Servicebygg Bjugn skogskirkegård		
Investering i varige driftsmidler	300 030	161 500
Egenkapitaltilskudd KLP	2 800	3 000
Austråttborgen til vår felles storstue		
Aksjer Helseplattformen		
Aksjer Fosenbrua AS		
Eiendomssalg	-5 000	-5 000
Finansiering investering		
SUM	-2 200	-2 000
Sum fordelt	297 830	159 500
Endring lån	2025	2026
Avdrag	63 700	63 800
MVA	18 545	6 500
Sum endring gjeld	215 585	89 200
Sum endring rentesensitiv gjeld	55 635	-44 300
Totale lån	2 168 000	2 257 200
Husbanklån	288 436	323 436
VAR	436 671	535 171
Ubrukte lånemidler	144 207	144 207
Rentekompenserte lån	56 000	56 000
Rentesensitive lån	1 242 686	1 198 386

	Opprinnelig Budsjett 2025	Revidert Budsjett 2025	Budsjett 2026
Vann	100 250	207 250	128 500
Avløp	10 000	18 600	7 000
Tomteteknisk	0	8 700	3 000
Trafikksikkerhet/veg/kai	10 000	22 930	7 600
Kultur/idrett/uteområder	250	2 450	300
Mindre utbygningsmessige tiltak	5 000	9 800	7 000
Større utbygginger	12 700	13 300	600
Andre investeringer	11 600	17 000	7 500
SUM	149 800	300 030	161 500
Sum ikke VAR/tomteteknisk og større bygg	39 550	65 480	22 400

Kommentarer til investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet for 2025 hadde fokus på å gjennomføre påstartete prosjekt. I sak "Saldering 2 Investering 2024" i kommunestyre 20.06.24 ble to prosjekt, "Arnfinn Astad veg" og "Varmepumpe Opphaug skole" saldert ned i 2024 og ble i budsjett 2025 foreslått utsatt til 2026 for å ikke overstige rammene for investeringer. Arnfinn Astads veg er inkludert i budsjett 2026, men det er behov for akuttiltak på tak Opphaug skole og dette er derfor prioritert i 2026.

Behovene for mindre investeringer på bygg er spesielt stort innen helsesektoren. Det rapporteres om avvik på arbeidsmiljø og brukerbehov. For å lukke disse avvikene må det gjøres større investeringer enn det er rom for på budsjettet. Det er behov for en strategisk utvikling av byggene i kommunen, men det er nå avsatt midler hovedsakelig til strakstiltak for bygg innefor HMS bygg i 2026.

Vann

Budsjetterte prosjekt

60001 - Nytt renseanlegg og reservevannforsyning

Bygging av ny Ørland vannbehandlingsanlegg og nytt inntaksrør til Barset Vannbehandling. Etableringen av nytt Ørland vannbehandlingsanlegg er kommet godt i gang. Anlegget vil forbedre leveringssikkerheten betydelig. 2 uavhengige vannbehandlingsanlegg vil gi svært god leveringssikkerhet. Hvis ett anlegg rammes av en kritisk hendelse (for eksempel brann), vil det andre anlegget opprettholde vannforsyningen.

Nytt Ørland vannbehandlingsanlegg dimensjoneres for både å behandle råvann fra hovedkilden Barsetvatnet og fra en fremtidig reservekilde Teksdalsvatnet. Dette vil gi svært god kildesikkerhet, da den ene kilden kan falle ut uten at vannforsyningen rammes. Dette vil først gjelde etter at overføringssystem fra Teksdalsvatnet er bygget ut i byggetrinn 2.

Det skal bygges ny demning for å øke vannmagasinet i Barsetvannet.

Ørland vannbehandlingsanlegg beregnes i drift 2027

63001-Renovering vannledninger

Bevilgningen skal brukes til å skifte ut gamle vannledninger og kummer. Det er fortsatt mange kilometer med AZ-ledninger i gamle Ørland. Mange av dagens ledninger er i dårlig forfatning og det er lekkasjer.

Høydebasseng Beiskaret

Dages basseng er av eldre årgang og holder ikke den standard som kreves i dag.

Vannkiosker

Strengere krav til sikkerhet i vannforsyningen kreves det et forbud mot å ta ut vann fra brannventil for andre enn brannvesen. Det etableres vannkiosk i Bjugn og Brekstad.

Sikring av vannanlegg.

Dagen situasjon krever at vannverkets anlegg som f.eks pumpestasjoner og høydebasseng sikres både fysisk og digitalt

Utkjøp av tre varebiler.

Vannverket har tre biler på utgående leasing. Det er mest økonomisk å kjøpe ut bilene. Skal bilene leveres må kommunen betale for skader på bilene, noe som gjør det uøkonomisk med innlevering.

Videreførte prosjekt

63xx - Høydebasseng Stallvika

For å sikre vannforsyninga i Stallvika er det behov for et høydebasseng

63xx - Utbygging av Lora nett og etablering av smarte vannmålere

Ørland kommune ønsker å etablere fjernavleste smarte vannmålere basert på teknologien LoRa-nett. Dette prosjektet kommer til å strekke seg over flere år, der det bygges ut i flere etapper, område for område, i kommunen.

Avløp

Budsjetterte prosjekt

50032 - Renovering avløp

Det er flere områder i kommunen hvor det er mye gammelt og saneringsmodent rørnett. Det er stor inntrengning av overvann/fremmedvann i kloaknettet som medfører økte risiko for tilbakeslag i nettet og store utfordringer for de abonnenter dette berører. Kommunen har et objektivt ansvar i forbindelse med slike regressaker og ta kostnaden med slike skader. Selv om kostnadene gjøres opp av forsikringsselskapet må kommunen dekke egenandel som i slike saker er 100 000,- Med dagens mengde fremmedvann vil det bli unødige store investeringskostnader når nytt renseanlegg må dimensjoneres etter store mengder fremmedvann som vi har i kloaknettet.

Kostnader til pumping og drift av avløpet er unødig stort når det pumpes store mengder fremmedvann (i utgangspunktet rent vann) fra til renseanlegg og deretter til sjø.

I boligfelt er det behov for å skifte ut kloakk og overvannsledninger i samarbeid med vannforsyning.

50043 - Mebostad kloakk pumpestasjon

Eksisterende slamavskiller på Mebostad er overbelastet. Dette medfører at kloakken ikke renses etter de krav som er satt, og dermed krav til utslipp overholdes ikke. Det må etableres ny pumpestasjon og pumpeledning fram til renseanlegg.

50044 - Forlengelse av kloakkutslippsledning Bjugn fjorden

Ledningen må føres ut på dypere vann i hh til krav i utslippstillatelse. Forlengelse av ledningen vil bedre badevannskvaliteten på Mebostad badeplass.

Videreførte prosjekt

500xx Renovering av kloakkpumpestasjoner

Kommunen har i dag 38 kloakkpumpestasjoner. 6 av disse er bygd før 1980 og det er behov for å iverksette utskifting av disse pumpestasjonene som vi i dag har størst driftsutfordringer med. Flere av pumpestasjonene er lokalisert nært sjø og det er innlekking av sjøvann til pumpesumpene ved høyvann.

50005 - Sæterfjæra Kulvert og VA anlegg

Gjelder ferdigstillelse av avløpsledninger. Anlegget er satt på vent inntil området har stabilisert seg og belastning er fjernet.

Tomtetekniske kostnader

Budsjetterte prosjekt

Tomteteknisk

Det er avsatt 3 mill til tomtetekniske prosjekt i 2026. Kommunen gjennomfører flere prosjekt med tanke på at disse på sikt skal dekkes inn gjennom salg eller leie. Disse prosjektene holdes utenom måltallene for investeringer. Spesifisering av prosjektene gjøres i løpet av 2026.

Videreførte prosjekt

65026 - Brekstadbukta flytteprosjekt

Igang satt i 2023. Har nå fått navnet Vipetangen

65010 - Skipsleia næringspark

Ferdigstilling og salg av tomter

50058 - Tomteteknisk Brekstad næringsmiddlepark

Slutføring av prosjektet med erstatning og dispensasjon.

50059/71020 - Reguleringsplan Uthaug

Oppstart av regulering i sammenheng med utvikling av næringsaktivitet i havna.

50061 - Igangsetting av planarbeid Myran

Videre arbeid med reguleringsplan på Myran og vei til Prestdalsveien samt arbeid for utbygging av veg, vann og avløp for å klargjøre byggeklare kommunale næringsareal.

Trafikksikkerhet og veg

Budsjetterte prosjekt

50033 - Utbedring kommunale veier

Det er behov for å skifte ut og øke dimensjon på stikkrenner, samt utskifting av kummer ved veiene. Videre er det behov for oppgradering og reasfaltering eller ny asfaltering av veier. Reasfaltering styrker bæreevnen på veien og bremser skade på veien og dermed tar vare på veikapitalen. Ørland Kommune har ca 100 km med kommunal vei, med fast dekke. Forutsetter vi 40 års levetid, behøver vi midler til å ta ca 2,5 km/år. Med en gjennomsnittlig veibredde på 5 meter, utgjør det årlige behovet 12.500 m².

For bare reasfaltering, uten noen form for forarbeide som eksempelvis kant- og grøftrensk, stikkrenner osv, kan m² prisen settes til 300 kr/m² eks mva.

Behovet for investeringer på veg er stort, men dette prosjektet er avgrenset i 2026 på grunn av andre større prosjekt innenfor området.

50012 - Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei

Bygging av gang og sykkelvei langs kommunal veg. Stort behov pga mange myke trafikanter til Fosen Videregående skole og Bekkfaret barnehage. Prosjektet ble i K sak 24/076 utsatt til 2025 og i saldering sak videre utsatt til 2026.

Det har vært prisstigning siden prosjektet ble kostnadsberegnet og det vil være behov for å øke budsjettet beløpet.

Bygging av kommunal vei Sæterfjæra.

Prosjektet sees i sammenheng med utbygging av kjøpesenter i Sæterfjæra. Bygging av ca 140m vei på seterfjæra. Byggingen forutsetter synergieffekter med denne utbyggingen. Det er inngått intensjonsavtale om dette

50056-Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad

Det er behov for Slutføring av parkeringsløsning i 2026. Det har de siste årene vært en midlertidig løsning på parkeringsplassen i påvente av ny reguleringsplan og utbygging av boligfeltet. Gjennomføring av tiltaket i 2026 forutsetter synergieffekter med utbygging av boligfelt.

Videreførte prosjekt

50002 - Fergekai Dybfest og Tarva

Prosjektet er igangsatt og det ble bevilget 8mil i K sak 24/076 med signaler om ytterligere bebehov i 2025. Det er stor usikkerhet med hensyn til å kostnadsberegne slike utbedringsprosjekt. Prosjektet skal ferdigstilles i 2025, men med mulig sluttbefaring i 2026.

50041- Utbedring/Nye gateløys (endret prosjekt)

Det er stort behov for å foreta totalrenovering på mange gateløysstrekk rundt omkring i kommunen. Saken ble belyst spørretimen KS 23.01.2025. Det er nødvendig å koble fra gateløysstraseer når tilstanden på anlegget forfaller. Avdelingen har sett seg nødt til å koble fra mololys på Brekstad havn pga tilstanden på anlegget. Om det ikke foretas en utbedring av anleggene må det påregnes at flere gateløysstrekninger må kobles ut da kostnadene med å reparere disse anleggene blir svært høye eller at det av andre årsaker ikke er forsvarlig å foreta utbedring av gateløysanleggene.

Etter at gatelysanlegg er oppgradert til dagens standard er driftskostnadene betydelig lavere enn kostnadene med å drifte gamle anlegg.

50001 - Trafikksikkerhetstiltak

Kommunal egenandel ved søknad om tilskudd til trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier/plasser.

Ikke budsjetterte prosjekt 2026

Utbedring av kommunale kaier

Ved inspeksjon på kaiene er det avdekt flere større mangler på som etter hvert vil medføre at kaiene må stenges/reducere bruksmulighet. Kaiene som har størst feil er Oljekaia på Brekstad, Høybakken kai og Djupfest kai. Inspeksjonen påpekte også nødvendige sikringstiltak som skade/manglende rekkverk ol. som må utføres snarest. Det er behov for midler til spesialinspeksjon av de 3 kaiene samt nødvendige sikringstiltak som bør utføres snarest.

Kommunalt bidrag gang- og sykkelvei

Det er behov for flere gang- og sykkelveger. Dette gjelder blant annet i Vallersund, Stuaneset – Bjugn kirke og Ervika til Opphaug.

Gang og sykkelvei fra Fv721 Strandveien til Sentrumsveien 18.

Regulert gang og sykkelvei fra boligfelt som ikke er bebygd. (500 000 kr) Tidspunkt er foreløpig ikke satt av i økonomiplanen.

Bru Solemsveien

Det er gjennomført inspeksjon av kommunens bruer og kaier. Det er avdekt at det er utvasket under landkarene på Solemsbrua. Konklusjonen fra firmaet som utførte inspeksjonen er med bakgrunn i skadeomfanget å stenge brua. Etter at inspeksjonen ble framlagt er det utført strakstiltak som bedrer bæreevnen, men permanente tiltak må utføres snarest når vannstanden tillater det om ikke veien skal stenges. Det planlegges å utføre en spesialinspeksjon der tiltak og kostnader blir beskrevet nærmere. Avsatt beløp er anslått på og kan bli justert etter at spesialinspeksjon er gjennomført.

Nytt FDV system

Programmet gir mulighet til å registrere / melde om arbeidsoppgaver og avvik.

Triona 360° fotografering av kommunale veger i Ørland samt etablering av SINUS.photo for registrering av veiobjekter i Nasjonal vegdatabank NVDB. Programmet har flere funksjoner som kan benyttes av flere avdelinger under samfunnsutvikling og tekniske tjenester.

Kultur/ idrett/ uteområder

Budsjetterte prosjekt

Waadeparken

Det er flere spennende prosjekt planlagt ved og rundt Lagunen som kommunen bør legge til rette for slik at de blir gjennomført. Båt" (scene) i parken ved Botngårdselva må utbedres da den er falleferdig.

65021- Kunstgressbane Bjugn

Det er oppstått et «søkk» i banen de senere årene. Setningen ser ut til å ha avtatt og det kan etterfylles masser. Det er nødvendig å fjerne kunstgraset på del av banen før påfylling av masser skjer. Arbeidet utføres av entreprenøren som bygde banen og etter avtalt kostnadsdeling med kommunen.

Videreførte prosjekt

Skatepark Botngård ungdomsskole

Det er forventninger blant barn og unge om nye anlegg. Planlegges gjennomført i sommeren 2025, men innbetaling av alle eksterne bidrag i 2026.

Dagsturhytte

Ørland kommune deltar i et prosjekt for å etablere en dagsturhytte. Hovedkilden til finansiering er spillemidler, Trøndelag fylkeskommune og eksterne aktører. Det er et behov for kommunalt bidrag for å sikre tomt, sanitæranlegg, egenandel.

Ikke budsjetterte prosjekt 2026

Generelle Kultur/idrett/uteområder

Avsatt til prosjekt for å styrke bo- og bilyst i kommunen. Det er behov for kommunal egenandel ved søknad om tippemidler. Midler må avsettes basert på behov for lekeapparat, parker, grønnsstrukturer, badeplasser mm.

Lekeapparat

Kontroll av lekeapparat på skole og barnehager viste flere mangler. De alvorligste manglene er nå rettet. Det er behov for 1 million kroner for å rette flere av de andre avvikene som for eksempel avvik for fallunderlag. Det vil i årene som kommer være behov for å gjennomgå også øvrige kommunale lekeapparat. Dette er ikke tidfestet i økonomiplanen.

Utbedring av badehus.

Kommunen har toalett og omkleddnings hus ved noen av de kommunale badeplassene. Huset i høybakken bygd ca 1980 har behov for oppgradering spesielt gjelder dette oppgradering av elektriske anlegget samt toalett, dusj mm. Det er foreløpig ikke satt av tidspunkt i økonomiplanen.

Sklie svømmebasseng Brekstad

Sklia i svømmebassenget på Brekstad har vært reparert i 2025, men det er ikke sannsynlig at denne vil bli godkjent for videre bruk uten større tiltak. Det er behov for 900 000 for å sikre videre bruk. Om dette ikke gjøres i 2026 vil bruken kunne stanses og kostnaden til nye tiltak kan bli vesentlig høyere for på ny å få godkjent sklia for videre bruk.

Mindre bygningsmessige tiltak

Budsjetterte prosjekt

55046 - HMS Bygg (HMS = Helse Miljø Sikkerhet)

Oppgradering av kommunale bygninger. Standarden på kommunale bygg blir stadig redusert og det er større og større behov for strakstiltak, f.eks. når ventilasjon stopper eller ved lekaskje på tak. Det er identifisert cirka 50 behov for tiltak med en kostnadsramme på tilsammen 46 millioner kroner. Noen av disse er omtalt under "ikke budsjetterte prosjekt 2026". Det forventes at noen av disse behovene vil bli akutte i 2026. Utvendige og innvendige arbeider som er relatert til sikkerhet og nødvendige tilpassinger til byggenes aktiviteter. Samt tilpassing av byggene i forbindelse med HMS avvik og brukere med spesielle behov, for eksempel brukere på skolene og barnehager. Avsatt beløp vil ikke være tilstrekkelig for å oppnå mål i Eiendomsstrategien.

Nytt tak Opphaug skole

Taket på Opphaug skole har over flere år blitt forøkt midlertidig reparert. Taket har løse taksteiner og det er behov for å gjøre mer permanente tiltak for å unngå risiko for hendelser med skifertaket.

Videreførte prosjekt

Ombygging varmeanlegg ØMS

Prioritert gjennomført i 2025. Ombygging av varmeanlegg, varmeanlegg blå avd(gamle Indigo) er forsynt med varme kun fra fjernvarme. Behovet er uavhengig av eventuelt helsehus. Hvis fjernvarmeleveranse svikter vil ikke pleieavdelingen få varme, det samme gjelder ved strømbrydd da pumper ikke er koblet til nødstrømsaggregat. Det bør etableres rørgate til fyrrom 2 for sammenkobling med varmeanlegg slik at avdeling kan varmes med el-kjel og eller oljekjel. det må samtidig trekkes strøm frem til pumper og styring for fordeling av varme.

Matkjøling Bjugn helsesenter

Anlegget er fra 2002 og har lekkasjer både på kompressordel, ventiler og rør. Det er ikke hensiktsmessig og bytte komponenter da disse har tilnærmet lik levetid.

55082 - Ladeinfrastruktur

Ved overgang til el-biler må ladeinfrastrukturen oppgraderes.

Ikke budsjetterte prosjekt 2026

Kjøleanlegg mat ØMS

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Innedel kjøleanlegg mat kjøkken ØMS er fra byggeår 2001 og tilstand begynner å bli svært dårlig. Ytterdel kjøleanlegg er byttet i nyere tid og har lengre levetid.

Ny tavle hovedinntak ØMS

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Hovedtavlen som forsyner hele Ørland Medisinske Senter er fra byggeår legesenter 1979 denne tavle opprettholder ikke dagens krav og må i si helhet byttes ut. Dette gjelder både leveringsdyktighet og HMS.

Takfornyning ØMS/Helsesenter

Videre tiltak på tak ØMS/helsesenteret. Må gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Tak på bygninger er mye begrodd med mose og trenger behandling for å unngå tette kilerenner takrenner og inntrenging av vann.

Lekeapparat utbytting/oppgradering

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Det er et stort behov for en systematisk utbytting av lekeapparater på kommunale bygg, vi har årlig kontroll på lekeapparater og tilstand er varierende

LED og lysstyring Vallersund og andre bygg

Overgang til LED belysning og styringssystem Vallersund og andre bygg. Lysrør og kompakt lysrør blir forbudt i EU/EØS fra 1. september 2023 fordi de inneholder kvikksølv og har høyt energiforbruk. Dette er beskrevet i Eco-design direktiv 2019/2020/EU og RoHS direktivet 2011/65/EU. Dette fører til at vi ikke får kjøpt lysrør og kompaktlyspærer lengre. Dette bidrar også med reduksjon i energiforbruk.

Energistyring målere og ombygging

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. For og kunne redusere energiforbruk på våre bygg må styringssystemene og overvåking av energiforbruk gjøres bedre. Ved innstallering av AMS måler vil vi få sanntidsmåling på energiforbruket og kunne unngå høye døgnmaks. Vi vil også kunne montere målere på varmepumper for å kunne se effektfaktor (COP) og årsvarmefaktor (SCOP) dette vil også kunne vise om investering i varmepumpe vil gi ønsket økonomisk gevinst. Det er også behov for mindre tilpasninger av varmeanlegg vekslere o.l for å kunne redusere energiforbruk.

Oppgradering omsorgsboliger/Boliger vanskeligstilte

Prioritert, men nye prosjekt gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Omsorgsboliger oppgradering. Mye av disse boligene bærer preg av lang tids bruk og lite midler til vedlikehold. For å kunne opprettholde en tilfredsstillende standard må det ekstra midler til for gulvbytter maling og andre små oppgraderingsbehov.

Varmepumpe Opphaug

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. For å kunne redusere energiforbruket på dette bygget bør det monteres varmepumpe, bygget varmes pr i dag opp med EL-kjele og kan i tillegg bruke biofyringsolje.

Låsesystem omsorgsboliger Dr.sauers vei (iloq)

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Dette er et gammelt låsesystem som har hatt mange brukere, nøkler til gamle nøkkelsystem er dyre å få produsert og sikkerhetsnivået blir dårligere med evt nøkler på avveie.

Renseanlegg varmeanlegg ØMS og Bjugn helsesenter

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Gamle varmeanlegg har avleiringer og belegg som eks magnetitt dette isolerer i rør, vekslere og radiatorer. Ved installering av renseanlegg vil avleiringer bli fanget opp i filter og varmeanlegget med rør vekslere og pumper få lengre levetid, i tillegg vil energiforbruket bli lavere.

SD anlegg Borgen barnehage øvre internat

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Sentral driftskontroll gjør at vi kan optimalisere bla tider bygget har varme og ventilasjonsanlegg i drift, slik at vi reduserer energiforbruk på kveld helg og i perioder bygget ikke brukes og eller har annet bruk.

55071 - Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter

I løpet av 2023 trer nye regler fra Ecodesign-direktivet 2019/2020/EU og RoHS-direktivet 2011/65/EU i kraft. Dette innebærer blant annet at lyskilder som lysstoffrør og kompaktlysrør som inneholder kvikksølv, tas ut av markedet. I noen tilfeller vil det være mulig og bytte til LED-lysrør/kompaktlysrør, men i de fleste tilfellene må armatur byttes (rett lysstyrke bedre energiforbruk e-merking osv) Vi har startet prosessen og er godt i gang med overgang til LED men har en del igjen. Vi har derfor behov for 1.000.000kr på investering 2024 for å kunne fortsette med å erstatte lysarmaturer. Av energibruket i bygg går ca 20% til belysning og ca 80% til oppvarming. Vi kan da i utgangspunktet redusere den 20% som går til belysning med ca 80%.

Ventilasjonsanlegg ØMS

Ventilasjonsanlegg er gammelt (1994) anlegget er slitent og bør byttes for å opprettholde luftkvalitet og energikrav.

Vinduer ØMS Kontorfløy

Vinduer er fra 1994 trekker og dårlig isoleringsevne, begynner også å bli slitne hengsler/lukkemekanismer.

Takvinduer FSAN ØMS

Flere takvindu er def. Det blåser inn og det er også vanninntrengning.

Lydgjennomgang ØMS

Spesial poliklinikk er ikke lydisolert, himling og lyddører.

ØMS/helsesenter kjøling

Store problem ved HMS ved varmt vær

Yttertak ØMS

Takstein har oppnådd forventet levealder og er i tillegg begrodd med mose. Større bytte av yttertak Mellombygg og pleieavdeling må utføres før dette utvikler seg til lekkasjer.

Større utbygginger

Budsjetterte prosjekt

71024 - Helsebygg Ørland

Det pågår et arbeid med etablering av et helsebygg i Ørland. Behov for investeringsmidler utredes i dette prosjektet.

Borettslag for ungdom med funksjonsnedsettelser

Avsatte midler til å starte samarbeidet med foreldregruppe i arbeidet med selveierleiligheter i borettslag for personer med behov for heldøgns omsorg.

Videreførte prosjekt

55072 Avlastningsbolig barn og unge

Det er behov for igangsetting av arbeid med permanent løsning for avlastningsbolig for barn og unge. Midlertidig løsning som er etablert baserer seg blant annet på brakker.

Kjøp av omsorgsboliger

De siste årene har Ørland kommune solgt flere av de omsorgsboligene med lavest standard. Disse er foreløpig ikke erstattet. Det er behov for å erstatte disse boligene med nye boliger. Det forutsettes at kostnadene dekkes inn ved leie. Må finansieres ved salg av eldre kommunale boliger.

Ikke budsjetterte prosjekt 2026

Midlertidige tiltak hjelpemiddelsentralen

Dagens hjelpemiddellager er i en kaldgarasje bak legekontolet på Brekstad. Dette tilfredsstillende ikke kravene til arbeidsmiljø for ansatte. Det er heller ikke tilfredsstillende for de hjelpemidler som ikke tåler å bli utsett for temperatursvingninger. Dette medfører at hjelpemidler må lagres på forskjellige tilgjengelige plasser og en bruker unødige ressurser på mottak, flytting mellom lager og utkjøring. Det må ses på muligheten for nytt lager som tilfredsstillende kravene både i forhold til hjelpemidlenes behov, men også gir et arbeidslokale som tilfredsstillende ansattes behov for et godt arbeidsmiljø.

Gjennomføring større utbygginger

Avsetninger til mulige nye større utbygginger. Størst og relativt akutt behov for nye barne- og avlastningsboliger. Det er også vesentlige behov innen Botngård barneskole og funksjoner knyttet til Helsebygg.

Bygg oppvekstsektoren

Det er behov for bygging av ny Botngård barneskole. Det avsettes midler i slutten av økonomiplanperioden for igangsetting av planlegging av denne utbyggingen.

Andre investeringer

Budsjetterte prosjekt

71002 - IKT, digitalisering og teknologiske løsninger

De årlige beløpene vil være delt mellom vår andel av fellesanskaffelser innen Fosen og egne anskaffelser. Vi må ta høyde for at det vil bli utskifting av nettverkskomponenter og kjøp av lisenser. Ny løsning på trådløsnett er under utrulling. Det må også påregnes kostnader til oppgradering av allerede anskaffede program.

71003 - Velferdsteknologi og varsling

Vi må ta i bruk mer velferdsteknologiske løsninger i helse og familie. Vi trenger pasientvarslingssystem, elektroniske dørlås, fallforebyggende tiltak, GPS o.l.

71008 - IKT oppvekst

Tilrettelegging med storskjermer og digitalisering av undervisning på oppvekst

Videreførte prosjekt

65018 - Bredbåndsutbygging

Kommunens andel ved bredbåndsutbygging

65019 - Utbygging bredbånd og mobildekning

Kommunens eierandel ved oppsetting av mobilmaster

Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 første ledd

[illegible]

Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	413	200	200	6 929	413	413	413	413	413	413	413	413	413
Bruk av bundne driftsfond	-11 501	-9 213	-9 213	-5 437	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501
Avsetninger til disposisjonsfond	23 797	0	0	0	31 853	49 353	53 353	53 353	53 353	53 353	53 353	53 353	53 353
Bruk av disposisjonsfond	-1 200	-9 400	-9 400	-87 175	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 509	-18 413	-18 413	-85 683	19 565	37 065	41 065	41 065	41 065	41 065	41 065	41 065	41 065
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgninger til budsjettområdene drift jf. §5-4 andre ledd

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2026	Justert budsjett 2025	Vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2024	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2031	Budsjett 2032	Budsjett 2033	Budsjett 2034	Budsjett 2035
Ørland kommune													
Driftsinntekter	-326 862	-285 156	-285 156	-364 508	-326 862	-326 862	-326 862	-326 862	-326 862	-326 862	-326 862	-326 862	-326 862
Driftsutgifter	1 192 816	1 123 743	1 123 743	1 194 561	1 193 760	1 193 760	1 193 760	1 193 760	1 193 760	1 193 760	1 193 760	1 193 760	1 193 760
Netto	865 954	838 587	838 587	830 053	866 898	866 898	866 898	866 898	866 898	866 898	866 898	866 898	866 898
Økonomi og virksomhetsstyring													
Driftsinntekter	-15 582	-13 516	-13 516	-23 254	-15 582	-15 582	-15 582	-15 582	-15 582	-15 582	-15 582	-15 582	-15 582
Driftsutgifter	112 935	104 662	104 662	109 969	113 879	113 879	113 879	113 879	113 879	113 879	113 879	113 879	113 879
Netto	97 353	91 147	91 147	86 715	98 297	98 297	98 297	98 297	98 297	98 297	98 297	98 297	98 297
Oppvekst og utdanning													
Driftsinntekter	-33 621	-19 627	-19 627	-57 666	-33 621	-33 621	-33 621	-33 621	-33 621	-33 621	-33 621	-33 621	-33 621
Driftsutgifter	399 662	386 059	386 059	395 658	399 662	399 662	399 662	399 662	399 662	399 662	399 662	399 662	399 662
Netto	366 040	366 432	366 432	337 992	366 040	366 040	366 040	366 040	366 040	366 040	366 040	366 040	366 040
Helse og Familie													
Driftsinntekter	-128 266	-119 621	-119 621	-153 237	-128 266	-128 266	-128 266	-128 266	-128 266	-128 266	-128 266	-128 266	-128 266
Driftsutgifter	480 977	447 909	447 909	479 541	480 977	480 977	480 977	480 977	480 977	480 977	480 977	480 977	480 977
Netto	352 712	328 288	328 288	326 304	352 712	352 712	352 712	352 712	352 712	352 712	352 712	352 712	352 712
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester													
Driftsinntekter	-148 798	-122 593	-122 593	-129 717	-148 798	-148 798	-148 798	-148 798	-148 798	-148 798	-148 798	-148 798	-148 798
Driftsutgifter	205 007	181 673	181 673	190 674	205 007	205 007	205 007	205 007	205 007	205 007	205 007	205 007	205 007
Netto	56 209	59 080	59 080	60 958	56 209	56 209	56 209	56 209	56 209	56 209	56 209	56 209	56 209

Finans													
Driftsinntekter	-595	-595	-9 800	-635	-595	-595	-595	-595	-595	-595	-595	-595	-595
Driftsutgifter	-5 765	-5 765	3 440	18 719	-5 765	-5 765	-5 765	-5 765	-5 765	-5 765	-5 765	-5 765	-5 765
Netto	-6 360	-6 360	-6 360	18 084	-6 360	-6 360	-6 360	-6 360	-6 360	-6 360	-6 360	-6 360	-6 360

Økonomisk oversikt drift

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2026	Justert budsjett 2025	Vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2024	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2031	Budsjett 2032	Budsjett 2033	Budsjett 2034	Budsjett 2035
Generelle driftsinntekter													
Rammetilskudd	-505 614	-486 900	-486 900	-450 731	-505 614	-505 614	-505 614	-505 614	-505 614	-505 614	-505 614	-505 614	-505 614
Inntekts- og formuesskatt	-405 192	-381 500	-381 500	-343 698	-405 192	-405 192	-405 192	-405 192	-405 192	-405 192	-405 192	-405 192	-405 192
Eiendomsskatt	-22 000	-500	-500	-9 809	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-60 369	-68 189	-68 189	-77 308	-60 369	-60 369	-60 369	-60 369	-60 369	-60 369	-60 369	-60 369	-60 369
Overføringer og tilskudd fra andre	-151 684	-130 031	-130 031	-197 876	-151 684	-151 684	-151 684	-151 684	-151 684	-151 684	-151 684	-151 684	-151 684
Brukerbetalinger	-33 136	-32 021	-32 021	-52 415	-33 136	-33 136	-33 136	-33 136	-33 136	-33 136	-33 136	-33 136	-33 136
Salgs- og leieinntekter	-142 041	-123 104	-123 104	-114 217	-142 041	-142 041	-142 041	-142 041	-142 041	-142 041	-142 041	-142 041	-142 041
SUM DRIFTSINNTEKTER	-1 320 036	-1 222 245	-1 222 245	-1 246 054	-1 320 037	-1 320 037	-1 320 037	-1 320 037	-1 320 037	-1 320 037	-1 320 037	-1 320 037	-1 320 037
Driftsutgifter													
Lønnsutgifter	646 466	624 768	624 768	649 611	646 466	646 466	646 466	646 466	646 466	646 466	646 466	646 466	646 466
Sosiale utgifter	141 022	139 228	139 228	134 262	141 022	141 022	141 022	141 022	141 022	141 022	141 022	141 022	141 022
Kjøp av varer og tjenester	330 756	309 246	309 246	336 881	330 756	330 756	330 756	330 756	330 756	330 756	330 756	330 756	330 756
Overføringer og tilskudd til andre	74 572	46 294	46 294	73 807	74 572	74 572	74 572	74 572	74 572	74 572	74 572	74 572	74 572
Avskrivninger	83 670	0	0	83 651	83 670	83 670	83 670	83 670	83 670	83 670	83 670	83 670	83 670
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 276 486	1 119 536	1 119 536	1 278 212	1 276 486	1 276 486	1 276 486	1 276 486	1 276 486	1 276 486	1 276 486	1 276 486	1 276 486
Brutto driftsresultat	-43 550	-102 709	-102 709	32 158	-43 551	-43 551	-43 551	-43 551	-43 551	-43 551	-43 551	-43 551	-43 551
Finansinntekter/Finansutgifter													
Renteinntekter	-22 700	-21 200	-21 200	-23 639	-22 700	-22 700	-22 700	-22 700	-22 700	-22 700	-22 700	-22 700	-22 700
Utbytter	-14 500	-14 500	-14 500	-13 133	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	89 112	93 122	93 122	103 792	89 112	89 112	89 112	89 112	89 112	89 112	89 112	89 112	89 112
Avdrag på lån	63 800	63 700	63 700	70 156	63 800	63 800	63 800	63 800	63 800	63 800	63 800	63 800	63 800
Netto finansutgifter	115 712	121 122	121 122	137 176	115 712	115 712	115 712	115 712	115 712	115 712	115 712	115 712	115 712
Motpost avskrivninger	-83 670	0	0	-83 651	-83 670	-83 670	-83 670	-83 670	-83 670	-83 670	-83 670	-83 670	-83 670
Netto driftsresultat	-11 508	18 413	18 413	85 683	-11 509	-11 509	-11 509	-11 509	-11 509	-11 509	-11 509	-11 509	-11 509

Disponering eller dekning av netto driftsresultat													
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	413	200	200	6 929	413	413	413	413	413	413	413	413	413
Bruk av bundne driftsfond	-11 501	-9 213	-9 213	-5 437	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501	-11 501
Avsetninger til disposisjonsfond	23 797	0	0	0	23 797	23 797	23 797	23 797	23 797	23 797	23 797	23 797	23 797
Bruk av disposisjonsfond	-1 200	-9 400	-9 400	-87 175	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 509	-18 413	-18 413	-85 683	11 509	11 509	11 509	11 509	11 509	11 509	11 509	11 509	11 509
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 første ledd

Investeringsbudsjett												
(Tall i 1000 kroner)	Regnskap	Revidert budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Investeringsutgifter	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Investeringer i varige driftsmidler	133 759	287 430	161 500	72 000	121 000	72 000	72 000	121 000	311 000	294 000	72 000	101 000
Tilskudd til andres investeringer	1 500	1 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 546	2 800	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utlån av egne midler	4000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	196395	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	338 199	292 030	164 500	75 000	124 000	75 000	75 000	124 000	314 000	297 000	75 000	104 000
Investeringsinntekter												
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 908	-11 676	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Tilskudd fra andre	-3340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-11 490	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-171395	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-26006	-1076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-108 740	-281 406	-153 000	-63 500	-112 500	-63 500	-63 500	-112 500	-302 500	-285 500	-63 500	-92 500
Sum investeringsinntekter	-332 880	-299 158	-164 500	-75 000	-124 000	-75 000	-75 000	-124 000	-314 000	-297 000	-75 000	-104 000
Videreutlån												
Videreutlån	22 325	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Bruk av lån til videreutlån	-22 325	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Avdrag på lån til videreutlån	6 160	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-15 120	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Netto utgifter videreutlån	-8960	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger												
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	9653	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-2500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 andre ledd

Tiltak	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
VANN											
Reservevannforsyning	0		1 000	50 000							
Renovering vannledninger	15 000	15 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Nytt renseanlegg (vann)	177 000	90 000									
Nytt høydebasseng Breiskaret		18 000									
Vannkiosker		1 500									
Sikring av vannanlegg		3 000									
Utkjøp av leiebiler		1 000									
Doblering vannledning Lysøysund	250										
Anskaffelse vannmålere	1 500										
Storfosna - vann	10 000										
Nytt høydebasseng Stallvika	3 500										
AVLØP											
Sæterfjæra Kulvert og VA-anlegg	2 000										
Renovering avløp	5 600	3 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Forlengelse av utslippsledning i Bjugn fjorden.		1 000									
Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad	0										
Oppgradering silanlegg Hovdetåa	1 500				1 000	50 000	50 000				
Mebostad pumpestasjon	4 000	3 000									
Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate	1 500										
Renovering kloakkpumpestasjoner	4 000										
Silanlegg Botngård									1 000	30 000	
TOMTETEKNISK											
Tomteteknisk arbeid boligområder Mebostad	0										
Mebostad - B14	300										

Brekstad næringsmiddlepark	600											
Innledende arbeid reguleringsplan Uthaug	200											
Plastring Sæterfjæra	400											
Igangsetting av planarbeid Myran	800											
Avtale med Bygg Bjugn/bygging offentlig infrastruktur	0											
Tomteteknisk		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Planarbeid vann Myran industriområde	900											
Skipsleia næringspark	0											
Brekstadbukta flytteprosjekt	4 300											
Flytting av jordmasser parkeringsplass ved ferjeleie på Brekstad	400											
Allmenningskai Uthaug	0											
Reguleringsplan Uthaug	800											
TRAFIKKSIKKERHET OG VEI												
Trafikksikkerhetstiltak	4 400											
Fergekai Dybfest og Tarva	12 400											
Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei/gang- og sykkelvei	630	3 800										
Oppgradering Alf Nebbsgate	2 700											
Bygging av kommunal vei Sæterfjæra.		2 300										
Utbedring kommunale veier	300	500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad	0	1 000										
Grunnundersøkelser gangfelt Vallersund	500											
Gang og sykkelvei langs Vestråttvegen	0											
Utbedring kommunale kaier	2 000		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
KULTUR/IDRETT/UTEOMRÅDER												
Skatepark Botngård ungdomsskole	1 300											

Dagsturhytte Koet	250										
Sæterfjæra - gang og sykkelvei fra fylkesvei til lagunen	900										
Waadeparken		100									
Kunstgressbane Bjugn		200									
Generelt kultur/idrett/uteområder			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
MINDRE BYGNINGSMESSIGE TILTAK											
Ørland Rådhus - nye kontorplasser	0										
HMS og klimatiltak bygg	2 500	3 000	6 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Nytt tak Opphaug skole		4 000									
ØMS/Bjugn Helsesenter	1 700										
Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter	0										
Utbedring Ørland legekantor	0										
Takbytte ØMS/Ørland sykehjem	1 200										
SD system næringens hus/Ørland kultursenter	0										
Lekeapparat skole	0										
Matkjøling Bjugn Helsesenter	0										
Oppgradering omsorgsboliger	400										
Ladeinfrastruktur	800										
Oppgradering garderober Bjugnhallen	0										
Utbedring arbeidsplass og arbeidslokaler for hjemmetjenesten Brekstad	700										
Ombygging varmeanlegg ØMS	1 500										
Ombygging fra 3 til 2 administrasjonsbygg	0										
Sliping/lakking av gulv Roret Ørland Kultursenter	0										
Midlertidige tiltak Soltunet, Hildatunet og hjelpemiddelsentralen	1 000										

STØRRE UTBYGGINGER											
Avlastningsbolig barn og unge fase 1 - avsluttet i 2024	1 000							30 000			
Planlegging barnehage Lysøysund/barneskole Bjugn	400										
Planlegging helseprosjekt Ørland	1 200	500					190 000	190 000			
Kjøp av omsorgsboliger	10 700										
Borettslag for ungdom med funksjonsnedsettelse		100									
Utredning bygg oppvekssektoren								3 000			
ANDRE INVESTERINGER											
IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	4 000	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Velferdsteknologi og varsling	2 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
IKT oppvekst	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Mobilmast	1 500										
Utstyr Langtidsplasser sykehjem	1 600										
Startlån - utlån	0										
Startlån - avdrag	0										
Egenkapitaltilskudd KLP	2 800										
Overføring kirkelig fellesråd	500										
Investering - overføring til Roret KF	1 300										
Servicebygg Bjugn skogskirkegård			3 000								
Investering i varige driftsmidler	300 030	161 500	72 000	121 000	72 000	121 000	311 000	294 000	72 000	101 000	71 000
Egenkapitaltilskudd KLP	2 800	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Austråttborgen til vår felles stostue											
Aksjer Helseplattformen											
Aksjer Fosenbrua AS											
Eiendomssalg	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000

Finansiering investering											
SUM	-2 200	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum fordelt	297 830	159 500	70 000	119 000	70 000	119 000	309 000	292 000	70 000	99 000	69 000